

A Kormány

.../2016. (...) Korm. rendelete

az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 94. § (4) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 4. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek, egyidejűleg a § a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A gimnázium és a szakgimnázium a tizenegyedik-tizenkettedik évfolyamon a kötelező közismereti vizsgatárgyból biztosítja, hogy a tanuló – választása szerint mind a középszintű, mind az emelt szintű érettségi vizsgára fel tudjon készülni. A szakközépiskola az érettségi vizsgára felkészítő évfolyamokon a kötelező közismereti vizsgatárgyból biztosítja, hogy a tanuló a középszintű érettségi vizsgára fel tudjon készülni.

(2a) A szakgimnázium biztosítja, hogy a tanuló

a) képzési ágazatának megfelelő ágazati, és

b) ágazaton kívüli

szakmai vizsgatárgya érettségi vizsgájára fel tudjon készülni.

(3) A gimnázium legalább két, szakgimnázium az ágazati és ágazaton kívüli szakmai vizsgatárgyon kívül legalább egy vizsgatárgyból a helyi tantervében meghatározottak szerint teszi lehetővé az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészülést. E döntéséhez kikéri az iskolai diákönkormányzat véleményét. Az emelt szintre történő felkészítés mellett a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül gimnáziumban legalább három, szakgimnáziumban legalább kettő vizsgatárgyból lehetővé kell tenni a középszintű vizsgára történő felkészülést. A (2) és (3) bekezdés alkalmazásában az idegen nyelv vizsgatárgyak egy vizsgatárgynak minősülnek.”

2. §

Az R. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § (1) A vizsgázó – függetlenül attól, hogy a középiskolában milyen szintű vizsgára készült fel – dönt abban a kérdésben, hogy középszinten vagy emelt szinten tesz érettségi vizsgát az egyes vizsgatárgyakból.

(2) Azokból a vizsgatárgyakból, amelyekből a vizsgázó a vizsgaszabályzatban foglaltak alapján érettségi vizsgát tehet, a vizsgatárgy választásának joga nem korlátozott. A vizsgatárgy választásának jogával a vizsgaidőszak rendjéhez, ezen belül a kitűzött vizsganapokhoz igazodva lehet élni.

(3) A vizsgatárgyak az általános és a részletes vizsgakövetelményekre épülnek (a továbbiakban: központi vizsgakövetelményekre épülő vizsgatárgy). Az általános

vizsgakövetelmények határozzák meg, hogy a vizsgatárgy milyen vizsgarészekből áll. A vizsgarészek a következők: szóbeli, írásbeli, gyakorlati.

(4) Ha a középiskola központi vizsgakövetelményekre épülő vizsgatárgyból érettségi vizsgára történő felkészítést kíván biztosítani, középszintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén legalább százharmincnyolc órát, emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén pedig legalább kettőszázhetvenhat órát a felkészítésre helyi tantervében biztosítania kell.

(5) A magyar nyelv és irodalom vizsgatárgy helyett magyar, mint idegen nyelv vizsgatárgyból érettségi vizsgát az tehet, aki

a) nem magyar állampolgár, vagy

b) a középiskolai tanulmányai befejezését megelőző négy tanév közül legalább hármat nem a magyar köznevelési rendszerben végzett.

(6) Magyar mint idegen nyelv vizsgatárgyból kizárólag középszintű érettségi vizsgát lehet tenni.

(7) Ha a vizsgázót – az Nkt. 56. § (1) bekezdése alapján a kötelező és a kötelezően választandó érettségi vizsgatárgynak megfelelő tantárgyból középiskolában – mentesítették az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés, minősítés alól, akkor az adott tantárgy helyett a vizsgázó egy másik, általa választott vizsgatárgyból tehet érettségi vizsgát. A vizsgázó részére – a szakértői bizottság szakvéleménye alapján – kérelmére engedélyezni kell az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását, és biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt.”

3. §

Az R. 10. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A vizsgaszabályzatban az igazgató számára meghatározott feladatokat és hatásköröket a középiskola vagy a többcélú intézmény vezetője, a kormányhivatal által működtetett vizsgabizottság esetén a köznevelési feladatok ellátásáért felelős szervezeti egység vezetője (a továbbiakban együtt: igazgató) látja el.”

4. §

(1) Az R. 12. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Érettségi vizsga a tanulói jogviszony keretében, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt abból a vizsgatárgyból tehető, amelynek a helyi tantervben a jelentkező számára az adott tantárgyra vonatkozóan meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja. Ha a tanuló olyan vizsgatárgyból kíván érettségi vizsgát tenni, amelyből középiskolájának helyi tanterve szerint nem tehet érettségi vizsgát, e vizsgatárgy esetében a jelentkezési feltételt vendégtanulói jogviszonyban, másik középiskolában is teljesítheti. Az érettségi bizonyítvány megszerzése, továbbá a tanulói jogviszony megszűnése utáni érettségi vizsgán bármely vizsgatárgyból – idegen nyelv esetén a magyarországi középiskolában tanított nyelvekből – tehető érettségi vizsga.”

(2) Az R. 12. § (4) bekezdés a) és b) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Érettségi vizsgára lehet jelentkezni)

„a) tanulói jogviszony fennállása alatt, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt abban a középiskolában, szakképzési centrumban, amellyel a tanulói jogviszony fennáll, vagy, ha az nem szervez érettségi vizsgát, a kijelölt középiskolában, szakképzési centrumban,

b) tanulói jogviszony fennállása alatt, az érettségi bizonyítvány megszerzése után abban a középiskolában, szakképzési centrumban, amellyel a tanulói jogviszony fennáll, vagy, ha az nem szervez érettségi vizsgát, a kijelölt középiskolában, szakképzési centrumban, vagy a kormányhivatalban,”

(3) Az R. 12. §-a a következő (6a) és (6b) bekezdéssel egészül ki:

„(6a) Szakközépiskolában az érettségi vizsgára felkészítő évfolyamokat követő érettségi vizsgára való jelentkezéskor igazolni kell, hogy a jelentkező rendelkezik iskolai rendszerű nevelésben-oktatásban szerzett, államilag elismert szakképesítéssel.

(6b) A vizsgázónak, ha rendes érettségi vizsgáját középiskolai tanulmányainak teljes befejezése után, tanulói jogviszonyon kívül teszi, és iskolai rendszerű nevelésben-oktatásban szerzett, államilag elismert szakképesítéssel rendelkezik, a vizsgára való jelentkezéskor nyilatkoznia kell arról, hogy kötelezően választandó vizsgatárgyból kíván-e érettségi vizsgát tenni. Ezt a nyilatkozatát az adott vizsgaidőszakban nem változtathatja meg.”

(4) Az R. 12. §-a a következő (15a) bekezdéssel egészül ki:

„(15a) Ha a tanuló a középiskola elvégzését követő érettségi vizsgaidőszakban az írásbeli érettségi vizsgaidőszak kezdetéig nem rendelkezik az Nkt. 6. § (4) bekezdésében a közösségi szolgálat teljesítésére meghatározott feltétellel, érettségi vizsgáit nem kezdheti meg, az adott vizsgaidőszakra vonatkozó összes érettségi jelentkezését az igazgató törli.”

5. §

Az R. 18/A. § (4) és (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A tételkészítő bizottság az elnök irányításával működik. Az elnök felelős a feladatlapok javítási, értékelési útmutatóinak szakszerű elkészítéséért, azért, hogy azok megfeleljenek a központi vizsgakövetelményeknek, valamint azoknak a Hivatal és a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal vezetője részére történő átadásáért.

(5) A feladatlapokat, valamint a javítási, értékelési útmutatókat a Hivatal, vagy a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal vezetője átveszi a tételkészítő bizottság elnökétől.”

6. §

Az R. 20. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A vizsgázónak legalább harminc perccel az írásbeli vizsga időpontja előtt meg kell jelennie a vizsga helyszínén. A vizsga kezdete előtt az igazgató, vagy az általa erre írásban kijelölt pedagógus a felügyelő tanár jelenlétében mindegyik vizsgateremben megállapítja a jelenlévők személyazonosságát. Ezt követően az igazgató, vagy az általa erre írásban kijelölt pedagógus ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, és azok megszegésének lehetséges következményeit, majd kiosztja a feladatlapokat. A feladatlapok kiosztásakor a vizsgázók közül csak a vizsgázásra kijelölt csoport tagjai lehetnek jelen. A feladatlapok kiosztását követően a felügyelő tanár jelzi, hogy a vizsgázók a munkát megkezdhetik, és ennek időpontját rögzíti a vizsga jegyzőkönyvében. A feladatok kidolgozására rendelkezésre álló időt ezen időponttól kell számítani.”

7. §

Az R. 26. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Ha a vizsgabizottság elnöke a (3) bekezdés szerinti dokumentumok vizsgálata során a középszintű vizsgadolgozatokban javítatlan hibát talált, vagy úgy ítéli meg, hogy a szaktanár eltért a javítási, értékelési útmutatótól, az igazgató útján haladéktalanul felhívja a javító szaktanárt az érintett vizsgadolgozatoknak a javítási, értékelési útmutató szerinti újbóli javítására.”

8. §

Az R. 28. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A vizsgabizottság elnöke az előzetes értekezleten szükség szerint ellenőrzi az érettségi vizsgára történő bocsátás jogszerűségét. Abban az esetben, ha a rendelkezésre álló iratok alapján valószínűsíthető, hogy a vizsgára bocsátás előfeltételei nem álltak fenn, vagy az írásbeli vizsga lebonyolítása során jogszabálysértés történt, és az igazgató, valamint a vizsgázó meghallgatásával sem tisztázható egyértelműen a vizsgára bocsátás jogszerűsége, a jogszabálysértés ténye, úgy a vizsgabizottság elnöke a tájékoztató értekezleten közli a vizsgázóval, hogy a vizsgát folytathatja, de amennyiben később bebizonyosodik, hogy a vizsgára bocsátás előfeltételei nem valósultak meg, vagy a vizsga lebonyolítása során jogszabálysértés történt, a miniszter az érettségi vizsgáját megsemmisítheti. A tájékoztatás megtörténtét a részletes jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

(2) Ha a vizsgabizottság megállapítja, hogy a vizsgára bocsátás előfeltételei valamely vizsgatárgyból nem álltak fenn, vagy a vizsga lebonyolítása során jogszabálysértés történt, és a jogszerű állapot helyreállítása nem lehetséges, megsemmisíti az addig elért eredményt, és az adott vizsgatárgy vizsgáját határozattal törli.”

9. §

Az R. 30. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket a (2a)-(2p) bekezdésekben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2a) A vizsgázót külön, kizárólag az emelt szintű vizsgán résztvevőkből álló vizsgacsoportba kell beosztani.

(2b) A feladatlapokat a felügyelő tanár – a járási hivatal közreműködésével – veszi át a kormányhivatal megbízottjától, és viszi magával a vizsga helyszínére.

(2c) A vizsgázókat a vizsgacsoporton belül folyamatosan, az arab számokat alkalmazva sorszámmal kell ellátni, a csoport száma törve a vizsgázó sorszámaival adja a vizsgázó azonosító jelét.

(2d) A vizsgázókról – vizsgatermenként – vizsgáztatási jegyzéket kell készíteni, a vizsgáztatási jegyzék tartalmazza a vizsga helyét, idejét, a vizsgatárgyat, a vizsgázó nevét, anyja nevét, születési idejét és azonosító jelét.

(2e) A felügyelő tanár az ültetést követően megállapítja a vizsgázók személyazonosságát, majd ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, és azok megszegésének lehetséges következményeit. Ezután minden vizsgázó részére átad egy-egy borítékot, amelyen feltüntették az azonosító jelet, a vizsgatárgyat és a vizsga szintjét. A borítékon a vizsgázó nevét nem szabad feltüntetni. Ezt követően kiosztja a feladatlapokat. A feladatlapok kiosztásakor a vizsgázók közül csak a vizsgázásra kijelölt csoport tagjai lehetnek jelen. A feladatlapok kiosztása után a felügyelő tanár jelzi, hogy a vizsgázók a munkát megkezdhetik és ennek időpontját rögzíti a vizsga jegyzőkönyvében. A feladatok kidolgozására

rendelkezésre álló időt ezen időponttól kell számítani. A vizsgázó mindegyik átvett feladatlap minden oldalán, valamint a pótlapokon feltünteti az azonosító jelét, valamint a pótlapokon a vizsganap keltét és a vizsgatárgy nevét. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

(2f) Az írásbeli munka befejezése után a felügyelő tanár - a vizsgázó jelenlétében - ellenőrzi, hogy a vizsgadolgozaton, a borítékon és a jegyzékben szereplő azonosító jelek megegyeznek-e, továbbá a jegyzéken feljegyzi a befejezés időpontját, és aláírja a jegyzéket.

(2g) A vizsgázó a boríték lezárása után a jegyzék aláírásával igazolja, hogy az azonosító jelek egyeztetése megtörtént.

(2h) A kormányhivatal megbízottja a vizsgázók nevét és azonosító jelét tartalmazó jegyzéket a kidolgozási idő lejártával átveszi a felügyelő tanároktól.

(2i) A lezárt borítékot a kormányhivatal megbízottja és a felügyelő tanár aláírásával, valamint az iskola körbélyegzőjének lenyomatával hitelesíti. A kormányhivatal megbízottja a jegyzéket a vizsgahelyszínen való tárolás időtartama alatt köteles elzárni oly módon, hogy ahhoz illetéktelen személy ne férhessen hozzá.

(2j) A vizsgadolgozatokat tartalmazó borítékokat, valamint a (2i) bekezdés szerint lezárt és hitelesített borítékban az emelt szintű vizsgacsoportok vizsgáztatási jegyzékeit, az írásbeli vizsgának a felügyelő tanár és a kormányhivatal megbízottja által aláírt jegyzőkönyvét, továbbá az esetleges szabálytalanságok kivizsgálásával kapcsolatosan a 23. § (2) bekezdése szerint elkészített jegyzőkönyveket a kormányhivatal által meghatározott időpontban át kell adni a kormányhivatalnak.

(2k) A vizsgadolgozatok kijavítása, értékelése a kormányhivatal által felkért szaktanár feladata.

(2l) A kormányhivatal a vizsgadolgozat kijavítása után a vizsgajegyzék alapján rávezeti a kijavított vizsgadolgozatra a vizsgázó nevét.

(2m) A kormányhivatal a kijavított vizsgadolgozatokat átadja a vizsgabizottságot működtető intézmény igazgatójának.

(2n) A vizsgadolgozatok megtekintésének napját a Hivatal határozza meg. A kormányhivatal tájékoztatja a vizsgázót, hogy a vizsgadolgozatát hol és mikor tekintheti meg.

(2o) Az igazgató a vizsgázónak a kijavított vizsgadolgozatra benyújtott észrevételét a vizsgadolgozattal együtt megküldi a kormányhivatalnak, amely az észrevétellel érintett feladatot egy olyan szaktanárral, aki a dolgozat értékelésében eddig nem vett részt a javítási, értékelési útmutató alapján újraértékelteti. A szaktanár megállapítja az általa javasolt pontszámot, amely a korábbiakban megállapított pontszámtól pozitív és negatív irányban is eltérhet, ezt követően a szaktanár értékelésének eredményét a kormányhivatal megküldi a vizsgabizottságot működtető intézmény igazgatójának.

(2p) Az igazgató a kormányhivatal által megküldött vizsgadolgozatokat és a szaktanári értékeléseket továbbítja a vizsgabizottság elnökének.”

10. §

Az R. 31. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az igazgató által megküldött tételsorokat a vizsgabizottság elnöke aláírásával jóváhagyja, megőrzi, és a vizsgabizottság előzetes értekezletén átadja a kérdező tanárnak. Ha a vizsgabizottság elnöke úgy ítéli meg, hogy a középszintű szóbeli tételsor eltér a vizsgatárgy részletes követelményeitől, az igazgató útján azonnal felhívja a kérdező tanárt az érintett szóbeli tételeknek a vizsgakövetelmények szerinti átdolgozására.”

11. §

Az R. 36. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány állásponjtjának.

„(1) A szóbeli vizsga megkezdése előtt a vizsgabizottság elnöke meggyőződik a vizsgázó személyazonosságáról. A szóbeli vizsgán a tételt a vizsgázó húzza, és kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét – ha a részletes vizsgakövetelmények másként nem rendelkeznek – a vizsgázó határozza meg. A kihúzott tétel sorszámát rá kell vezetni az osztályozó ívre.”

12. §

Az R. 40/A. § (1) bekezdése a következő *h*) ponttal egészül ki:

(Ha a vizsgázó emelt szintű érettségi vizsgát tesz, a 31-37. §-ban foglaltakat a következő eltéréssel kell alkalmazni:)

„*h*) a szóbeli vizsga megkezdése előtt a tantárgyi bizottság elnöke meggyőződik a vizsgázó személyazonosságáról.”

13. §

(1) Az R. 45. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Érettségi bizonyítványt kell kiállítani annak, aki teljesítette az érettségi vizsga követelményeit. Az érettségi bizonyítványt az a vizsgabizottság adja ki, amelyik előtt a vizsgázó az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez szükséges összes rá vonatkozó feltételt teljesítette.”

(2) Az R. 45. § (3) bekezdése a következő *c*) ponttal egészül ki:

(Az érettségi bizonyítványban, tanúsítványban fel kell tüntetni,)

„*c*) ha az érettségi bizonyítvány az Nkt. 6. § (1) bekezdése értelmében a szakképzésre vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerinti munkakör betöltésére képesít, az erre vonatkozó kötelező záradékot.”

14. §

Az R. 48. § (1) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Azok részére, akik vendégtanulóként tettek érettségi vizsgát, illetőleg akik pótló vizsgát tehetnek, vagy akiknek javítóvizsgát kell tenniük, valamint akik előrehozott vizsgát, vagy az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt szintemelő vizsgát tettek, az érettségi vizsga eredményének kihirdetésekor a vizsgabizottság elnöke törzslapkivonatot ad át. Azok részére, akik pótló vizsgát tehetnek, a törzslapkivonathoz csatolni kell a már teljesített vizsgarészekről készült osztályozó ívet is. Az igazgató törzslapkivonatot állít ki és ad át annak is, aki a törzslapkivonatot elvesztette. A törzslapkivonat kiállításáért – kivéve, ha a vizsga a külön jogszabályban foglaltak szerint ingyenes – a kiállítás napján érvényes kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) tíz százalékának megfelelő díjat kell befizetni a vizsgabizottságot működtető intézmény részére. Az előrehozott vagy az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt letett szintemelő érettségi vizsgáról kiállított törzslapkivonat másolatát – ha az érettségi vizsgát nem abban a középiskolában tették le, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll – meg kell küldeni az érintett iskola igazgatójának.”

15. §

Az R. 50. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az érettségi bizonyítvány rovatainak kitöltésekor a vizsgatárgyak felesleges rovatait egy-egy vízszintes vonallal érvényteleníteni kell. A törzslapon és az érettségi bizonyítványban – feltéve, hogy a vizsgázó négy kötelező érettségi vizsgatárgyból tesz érettségi vizsgát – záradékkal kell rögzíteni azt, hogy a vizsgázó az iskolai rendszerű nevelésben-oktatásban szerzett államilag elismert szakképesítéssel rendelkezik.”

16. §

Az R.

- a) 1. számú melléklete az 1. melléklet,
- b) 1. számú melléklete a 2. melléklet,
- c) 2. számú melléklete a 3. melléklet szerint módosul.

17. §

Az R.

- a) 1. §-ában a „gimnáziumi és a szakközépiskolai (a továbbiakban a gimnázium és a szakközépiskola együtt: középiskola)” szövegrész helyébe a „középiskolai”,
- b) 2. §-ában a „szakmai előkészítő vizsgatárgyak” szövegrész helyébe az „a tanuló képzési ágazatának megfelelő ágazati, és a vizsgaszabályzat 2. számú mellékletének A oszlopában megjelölt ágazaton kívüli szakmai vizsgatárgy”,
- c) 2. §-ában a „nemzeti, etnika kisebbséget” szövegrész helyébe a „nemzetiséget”,
- d) 9. §
 - ea) (3) bekezdésében a „vizsgaidőszakában letett” szövegrész helyébe a „vizsgaidőszakában első alkalommal letett”,
 - eb) (9) bekezdésében a „kiadása után iskolai felvételi kérelem elbírálásához vagy más okból” szövegrész helyébe a „kiadása után”,
 - ec) (10) bekezdésében az „a Hivatal” szövegrész helyébe az „az Oktatási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal)”,
- e) 10. § (2) bekezdésében a „középiskola, illetve” szövegrész helyébe a „középiskola, szakképzési centrum, vagy”,
- f) 11. § (6) bekezdésében az „a vizsgabizottságot működtető intézmény vezetője (a továbbiakban: igazgató)” szövegrész helyébe az „az igazgató”,
- g) 12. §
 - ga) (7) bekezdésében az „a középiskolának az igazgatója” szövegrész helyébe az „a köznevelési intézménynek a vezetője”,
 - gb) (9) bekezdésében a „határozatot” szövegrész helyébe a „döntést”,

- h)* 17/A. § (2) bekezdésében az „A kormányhivatal által a tantárgyi bizottság működési helyszínéül felkért köznevelési intézmény a tantárgyi bizottság működéséhez szükséges, az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendeletnek az egyes vizsgatárgyakra vonatkozó vizsgaleírásaiban felsorolt, a vizsgabizottságot működtető intézmény által biztosítandó és a vizsgán használható segédeszközöket térítésmentesen bocsájta a kormányhivatal rendelkezésére.” szövegrész helyébe az „A kormányhivatal által a tantárgyi bizottság működési helyszínéül kijelölt állami vagy nemzeti önkormányzati fenntartású köznevelési intézmény a tantárgyi bizottság működéséhez szükséges, az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendeletnek az egyes vizsgatárgyakra vonatkozó vizsgaleírásaiban felsorolt, a vizsgabizottságot működtető intézmény által biztosítandó és a vizsgán használható segédeszközöket, valamint a vizsgák lebonyolításához szükséges összes tárgyi feltételt térítésmentesen bocsájta a kormányhivatal rendelkezésére.”,
- i)* 18. § (3) bekezdésében, és a 40/A. § (1) bekezdés *a)* pontjában az „a szakmai előkészítő” szövegrész helyébe az „az ágazati szakmai”,
- j)* 19. § (4) bekezdésében a „feladatlap” szövegrész helyébe a „vizsgatárgy vizsgakövetelménye”,
- k)* 20. § (7) bekezdés *b)* pontjában a „hogyan az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz (pl. számítógép, írógép)” szövegrész helyébe „hogyan a szakértői bizottság szakvéleményében előírt, illetve az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz (pl. számítógép)”,
- l)* 21. §
la) (1) bekezdésében a „lapokon, feladatlapokon” szövegrész helyébe a „pótlapokon”,
lb) (2) bekezdésében az „az iskolának” szövegrész helyébe az „a vizsgaszervező intézménynek”,
lc) (3) bekezdésében az „az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapra feltünteti a nevét, a vizsganap keltét, a vizsgatárgy megnevezését” szövegrész helyébe a „mindegyik átvett feladatlapra, pótlapra feltünteti a nevét, valamint a pótlapokon a vizsganap keltét és a vizsgatárgy nevét”,
ld) (6) bekezdésében az „áthúzza, a megoldást tartalmazó vizsgadolgozatot az üres feladatlapokkal, a piszkolatot tartalmazó áthúzott lapokkal együtt belehelyezi a nevével ellátott borítékba, és nyitva átadja a felügyelő tanárnak. A felügyelő tanár – a vizsgázó jelenlétében – ellenőrzi, hogy” szövegrész helyébe „áthúzza, a felhasznált pótlapok számát felírja a vizsgadolgozat címlapjára. A megoldást tartalmazó vizsgadolgozatot, a piszkolatlapokat is tartalmazó áthúzott pótlapokkal együtt belehelyezi a nevével ellátott borítékba, és nyitva átadja a felügyelő tanárnak. A felügyelő tanár – a vizsgázó jelenlétében – ellenőrzi a pótlapok számát, és azt, hogy”,
- m)* 23. § (2) bekezdésében az „az iskola igazgatója” szövegrész helyébe az „az igazgató”,
- n)* 24. § (4) bekezdés *b)* pontjában az „szóbelivel történő kiváltása.” szövegrész helyébe az „szóbeli vizsgarésszel történő pótlása.”,
- o)* 31. § (3) bekezdésében az „és az akkreditált vizsgatárgyak követelményei” szövegrész helyébe a „követelményei”,

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- p)* 35. § (4) bekezdésében a „kérdező tanár” szövegrész helyébe a „vizsgaszervező intézmény”,
- q)* 36. § (5) bekezdésében az “Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felelni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a százalékos minősítést és az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.” szövegrész helyébe az “Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felelni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a százalékos minősítést és az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani. Ha a vizsgázó a póttétel húzásától elzárkózik, ezt a tényt a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.”,
- r)* 37. § (1) bekezdés *c)* pontjában a „vizsga során” szövegrész helyébe a „vizsga közben a szakvéleményben előírt, vagy”,
- s)* 42. § (1) bekezdésében a „befejezése után” szövegrész helyébe a „befejezése után, legkésőbb az azt követő munkanapon”,
- t)* 45. § (5) bekezdés *a)* és *b)* pontjában a „ha teljesítette” szövegrész helyébe a „ha a részletes követelményekben meghatározott módon teljesítette”,
- u)* 53. § (8) bekezdésében a „Hivatal” szövegrész helyébe a „kormányhivatal”,
- v)* 54. § (5) bekezdés *a)* és *b)* pontjában a „ha teljesítette” szövegrész helyébe az „és a részletes követelményekben meghatározott módon teljesítette”

szöveg lép.

18. §

Hatályát veszti az

- a)* R. 18/A. § (6) bekezdése,
- b)* R. 22. § (3) bekezdése,
- c)* R. 29. § (3) bekezdés *c)* pontja,
- d)* R. 31. § (1) bekezdés *b)* pontja,
- e)* R. 53. § (7) bekezdése,
- f)* R. 2. számú mellékletének MÁSODIK RÉSZ cím AZ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI alcím alatt az EGÉSZSÉGÜGYI ALAPISMERETEK ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI ponttól az ÉLELMISZER-IPARI ALAPISMERETEK ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI pontig,
- g)* érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet módosításáról szóló 36/2015. (III. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R2.) 12. § (4) bekezdésében a „*b)* és”, valamint az „a 2. és” szövegrész.

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

19. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) Az 1. §, a 13. § (2) bekezdése, a 16. § *b)* és *c)* pontja, a 17. § *b)* és *c)* pontja, a 18. § *f)* pontja, az 2. és a 3. melléklet 2017. január 1-jén lép hatályba.

20. §

Nem lép hatályba az R2.10. § *b)* pontja.

Budapest, 2016. „ ”

Orbán Viktor

1. melléklet a .../2016. (... ..) Korm. rendelethez

1. Az R. 1. számú mellékletének Az érettségi vizsga iratai és záradékai cím II. Záradékok alcíme 10. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. A magyar nyelv és irodalom vizsgatárgy helyett – az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 6. § (5)-(6) bekezdése alapján – magyar nyelvből, mint idegen nyelvből tett érettségi vizsgát.”

2. Az R. 1. számú mellékletének Az érettségi vizsga iratai és záradékai cím II. Záradékok alcíme a következő 16. ponttal egészül ki:

„16. Jelen érettségi bizonyítványt a vizsgázó által bemutatott, iskolai rendszerű nevelésben-oktatásban szerzett, államilag elismert szakképesítésről kiadott bizonyítvány figyelembevételével állították ki.”

2. melléklet a .../2016. (... ..) Korm. rendelethez

Az R. 1. számú mellékletének Az érettségi vizsga iratai és záradékai cím II. Záradékok alcíme a következő 17. ponttal egészül ki:

„17. Jelen érettségi bizonyítvány szakmai érettségi végzettséget tanúsít, továbbá FEOR számú munkakör betöltésére képesít.”

3. melléklet a .../2016. (... ..) Korm. rendelethez

1. Az R. 2. számú mellékletének ELSŐ RÉSZ cím AZ ÉRETTSÉGI VIZSGA VIZSGATÁRGYAI ÉS A VIZSGA FORMÁI alcímet követő táblázat helyébe a következő táblázat lép:

	„A	B	C	D	E	F
1		A vizsgatárgy neve	A vizsga részei			
			középszinten		emelt szinten	
2	Kötelező vizsgatárgyak	Magyar nyelv és irodalom	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
3		Nemzetiségi nyelv és irodalom	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
4		Történelem	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
5		Matematika	írásbeli	-	írásbeli	szóbeli
6		Élő idegen nyelv vagy vagy Latin nyelv	írásbeli	szóbeli	írásbeli 1. olvasott szöveg értése 2. nyelvhelyesség 3. hallott szöveg értése 4. íráskészség írásbeli	szóbeli szóbeli
7	Választható közismereti vizsgatárgyak	Élő idegen nyelv	írásbeli	szóbeli	írásbeli 1. olvasott szöveg értése 2. nyelvhelyesség 3. hallott szöveg értése 4. íráskészség	szóbeli
8		Fizika	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
9		Kémia	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
10		Biológia	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
11		Földrajz	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
12		Ének-zene	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
13		Vizuális kultúra	írásbeli	gyakorlati	gyakorlati	szóbeli
14		Informatika	gyakorlati	szóbeli	gyakorlati	szóbeli
15		Testnevelés	gyakorlati	szóbeli	gyakorlati	szóbeli
16		Filozófia	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
17		Hittan	-	szóbeli	írásbeli	szóbeli
18		Természettudomány	írásbeli	szóbeli	-	-
19		Latin nyelv	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
20		Emberismeret és etika	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
21		Társadalomismeret	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
22		Ember- és társadalomismeret, etika	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
23		Dráma	írásbeli	szóbeli, gyakorlati	írásbeli	szóbeli, gyakorlati
24		Mozgókép-kultúra és médiaismeret	írásbeli, gyakorlati	-	írásbeli, gyakorlati	szóbeli
25		Nemzetiségi népismeret	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
26		Célnyelvi civilizáció	-	szóbeli	írásbeli	szóbeli
27		Belügyi rendészeti ismeretek	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
28		Katonai alapismeretek	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
29		Utazás és turizmus	gyakorlati	szóbeli	-	-
30		Gazdasági ismeretek	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
31		Judaisztika	-	szóbeli	-	-
32		Bibliaismeret - Hit	-	szóbeli	írásbeli	szóbeli

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

		Gyülekezete				
33		Művészettörténet	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
34		Népművészet	-	szóbeli	-	szóbeli
35		Pszichológia	írásbeli	szóbeli	-	-
36	Ágazati szakmai érettségi vizsgatárgyak	Egészségügy ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
37		Egészségügyi technika ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
38		Szociális ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
39		Pedagógia ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
40		Képző- és iparművészet ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
41		Hang-, film és színháztechnika ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
42		Bányászat ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
43		Épületgépészet ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
44		Gépészet ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
45		Kohászat ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
46		Villamosipar és elektronika ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
47		Távközlés ismeretek	-	-	gyakorlati	szóbeli
48		Informatika ismeretek	-	-	gyakorlati	szóbeli
49		Vegyipar ismeretek	-	-	írásbeli	gyakorlati
50		Vegyész ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
51		Építőipar ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
52		Könnyűipar ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
53		Faipar ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
54		Nyomdaipar ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
55		Közlekedésepítő ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
56		Közlekedés ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
57		Közlekedésgépész ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
58		Környezetvédelem- vízgazdálkodás ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
59		Közgazdaság ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
60		Ügyvitel ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
61		Kereskedelem ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
62		Vendéglátóipar ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
63		Turisztika ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
64		Optika ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
65		Szépészet ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
66		Mezőgazdasági gépész ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
67		Erdészet és vadgazdálkodás ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
68		Mezőgazdaság ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
69		Kertészet és parképítés ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
70		Földmérés ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
71		Élelmiszeripar ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
72		Sport ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
73		Rendészet ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
74	Ágazaton kívüli szakmai érettségi vizsgatárgyak	Egyházzeneész ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
75		Gyakorlatos színész ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
76		Jazz-zeneész ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
77		Klasszikus zenész ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

78		Népzenész ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
79		Szórakoztató zenész ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
80		Táncos ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli
81		Artista ismeretek	-	-	írásbeli	szóbeli”

2. Az R. 2. számú melléklete MÁSODIK RÉSZ cím AZ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI alcím PSZICHOLÓGIA ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI pontját követően a következő szöveggel egészül ki:

„EGÉSZSÉGÜGY ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

Az egészségügy ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

Az egészségügy ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek. A feladatok megoldására jellemző az igényes felépítés, logikus gondolkodás.

Az egészségügy ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e

- a munkáját a jogi és etikai normák betartásával végezni,
- az ápolási folyamat megvalósításában részt venni,
- a munkája során biztonságos és minőségi betegellátást megvalósítani,
- alapápolási tevékenységet végezni, az egyén, család és/vagy közösségük szükségleteinek megfelelően,
- humánus magatartást tanúsítani, empátikus szemléletet közvetíteni,
- a vizsgálatoknál, beavatkozásoknál előkészíteni és segédkezni,
- beteg megfigyelő tevékenységet végezni,
- a hatályos jogszabályokat betartva dokumentációs tevékenységet végezni,
- az ápolás eszközeit adekvátan alkalmazni, karbantartani,
- a sürgősségi eseteket felismerni, az életveszélyt jelentő állapotok ellátásában részt venni.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi képességekkel, kompetenciákkal:

- ismeretek helyükön való alkalmazása,
- kapcsolatteremtő készség alkalmazása,
- felelősségtudat,
- helyzetfelismerés,
- szociabilitás,
- kommunikációs készség,
- precizitás,
- következtetési képesség,
- segítőkészség,
- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszéd-készség,
- rendszerező képesség,
- logikus gondolkodás,
- szakszerűség.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
------------------	----------------------

1. Egészségügyi alapismeretek Szakmai etikai és jogi ismeretek Egészségfejlesztés Kommunikáció	Az egészségügyi dolgozókkal szemben támasztott etikai és jogi követelmények. Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők. Adekvát, kongruens és hiteles kommunikáció a beteggel és a hozzátartozókkal.
2. Alapápolás Egészséges ember gondozása Akadályozott ember gondozása Csecsemő- és kisgyermekgondozás Ápolási beavatkozások Betegmegfigyelés	A csecsemő és kisgyermekgondozás feladatai. A beteg állapotváltozásai. Ápolási feladatok. A gondozási folyamatok életkor szerinti alkalmazása.
3. Klinikumi ismeretek Anatómia-élettan Általános kórtan Gyógyszertani alapismeretek Belgyógyászat Diagnosztikai alapismeretek Terápiás alapismeretek Elsősegélynyújtás - első ellátás	Az egészséges életvitel kialakításának lehetőségei. A tüneteket, tünet-együttesek, szakszerű intézkedés. A speciális ellátási igényű ember gondozása és rehabilitációja. Az emberi test felépítése és működése. Összefüggések felismerése, ok-okozati összefüggések elmagyarázása. Szakszerű elsősegélynyújtás, az elsődleges ellátás. Segítségnyújtás betegek vizsgálatánál. A gyógyszerelés irányelvei és szabályai. Gondozási feladatok ellátása különböző életszakaszokban, élethelyzetekben. A beteg megváltozott szükségletei, a beteg megfigyelése során észlelt tünetek. Az életet veszélyeztető tünetek, tünet-együttesek, a szükséges teendők.

EGÉSZSÉGÜGYI TECHNIKA ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

Az egészségügyi technika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

Az egészségügyi technika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

Az egészségügyi technika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző az igényes felépítés, az alkalmazás és integrálás összetettsége.

Az egészségügyi technikai ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- megfelelően tájékozott-e a munkakörére jellemző
- munkakörnyezet kialakításáról,

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- a munkatevékenységének jogi aspektusairól,
- a vállalkozási és kereskedelmi tevékenység alapjairól,
- készségszinten elvégzi-e a hirtelen egészségi állapotváltozásban lévő embertársa elsősegélyben való részesítését,
- rendelkezik-e elegendő információval a gyógyászati-segédeszköz előállítás anatómiai alapjairól,
- képes-e tudatosan összekapcsolni az anyagismereti és gyártástechnológiai ismereteit,
- térlátása alapján képes-e szabadkézi- és műszaki rajz értelmezésére, reprodukálására,
- képes-e egyszerűbb gyógyászati segédeszközök, fémlemez és sínezet elkészítésére, összeállítására.

A fent felsoroltak tudásmérése során meg kell győződni arról, hogy a vizsgázó a kognitív, valamint manuális készsége mellett milyen szinten rendelkezik az alábbi affektív kompetenciákkal:

- az információforrások kezelése,
- ismeretek helyén való alkalmazása, emlékezőképesség (ismeretmegőrzés),
- gyakorlatias feladatértelmezés, rendszerben való gondolkodás,
- kapcsolatteremtő képesség,
- kezűgyesség.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Munkahelyi egészség és biztonság	A munkahelyek kialakításához a biztonságos munkavégzéshez szükséges munkavédelmi, egészségügyi, ergonómiai és technológiai szabályzók ismerete, a munkavállalás körülményei, a gyógyászati segédeszközgyártás folyamata és annak kritériumai.
2. Egészségügyi ellátórendszer	Az egészségügyi ellátás területe. Szakképesítés keretét és rendszerét. Az egészségügyi rendszer szabályozása, és az egészségügyre vonatkozó etikai előírások.
3. Egészségügyi ellátás	Az egészségügyi kommunikáció formái. Az ellátás lélektanához kapcsolódó fogalmak és azok tartalma. Az elsősegélynyújtás szabályai, protokollja és annak végrehajtása.
4. Jogi, kereskedelmi és vállalkozási ismeretek	A vállalkozási és kereskedelmi folyamatok, a vállalkozás működtetésének szabályai, dokumentációja, a kereskedelmi tevékenység elemei, a tisztességes kereskedelem és vállalkozás etikai és minőségügyi keretei. Az üzletvitelhez szükséges jogszabályok és azok alkalmazása. A jogforrás fellelhetősége, az adatkezelésre vonatkozó szabályok és azok érvényesítése a kereskedelmi folyam, azokra vonatkozó előírások és szabályok, a kereskedelem feltételei és kialakítása, a pénzügyi és számviteli előírások és azok alkalmazása.
5. Jogi-kereskedelmi és vállalkozási dokumentációs ismeretek	A kereskedelmi folyamatok szakszerű elvégzése, a kereskedelmi tevékenységhez kapcsolódó dokumentációk, a nagy- és kiskereskedelmi áruforgalmi előírások, az értékesítési folyamatok, a szállítási folyamatok szakszerű elvégzésének előírásai, A dokumentumok elkészítésének szabályai.
6. Szakmai és anatómiai ismeretek	A gyógyászati segédeszközök típusai, feladatai, elkészítési folyamatai, követelményei a szakmai szabályok és az EU-ajánlások alapján. A mozgás szervrendszerének, valamint a koponya és a rágószerv anatómiai, élettani és kórélettani összefüggéseinek alkalmazása a gyógyászati segédeszközök elkészítése során.
7. Anyagismeret	A fém- és műanyag alapanyagok, valamint egyéb segédanyagok fizikai és kémiai tulajdonságai, a megmunkálhatóság kritériumai, a humán alkalmazás (biokompatibilitás) lehetőségei és annak szabályai.
8. Szakrajz	Az egyszerű gyógyászati segédeszköz anatómiai, szabadkézi és műszaki ábrázolása.

SZOCIÁLIS ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A szociális ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A szociális ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

A szociális ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző a szakmai ismeretek összetettsége és integrált alkalmazása, komplex problémaelemzés és problémamegoldás, valamint a holisztikus szemlélet érvényesítése.

A szociális ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e:

- szociális ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy kerettanterv által előírt szakmai ismereteivel, az ismeretanyag belső összefüggéseinek, az egyes témakörök közötti kapcsolatok felismerésének képességével,
- a kerettantervben leírt készségekkel és kompetenciákkal,
- a segítő tevékenység végzéséhez elegendő információval a társadalom működéséről, társadalmi egyenlőtlenségekről, a szegénység kialakulásáról,
- az egyén társadalmi meghatározottságának, a társadalom ártó-védő hatásainak, a társadalmi helyzet és az egészség összefüggéseit értelmező holisztikus szemlélettel,
- a szociális segítség szakszerű ellátásához szükséges alapvető államigazgatási, jogi, szociális, család- és gyermekjogi, valamint szociálpolitikai ismeretekkel,
- a szociális ellátás rendszerére és a megoldásukra hivatott beavatkozás technikáira, eszközeire, formáira vonatkozó tájékozottsággal,
- az emberek és a társadalmi csoportok működésének megértéséhez elegendő pszichológiai ismertekkel, holisztikus szemlélettel és szakmai személyiséggel,
- az együttműködésről, a konfliktusok kialakulásáról és a konfliktuskezelés módszereiről szóló nélkülözhetetlen ismeretekkel,
- a holisztikus egészségszemlélet kialakításához szükséges ismeretekkel, az emberi test felépítéséről, fejlődéséről, az életkori szakaszokról és azok jellemzőiről, a rendellenes fejlődésre utaló, a kóros állapotot jelző tünetek felismeréséhez szükséges tudással.

- tudja-e értelmezni

- a szükséges eljárási szabályokat, módszereket, technikákat,
- a szakmai etikai szabályokat,
- az elsősegélynyújtás szabályait.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi képességekkel, kompetenciákkal:

- köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása,
- általános ismeretek speciális helyzetekben való alkalmazása,
- információforrások kezelése.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

Témakörök	Követelmények
1. Társadalomismeret elmélete és gyakorlata	<p>A társadalomban és a szűkebb környezetében érvényesülő társadalmi szabályok, folyamatok, az előítéletek keletkezésének okai.</p> <p>A társadalom struktúrája, működésének, mobilitásának jellemzői.</p> <p>Az egyenlőtlenségek, a szegénység kialakulásának területi és társadalmi okai, dimenziói, jellemzői és csökkentésük lehetőségei.</p> <p>A legjellemzőbb társadalmi problémák, a társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek, valamint az egyenlőtlenség által leginkább sújtott társadalmi csoportok ismérvei.</p> <p>A társadalmi egyenlőtlenség újratermelődésének folyamata, mechanizmusai.</p> <p>Az egyén társadalmi meghatározottságának összefüggései, a társadalom ártó-védő hatásai.</p> <p>A család szerepe, funkciója, történelmi változásai, a családi életciklus, életút szakaszai, a család szocializációs szerepe, az átörökítés összefüggései.</p> <p>A társadalmi helyzet és az egészség összefüggései.</p> <p>A szociológiai alapfogalmak, a család és életmód, az értékek és a szocializáció fogalmának ismerete.</p> <p>A szociológia alapvető technikái és módszerei.</p>
2. Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek elmélete és gyakorlata	<p>A szociálpolitika, mint önálló diszciplína és a társadalmi integráció megteremtésének és megőrzésének fogalmai, és összefüggései,</p> <p>A szociálpolitikai intézmények működését meghatározó gyakorlat.</p> <p>A szociálpolitika alapjai, érdekei és az ideológiák összefüggései.</p> <p>A szociálpolitika céljai, értékei és dilemmái, a problémának definiált társadalmi jelenségek és a megoldásukra hivatott állami beavatkozások technikái, eszközei, formái.</p> <p>Az alapvető állam- és jogtudományi fogalmak, összefüggések.</p> <p>A szociális szolgáltatások, a gyermekjólét és gyermekvédelem területén érvényesülő jogszabályok, az alapvető emberi és állampolgári jogok, a közigazgatási eljárás szabályai.</p> <p>A szociális segítség etikája.</p>

<p>3. Pszichológiai és pedagógiai ismeretek elmélete és gyakorlata</p>	<p>A pszichológia és a pedagógia alapfogalmai. Az emberei pszichikum, a személyiség összetettsége. A személyiségfejlődés és a társas érintkezés alapvető folyamatai, összefüggései. A különböző életkori szakaszok testi, lelki, szociális jellemzői. A pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok és módszerek. A konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei. Az önismeret forrásai, az én-védő technikák. A kommunikáció csatornái, jellemzői és a segítő beszélgetés jellemzői. A gyermekek fejlődésének lelki és szociális szakaszainak bemutatása és jellemezése.</p>
<p>4. Egészségügyi alapismeretek</p>	<p>Az egészség holisztikus értelmezése. A betegmegfigyelés szempontjai. A különböző betegségek okai és a betegségek tünetei. A tünetek enyhítésének technikái és módszerei. Az emberi test felépítése, szerveződése szintjei, a szervrendszerek felépítése, működése és működésének szabályozási szintjei. A gyermek biológiai fejlődését meghatározó tényezők, életkori szakaszok és azok jellemzői, a rendellenes fejlődésre utaló kóros állapotot jelző tünetek. A leggyakoribb gyermekbetegségek és azok tünetei. A gondozás és a betegellátás laikus módszerei. A közvetlen életveszélyes állapot, az elemi elsősegélynyújtás módszerei.</p>
<p>5. Népegészségügyi ismeretek</p>	<p>Az alapvető népegészségügyi fogalmak, összefüggések. A társadalmi helyzet és az egészség összefüggései. Az egészségmegőrzés legfontosabb módszerei és technikái. A védőoltások jelentősége, a magyarországi oltási rend jellemzői és a védőoltásokat kísérő tünetek, esetleges szövődmények.</p>

PEDAGÓGIA ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A pedagógia ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A pedagógia ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.
A pedagógia ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e elegendő munkavédelmi alapismerettel,

- tájékozott-e a pedagógiai és a pszichológiai alapfogalmak között,
- ismeri-e a fejlődés életkori szakaszait,
- ismeri-e az alapvető pedagógiai dokumentumokat,
- ismeri-e alapszinten a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel kapcsolatos fogalmakat,
- képes-e alapvető pedagógiai helyzeteket kezelni,
- képes-e segítséget nyújtani gondozási tevékenységekben,
- képes-e segítséget nyújtani tanórai tevékenységekben,
- képes-e segítséget nyújtani tanórán kívüli tevékenységekben,
- tájékozott-e az oktatás szakmacsoportos tárgy ismeretanyagában
- tudja-e használni a pedagógiai, pszichológiai fogalmakat, a szaknyelvet,
- rendelkezik-e korszerű pedagógiai szemlélet- és gondolkodásmóddal, mely lehetővé teszi számára a különböző életkori szakaszokban felmerülő alapvető testi, lelki, szociális gondozási igények, a nevelés körébe tartozó különböző alapproblémák felismerését,
- képes-e a pedagógiai szituációkban szerzett tapasztalatai és elméleti ismeretei integrálására,
- fel tudja-e használni ismereteit önmaga és mások viselkedésének elemzésére,
- képes-e ismeretei meggyőző kommunikálására, önálló véleményalkotásra, kulturált nyelvhasználattal érvei kifejezésére és megvédésére.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi kompetenciákkal:

- olvasott szakmai szöveg megértése,
- általános taneszközök használata,
- helyzetfelismerés,
- rendszerező képesség.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Pedagógia	
1.1. Általános pedagógia	A pedagógia tárgya, célja, feladata, felosztása, tudományközi kapcsolatai, a pedagógia a tudományok rendszerében.
1.2. Általános pedagógia történet	A reformpedagógiai mozgalmak hatása.
1.3. Nevelélmélet	A nevelés fogalma, a nevelési cél, a célok összefüggése, szerepe a személyiség fejlődésében, a nevelés feladat és eszközrendszere. A családi nevelés, óvodai és iskolai nevelés. Többféle vezetési, nevelési stílus ismerete. A kommunikáció fogalmának, funkcióinak ismerete, kommunikációs gétek tudatosítása. A konfliktus fogalma, háttere, a konfliktus fajtái, többféle konfliktuskezelési stratégiák ismerete. Alapismeretek az SNI, a HH és a HHH fogalmak kapcsán.
1.4. Didaktika	A didaktika fogalma, tárgya, pedagógiai és didaktika kapcsolata, didaktika és módszerek kapcsolata. A didaktika alapfogalmai. A didaktika alapelvei. A nevelés, oktatás alapidokumentumai.

	<p>A tanítás-tanulás tartalma és folyamata.</p> <p>A tanítás-tanulás megszervezése, szervezeti formái.</p> <p>A tanítási órák típusai, felépítésük.</p> <p>Módszerek és eszközök a tanítási-tanulási folyamatban.</p>
2. Pedagógiai gyakorlat	<p>Gondozási tevékenységek elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján.</p> <p>Gyermekevékenységek elemzése – játék, munka, tanulás – pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján pedagógiai forrásanyag vagy saját hospitálási élmény felhasználásával.</p> <p>A gyermek fejlettségének mutatói.</p> <p>A társas kapcsolatok, a légkör, az aktivitás, nevelési feladatok.</p> <p>A gyermekek gondozásának, testi szükségleteinek, mozgásigényei kielégítésének ismerete.</p> <p>Biztonságos és fejlesztő környezetet megteremtése a mozgásfejlődés támogatására.</p> <p>Megfigyelés, szociometria alkalmazásának alapjai.</p> <p>A játék, munka, tanulás pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése irányítással.</p> <p>A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek elemzése.</p>
2.1. Gondozási tevékenység	<p>A gyermek fejlettségének mutatói.</p> <p>Az életkorának megfelelő fejlettség.</p> <p>A társas kapcsolatok, a légkör, az aktivitás és beleélés alapján a nevelési feladatok megoldása.</p>
2.2. A gyermek megismerése, tevékenységének megfigyelése, problémahelyzetek elemzése	<p>A megismerés módszerei.</p> <p>A jelenségek mögött álló tények, érzelmek.</p> <p>Az intézményen kívüli programok szervezése.</p>
3. Pszichológia	
3.1. Általános és személyiséglélektani ismeretek	<p>A pszichológia ágai, pszichológia a tudományok rendszerében, történeti gyökerek, módszerek.</p> <p>Megismerési folyamatok. Kommunikációs alapfogalmak ismertetése.</p> <p>A motiváció, motivátor, motívum fogalmak ismerete, alkalmazására lehetőségek az osztályteremben.</p> <p>A személyiség fogalma, személyiséglélektani alapismeretek.</p>
3.2. A fejlődéslélektan alapjai	<p>A fejlődéslélektan tárgya, módszerei, a filogenezis, ontogenezis, a pszichikus fejlődés feltételei.</p> <p>Fejlődéslélektani elméletek (Erikson, Piaget, Freud), életkori szakaszok jellemzői.</p>
3.3. Szociálpszichológia alapjai	<p>A szociálpszichológia, mint tudomány, tárgya, területei.</p> <p>A személyek egymásra hatása.</p> <p>Szociális megismerés.</p> <p>Személyközi viszonyok (versengés, együttműködés, agresszió, proszocialitás).</p> <p>Csoport alakulása, jellemzői.</p>
3.4. Pedagógiai pszichológia és munkalélektan alapjai	<p>A pedagógiai pszichológia tárgya, a személyiségfejlesztés módszerei.</p>

	A munkalélektan fogalma, célja, feladata, a munkapszichológia módszerei.
--	--

KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZET ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A képző- és iparművészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A képző- és iparművészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

A képző- és iparművészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga feladatai a szakmai ismeretek és gyakorlati tapasztalatok alkalmazási és integrálási képességének mérését célozzák.

A képző- és iparművészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e olyan átfogó vizuális ismeretekkel, ábrázolási és szakmai gyakorlattal, amelyek alapján képes alapvető tervezési és kivitelezési munkák elvégzésére a képző- és iparművészet területén,
- rendelkezik-e az önálló véleményalkotáshoz, igényes szakmai munkavégzéshez szükséges művészettörténeti ismeretekkel,
- képes-e a szakmai elméleti ismereteit és gyakorlati tapasztalatait rendszerezni, az adott feladatoknak megfelelően alkalmazni,
- szert tett-e kellő gyakorlati tapasztalatra, amellyel egyszerű tervezési-technológiai feladatokat el tud végezni,
- felkészült-e a további szakmai képzésre vagy felsőoktatásban való részvételre.

A felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- kreativitás, ötletgazdagság,
- művészettörténeti korok, műalkotások elemzése, értelmezése,
- szabadkézi rajzolás, festés, mintázás, térkonstrukciók kialakítása,
- kivitelező eszközök, technikák szakszerű alkalmazása,

manuális és elektronikus prezentáció.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Művészettörténet	A művészettörténet főbb területei és stíluskorszakai, építőművészete, kiemelkedő alkotásai és tárgyi emlékei a XIX. század végéig. Különböző műfajok, korstílusok felismerése és jellegzetességei.
2. Rajz/festés	Különböző ábrázolási módok és technikák. Látvány értelmezése és ábrázolása, valamint vizuális elképzelések rajzi megjelenítése. Az ábrázolás eszköztára, az arányok, a kompozíció

	törvényszerűségei. A színek törvényszerűségei és kifejező ereje. A fény-árnyék viszonyok megjelenítése, a tónusok, kontraszthatások ábrázolása.
3. Technológia	A szakma gyakorlásához szükséges alapanyagok, eszközök és berendezések.
4. Tervezés, kivitelezés	Tervezés és probléma-elemzés, tervek, vázlatok, makettek vagy digitális modellek készítése. Munkafolyamatok tervezése és időbeli ütemezése. Szakmai feladatok elkészítése, installálása és bemutatása. Dokumentálás, archiválás és prezentációkészítés.

HANG-, FILM- ÉS SZÍNHÁZTECHNIKA ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A hang-, film- és színháztechnika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A hang-, film- és színháztechnika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és kompetenciáknak.

A hang-, film- és színháztechnika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga feladataira jellemző az igényes felépítés, az elsajátított tudás alkalmazásának és integrálásának összetettsége.

A hang-, film- és színháztechnika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázónak

- megfelelő-e a jártassága:

- a hallás és látás útján ható művészeti ágak eszközrendszerének gyakorlati és elméleti területén,
- a munkakörnyezet ismeretben,
- a digitális gyakorlatok területén,
- a multimédia gyakorlatok területén,

- képes-e a vizsgázó a megszerzett információkat és tudást a gyakorlati életben is alkalmazni.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi kompetenciákkal:

- szakmai nyelvi- és beszédképesség,
- áttekintő és értelmező képesség,
- körültekintés, elővigyázatosság.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Hangművészeti, zenei alapismeretek	A hallás és látás útján ható művészetek, az azokból megszerezhető információk, zeneelméleti és hangtechnikai alapokban szerzett ismereteik.
2. Munkakörnyezet ismeretek	A munkahelyi környezet gazdasági, technikai és művészeti munkakörei és hierarchiája.

3. Digitális művészeti gyakorlatok	A számítástechnikai eszközökkel a gyakorlati helyzetekben megfelelően bánás. Az alapvető szoftverek és programok alkalmazása, amelyek a hang-, film- és színháztechnika világában a munkavégzéshez elengedhetetlenül szükségesek.
4. Multimédia gyakorlatok	A különféle hangforrások és hangszerek biztos felismerése. A hangosítási feladatokban megfelelő szintű gyakorlati tapasztalat.

BÁNYÁSZAT ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A bányászat ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A bányászat ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek. A bányászat ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző az ismeretek alkalmazási és integrálási képességének magas szintű mérése.

A bányászat ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó megfelelően tájékozott-e

- a geológiai ismeretek elméleti alapjairól,
- a bányászati ágazatban használt gépekhez, berendezésekhez kötődő gépészeti alapismeretekről,
- a műszaki területekhez kötődő munkahelyi egészségről és biztonságról,
- a műszaki életben alkalmazott szakrajzi megjelenítésekről, ábrázolásokról,
- alapvető gazdaságtani és vállalkozási ismeretekről.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédkészség,
- számolási és matematikai, fizikai alapműveletek alkalmazása,
- képi jellegű műszaki rajzok kivitelezése, olvasása,
- ismeretek helyén való alkalmazása.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Geológia	A geológiai alapismeretek. A földtörténettel és a földtani erőkkel kapcsolatos fogalmak és összefüggések.
2. Szakrajz	A szakmában használatos műszaki rajzok készítése A rajzi szabványok és azok használata, a kivitelezés módjai. Vetületi ábrázolások készítése, gépelemek gyártáshoz szükséges nézeteiben való bemutatása, bányatérképek olvasása, a térképek jelöléseinek ismerete.

3. Gépelemek, géptan	A legfontosabb bányászati gépek, berendezésekhez kötődő gépelemek működési elve. Gépészeti alapmérések elvégzése és erről műszaki dokumentáció készítése. A szakterülethez kapcsolódó anyagok, ezek kezelési eljárásai és az ezekhez kapcsolódó anyagvizsgálati módszerek.
4. Gazdaságtani és vállalkozási alapok	Egy vállalkozás működésének, működtetésének alapvető szabályainak, valamint a munkaviszony feltételrendszerének ismerete. A jogszabályi környezet keretei. Az adózás szabályaiban való eligazodás. Az árképzési elvek, a termékkialakítás, értékesítés, reklámozás és a pénzforgalom szerepe a piacon.
5. Munkahelyi egészség és biztonság	A munkavédelem fogalomrendszere, munkahelyek kialakításának általános szabályai. A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége. A veszélyforrások, veszélyek felismerése adott szituációkban.

ÉPÜLETGÉPÉSZET ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

Az épületgépészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

Az épületgépészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

Az épületgépészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző az igényes felépítés, az alkalmazás és integrálás összetettsége.

Az épületgépészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- megfelelően tájékozott-e

- az épületgépészeti csővezeték-szerelés ismeretek,
- az épületgépészeti rendszerismeret,
- az épületgépészeti munkabiztonsági és környezetvédelmi feladatok,
- az épületgépészeti elektromos szerelések és irányítástechnikai feladatok tekintetében,

- rendelkezik-e elegendő információval e területekről ahhoz, hogy gyakorlatban részt tudjon venni az épületgépészeti munkák szabályos és szakszerű lebonyolításában,

- tudja-e alkalmazni munkája során az épületgépészeti feladatokat érintő előírásokat, jogszabályokat,

- ismeri-e az ide vonatkozó szakmai szabályokat, és megfelelően tudja-e beépíteni azokat a mindennapos munka során.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- szakmai kifejezőkészség,
- műszaki rajz olvasási/készítési készség,
- gyakorlatias feladatértelmezés,
- körültekintés, elővigyázatosság,
- pontosság, kezűgyesség,
- együttműködési hajlandóság.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Csőszerelés előkészítése	A csőszerelés előkészítési és csőszerelési technológiai ismeretei. A munkavégzéshez szükséges dokumentumok, rajzok készítése, értelmezése, azok magabiztos elvégzése. Az előkészítéshez szükséges műszerek, szerszámok, mérőeszközök használata.
2. Vezetékhálózat kialakítása	A vezetékek kialakításnak elméleti és gyakorlati ismeretei. A munkavégzéshez szükséges dokumentumok, rajzok elkészítése és értelmezése. A csővezetéshez használt anyagok, azok tulajdonságai, alakíthatóságuk, illetve az ezekhez használt segédeszközök.
3. Csőhálózat üzembe helyezése	A csőhálózatok üzembe helyezésének elmélete és gyakorlati ismeretei. A csőhálózat mérési és beszállítási műveleti alapjai. Általános tudás a nyomáspróba és a tömörség ellenőrzési ismereteiről. Az üzembe helyezés dokumentációs ismeretei és jegyzőkönyvi formák elkészítése, elvégzése.
4. Épületgépészeti alapfogalmak	Szakáganként vízellátás-csatornázásban, gázellátásban, központi fűtés, hűtés lég- és klimatechnikában, a rendszerek, rendszerelemek és a készülékek szerelési beépítési előírásainak alkalmazása és értelmezése. Az ide vonatkozó alapvető fizikai szabályok. Számítások elvégzése, a kapott eredményeknek, vagy gyártók által közölt terméktulajdonságoknak, illetve gyártmánykatalógusok leírásainak értelmezése.
5. Épületgépészeti dokumentációk	A csőhálózati vezetékek, szerelvények, berendezések ábrázolása, rajzjeleinek bemutatása szakáganként. Az épületgépészeti dokumentációk tervjelképei, az alaprajzok, csőtervek. Műszaki leírás és költségvetés készítése, alkalmazása és értelmezése.

	Munkahelyi dokumentációk elkészítése.
6. Épületgépészeti rendszerelemek	A szelepek, csapok, tolóelemek fajtái, részei, működési jellemzői, beépítési lehetőségei. A szivattyúzás alapismeretei, a ventilátorok szerkezeti kialakítása, szabályozása, szerelése. Különbféle tüzelőanyaggal üzemelő, hőtermelő berendezések elhelyezési előírásai, a levegőellátás és égéstermék elvezetés előírásai.
7. Épületgépészeti munkabiztonsági és környezetvédelmi feladatok	Az adott feladat munkavédelmi szempontból való átgondolása, a helyes munkaeszközök kiválasztása. A megfelelő munkakörnyezet megteremtése, a biztonságos munkafolyamatok megtervezéséhez a tűz- és környezetvédelmi előírások figyelembevételéhez szükséges alapismeretek. A figyelmetlenségből eredő sérülések, balesetek és egészségkárosodás megelőzése, illetve a véletlen balesetekből eredő károk minimalizálásának lehetőségei.
8. Elektrotechnika	Az elektrotechnikai alapfogalmak. Az épületgépészetben használt elektromos hálózatok, berendezések, villamos gépek, érintésvédelmi módok felépítése, működése, beüzemelése, javítása.
9. Irányítástechnika	Az irányítástechnika alapjai, az épületgépészetben használt vezérlő, szabályozó, folyamatirányító rendszerek felépítésének működési elvei.

GÉPÉSZET ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A gépészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A gépészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

A gépészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző az igényes felépítés, az alkalmazás és integrálás összetettségének magas szintű mérése.

A gépészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e műszaki szemlélettel és a műszaki műveltség részét képező gépészeti alapismeretekkel,
- képes-e ismereteit a mindennapokban tapasztalt fizikai jelenségekkel, technikai eszközök működésével összekapcsolni,
- elsajátította-e a gépészet alapfogalmaihoz kapcsolódó összefüggések alkalmazását,
- rendelkezik-e a fizikai alapmennyiségek mértékegységeinek és mértékeinek ismeretével, átszámítási mechanizmusával,
- képes-e a gépészet alapvető fontosságú tényeinek, fogalmainak és alaptörvényeinek

- szabatos definiálására, jellemzésére,
- képes-e megszerzett ismeretei felhasználásával műszaki összefüggéseket megmagyarázni és folyamatokat összehasonlítani,
- képes-e gépészeti jellegű alapszámításokat elvégezni,
- tudja-e a műszaki ábrázolás szabályait és eszközrendszerét helyesen alkalmazni,
- elsajátította-e a speciális szakmai ismeretek tanulásához szükséges műszaki feladatmegoldó képességet,
- tudja-e levezetni, igazolni, ábrázolni és értékelni a gépészeti összefüggéseket és folyamatokat,
- tudja-e a vonatkozó szabványelőírásokat alkalmazni,
- rendelkezik-e az alapfogalmak, a folyamatok, a jelenségek és törvényszerűségek integrálási képességével.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi képességekkel, kompetenciákkal:

- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédképesség,
- ismeretek helyén való alkalmazása,
- rendszerező képesség.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

Témakörök	Követelmények
1. Munkavédelem	<p>Környezetvédelem, ergonómia, munkavédelem, biztonságtechnika, munkaszervezés, munkavédelem balesetmentes és biztonságos kialakítása.</p> <p>A munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésének lehetőségei:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a kockázatok, – a megelőző intézkedések, – a vészhelyzeti eljárások, – a bejelentésekkel kapcsolatos problémák, – az egyéni védőeszközök, – a munkaeszközök, – a munkavállaló jogai és kötelezettségei. <p>Tűzvédelem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a tűzveszélyességi osztályok, – a tűzveszélyes anyagok, azok szállítása, tárolása, dokumentálása, – a tűzveszélyes tevékenységek, – a tűz jelzése, – a teendők tűz esetén, – a tűzoltás módjai, eszközei, – a gépek, berendezések tűzvédelmi előírásai, – a műszaki mentés. <p>Környezetvédelem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a környezetvédelem területei, – a hulladékok csoportosítása, – a szelektív hulladékgyűjtés és újrahasznosítás lehetőségei, – a veszélyes hulladékok kezelése, tárolása, szállítása,

	– a környezetszennyezés fajtái.
2. Gépészeti alapozó feladatok	<p>A sík- és testmértani alapismeretek, a műszaki ábrázolás módszerei, a szabványos géprajzi jelrendszer és a gépelemek, gépszerkezetek ábrázolásával kapcsolatos előírások, a műszaki tevékenység dokumentációi.</p> <p>A gépészet számára a fontosabb mennyiségek, ezek mértékegységei, a mérőeszközök helyes használata, mérési módszerek.</p> <p>Az anyagok mikroszerkezete, annak kapcsolata a tulajdonságaikkal.</p> <p>A gépészet területén használatos anyagok csoportosítása, tulajdonságai, kiválasztásának szempontjai.</p> <p>A fémek és ötvözetek tulajdonságait meghatározó kristályszerkezetek.</p> <p>Az egyensúlyi átalakulás alapfogalmai.</p> <p>Az acélok egyensúlytól eltérő átalakulásainak folyamatai.</p> <p>A hőkezelések alapjai.</p> <p>A gyakorlati jelentőségű szabványos ötvözetek jellemzői, alkalmazásuk.</p> <p>A gyártás, feldolgozás, szerelés során az anyagok tulajdonságai, az üzem közben előforduló igénybevételek reprodukálásával az anyagok viselkedésének vizsgálata, az adott igénybevétel esetén az anyaghibák feltárása.</p> <p>A szerelési dokumentációk összeállítása, a szerelési módszerek, gépek, a jellegzetes szerelési eljárások technológiája, szerszám, eszköz- és segédanyag-szükséglet, alkalmazási területek.</p> <p>Gépek, gépegységek, gépelemek szerelése, javítása.</p> <p>Előrajzolás síkban és térben.</p> <p>A kézi forgácsoló műveletek, forgácsolás nélküli technológiák.</p> <p>A darabolás szerszámai, műveletei.</p> <p>Az alapvető gépi forgácsolási eljárások (esztergálás, gyalulás, fúrás, marás, köszörülés) technológiáinak alapjai, gépei, szerszámai, mozgásviszonyai.</p> <p>A statika alapfogalmai, alaptételei és szerkesztési, ill. számítási eljárásai.</p> <p>A szilárdságtan témaköre, az igénybevételi módok, a méretezési és ellenőrzési elvek, módszerek.</p> <p>A gépészet területén alkalmazott kötési módok.</p> <p>Az alapvető gépelemek, gépszerkezetek felépítése, működése.</p> <p>A különböző elveken alapuló nyomaték átszármaztató hajtások.</p>

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A villamosipar és elektronika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A villamosipar és elektronika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt kompetenciáknak.

A villamosipar és elektronika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző az ismeretek alkalmazási és integrálási képességének magas szintű mérése. A villamosipar és elektronika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e műszaki szemlélettel és a műszaki műveltség részét képező elektrotechnikai-elektronikai-irányítástechnikai alapismeretekkel,
- képes-e ismereteit a mindennapokban tapasztalt villamos jelenségekkel, egyszerű technikai eszközök működésével összekapcsolni,
- elsajátította-e az elektrotechnika, az elektronika és az irányítástechnika alapfogalmaihoz kapcsolódó összefüggések alkalmazását,
- rendelkezik-e az elektrotechnikai-elektronikai-irányítástechnikai alapmennyiségek mértékegységeinek és mértékeinek ismeretével, átszámítási mechanizmusával, elektrotechnikai, elektronikai és irányítástechnikai alapfeladatok megoldási készségével,
- képes-e az elektrotechnika-elektronika-irányítástechnika alapvető fontosságú tényeinek, fogalmainak és alaptörvényeinek szabatos definiálására, jellemzésére,
- képes-e megszerzett ismeretei felhasználásával elektrotechnikai-elektronikai-irányítástechnikai jelenségeket, összefüggéseket megmagyarázni, és folyamatokat összehasonlítani,
- elsajátította-e a speciális szakmai tantárgyak tanulásához szükséges műszaki feladatmegoldó képességet,
- tudja-e levezetni, igazolni, ábrázolni és értékelni az elektrotechnikai-elektronikai-irányítástechnikai összefüggéseket és folyamatokat,
- képes-e elemezni és méretezni a legfontosabb elektrotechnikai-elektronikai-irányítástechnikai alapáramköröket,
- rendelkezik-e az alapfogalmak, a folyamatok, a jelenségek és törvényszerűségek összehasonlító, integrálási képességével.

A villamosipar és elektronika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatantárgy tartalmi követelményei alapvetően a villamosipar és elektronika ágazat kerettantervének elektrotechnika, elektronika és irányítástechnika alapjait érintő témaköreire épülnek.

A felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- olvasott szakmai szöveg megértése,
- szakmai számolási készség,
- villamos kapcsolási rajzok olvasása, értelmezése.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Elektrotechnika	<p>Az egyen- és váltakozó áramú áramkörökhöz tartozó alapfogalmak, alaptörvények és alkalmazásuk.</p> <p>A villamos áramkörök elemeinek tulajdonságai, jellemzői, felhasználási lehetőségeik.</p> <p>Az egyszerű passzív és aktív villamos hálózatok jellemzőinek számításához szükséges összefüggések ismerete és azok gyakorlati alkalmazása. A villamos áram hatásai és az elektrotechnika műszaki életben történő alkalmazási lehetőségei.</p> <p>A villamos erőtér és a mágneses erőtér jelenségei, jellemzői, törvényei, kapcsolódó számítások.</p> <p>Az elektromágneses indukció fogalma, fajtái, összefüggései, gyakorlati jelentősége.</p> <p>A villamos áramköri rajzok, ábrák, jelleggörbék.</p> <p>A többfázisú hálózatok és a legfontosabb villamos gépek jellemzői, működése.</p>
2. Elektronika	<p>A villamos áramkörök kétpólus és négypólus elmélete, az elektronikában használt félvezető eszközök működése, jellemzői.</p> <p>A diszkrét és integrált félvezető eszközökből felépített erősítők tulajdonságai, a munkapont beállítása és az erősítők váltakozó áramú méretezése. Az elektronikai eszközök impulzusteknikai alkalmazása és az impulzusteknikai alapáramkörök működése.</p> <p>A legfontosabb számrendszerek közötti kapcsolatok és a legalapvetőbb kódajták.</p> <p>A logikai algebra alaptételei és szabályai logikai függvények egyszerűsítése.</p> <p>A kapuáramkörök típusai, jellemzői és felhasználásuk kombinációs hálózatok realizálásánál.</p> <p>Az alapvető szekvenciális hálózatok jellemzői.</p>
3. Irányítástechnika	<p>Az irányítástechnikával kapcsolatos fogalmak, a hatáslánc, a hatásvázlat.</p> <p>Az irányítási rendszert alkotó szervek feladatai, a segédenergiák fajtái.</p> <p>A vezérlés és a szabályozás jelképes ábrázolása (működési vázlattal, szerkezeti vázlattal és hatásvázlattal) és elemzése.</p> <p>A egyes szerveket megvalósító eszközök fajtái, azok működése és jellemzőik.</p> <p>A tagok és szabályozók felépítése, működése és jellemzői.</p> <p>Az áram útrajz rajzjelei, tervjelei.</p> <p>Egyszerű relés kapcsolások áram útrajzának elkészítése, mint öntartás, reteszelés, távvezérlés.</p>

**TÁVKÖZLÉS ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA
ÁLTALÁNOS
KÖVETELMÉNYEI**

A vizsga formája

Emelt szinten: gyakorlati és szóbeli.

A távközlés ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A távközlés ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

A távközlés ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó megfelelően tájékozott:

- az elektrotechnikai alapfogalmakban, alaptörvényekben, alapösszefüggésekben és számításokban,
- a távközlésben alkalmazott alapáramkörök működésében, jellemzőiben, az alapelektronikai áramkörök számításaiban,
- a programkészítés alapelveiben és lépéseiben, az adatbázis-kezelés alapjaiban,
- az otthoni, kis- és közepes méretű hálózatok és az internet szolgáltatásokhoz kapcsolódó eszközök és alkalmazások telepítésében, üzemeltetésében
- a számítógépek hardveregységeinek szerelésében, telepítési, tesztelési, karbantartási eljárásaiban
- a komplex ismeretek birtokában képes önállóan, távközléshez kapcsolódó feladatokat és az esetlegesen felmerülő problémákat megoldani, hibákat kijavítani.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- logikus gondolkodás,
- önállóság,
- pontosság.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

Témakörök	Követelmények
1. Információtechnológia	A számítógépes architektúra alapjainak ismerete. Megfelelő szoftverismeret, a számítógép beüzemelésén, a programok telepítésén és konfigurálásán túl a hibajavításig. Az információtechnológiai biztonság alapjainak ismerete. A számítógép alapegységeinek, alkatrészeinek ismerete és a számítógép összeszerelése. Az operációs rendszerek és a hardverkövetelmények kapcsolatának ismerete. A megelőző karbantartás feladatainak ismerete.
2. Adatbázis és szoftverfejlesztés	A programkészítés lépéseinek ismerete. Az adattípusok, a vezérlési szerkezetek, a programozási tételeknek és az alapvető adatstruktúráknak ismerete. Az objektumorientált programozás alapjainak ismerete. Egy programozói környezet használata.
3. Hálózati ismeretek	Az otthoni, kis- és közepes vállalati hálózatok jellemzőinek, felépítésének ismerete.

	<p>Ezen hálózatokban jellemzően előforduló eszközök és azok feladatainak ismerete.</p> <p>A hálózatokban leggyakrabban használt átviteli közegek és az internet szolgáltatásainak ismerete.</p> <p>A hálózati eszközök beállítása, konfigurálása és hibák keresése, elhárítása.</p>
4. Elektrotechnika	<p>Villamos alapfogalmaknak, villamos hálózatok alaptörvényeinek, összefüggéseinek ismerete.</p> <p>Számítások végzése egyenáramú és váltakozó áramú hálózatokban.</p> <p>A villamos és mágneses erőter, valamint az elektromágneses hullám jellemzőinek ismerete.</p> <p>Egyen- és váltakozó áramú alpmérések elvégzése.</p>
5. Távközlés-elektronikai alaptevékenység	<p>Elektronikai eszközök felépítésének, működésének, jellemzői. Erősítők típusai, alapkapsolásai.</p> <p>A villamos jel alapfogalmi, teljesítmény- és feszültségszint számolása.</p> <p>Alapkapsolások ismerete. Műveleti erősítő méretezése.</p> <p>Az oszcillátorok, tápegységek felépítésének, jellemzőinek ismerete.</p> <p>A digitális technika alapfogalmi, áramköröi, logikai függvények egyszerűsítése és realizálása.</p> <p>Az elektronikai eszközök főbb jellemzőinek, paramétereinek a mérése.</p> <p>Alapáramkörök vizsgálata, jellemzői méréssel.</p> <p>Digitális technikai alpmérések.</p>

INFORMATIKA ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: gyakorlati és szóbeli.

Az informatika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

Az informatika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek. Az informatika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e átfogó ismeretekkel az informatikai eszközökről és technológiákról,
- képes-e munkája során megfelelően kiválasztani és alkalmazni az informatikai eszközöket és technológiákat,
- képes-e az otthoni, kis- és közepes méretű hálózatok és az internet szolgáltatásokhoz kapcsolódó eszközök és alkalmazások telepítésére, üzemeltetésére,
- képes-e egy szoftver alkalmazás fejlesztését előkészíteni, az alkalmazást elkészíteni és tesztelni,
- elsajátította-e az adatbázis-kezelés alapjait és ezen ismeretek birtokában képes egyszerűbb adatbázisok létrehozására, adatok feltöltésére, kezelésére,

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány állásponjtjának.

- a komplex ismeretek birtokában képes-e önállóan, feladatokat és az esetlegesen felmerülő problémákat megoldani, hibákat kijavítani,
- rendelkezik-e a megfelelő szakmai informatikai ismeretekkel a tanulmányai folytatása esetén.

Az informatika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- precizitás,
- önállóság,
- logikus gondolkodás.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Információtechnológia	<p>A számítógépes architektúra alapjainak ismerete. Megfelelő szoftverismeret, a számítógép beüzemelésén, a programok telepítésén és konfigurálásán túl a hibajavításig.</p> <p>Az információtechnológiai biztonság alapjainak ismerete.</p> <p>A számítógép alapegységeinek, alkatrészeinek ismerete és a számítógép összeszerelése.</p> <p>Az operációs rendszerek és a hardverkövetelmények kapcsolatának ismerete.</p> <p>A megelőző karbantartás feladatainak ismerete.</p>
2. Adatbázis és szoftverfejlesztés elmélete és gyakorlata	<p>A programkészítés elveinek, lépéseinek és az algoritmusleíró eszközöknek az ismerete.</p> <p>Egy programozói környezet használata.</p> <p>A legfontosabb egyszerű és összetett adattípusok és adatstruktúrák ismerete és alkalmazása.</p> <p>A vezérlési szerkezetek és programozási tételek alkalmazása.</p> <p>Az objektum orientált programozás alapjainak ismerete. Egyszerű objektum orientált alkalmazás elkészítése. Állományok kezelésének ismerete.</p> <p>A programtervezés alapjainak ismerete.</p> <p>Az adatbázis-kezelés alapjainak ismerete.</p> <p>Az SQL nyelv legfontosabb utasításainak ismerete, ezek alkalmazása egy SQL szerver használata során.</p> <p>A WEB-programozás alapjainak ismerete, dinamikus weblapok készítése és formázása CSS stílusokkal.</p>
3. Hálózati ismeretek	<p>Az otthoni, kis- és közepes vállalati hálózatok jellemzőinek, felépítésének ismerete.</p> <p>Ezen hálózatokban jellemzően előforduló eszközök és azok feladatainak ismerete.</p> <p>A hálózatokban leggyakrabban használt átviteli közegek és az internet szolgáltatásainak ismerete.</p> <p>A hálózati eszközök beállítása, konfigurálása és</p>

	hibák keresése, elhárítása.
--	-----------------------------

VEGYIPAR ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és gyakorlati.

A vegyipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A vegyipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

A vegyipar ismeretek ágazati szakmai érettségi követelményekben meghatározott feladatokra jellemző az elméleti kérdések esetében a pontos fogalmazás, a gyakorlati feladatban a korrekt célkitűzés.

A vegyipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- megfelelően tájékozott-e
 - a makromolekulák kémiájával, a műanyagok és a gumi tulajdonságaival kapcsolatban,
 - a mérés technikai ismeretekben,
 - a mérések elvégzésében, kiértékelésében,
 - a mintavételezésben,
 - a mérés technikai műszerek alkalmazásában,
 - a fizikai mérések alapjait és azok gyakorlati alkalmazását illetően,
 - a szakmában használatos gépi berendezések, működésével, kezelésével biztonságtechnikai előírásaival kapcsolatban,
 - a műszaki dokumentáció készítésében;
- rendelkezik-e a választott szakmához szükséges elméleti ismeretekkel és gyakorlattal ahhoz, hogy
 - a feladatot és a feladat megoldásához szükséges számításokat elvégezze,
 - a mérési feladatok elvégzése során betartsa a biztonságos laboratóriumi munka szabályait.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi képességekkel, kompetenciákkal:

- ismeretek helyén való alkalmazása,
- megbízhatóság,
- problémamegoldó képesség,
- módszeres munkavégzés.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

Témakörök	Követelmények
1. Méréstechnika	A mérés technikai alapfogalmak, a gumi- és műanyagipari műszerek felépítése, működési elve, karbantartására vonatkozó előírások. A mintavétel szabályainak, a mintavételnél és a méréseknél előforduló leggyakoribb hibák, valamint ezek elkerülésének módja. A mért értékekből az előírt viszonyszámok és

	mutatószámok meghatározása.
2. Anyagvizsgálatok gyakorlat I.	Előírásnak megfelelő mintavétel, a fizikai mérések szakszerű végrehajtása, próbatest készítése. A kapott eredmények értelmezése, az eredmények az alapanyag/termék minősítése. Az elvégzett munka dokumentálása és szóbeli bemutatása.
3. Anyagvizsgálatok gyakorlat II.	Megfelelő mintavétel, a mechanikai és reológiai vizsgálatok szakszerű végrehajtása. A kapott eredményeket értelmezése, az eredmények alapján az alapanyag/termék minősítése. Az elvégzett munka dokumentálása és szóbeli bemutatása.
4. Gépészeti alapismeretek	A műszaki dokumentáció értelmezése, berendezések működési elvét bemutató vázlatrajzok értelmezése, egyszerű folyamatábrák készítése. A leggyakoribb kötésmódok, kötő gépelemek, csapágytípusok, hajtások ismerete és bemutatása. A folyadékok, gázok, ömlesztett szilárd anyagok, darabáruk szállítására, tárolására alkalmas berendezések bemutatása. Az ipari adagoló és bemérő rendszerek működési elvének bemutatása. Az energiaellátó rendszerek funkciójának, a kapcsolódó energia átalakító berendezések működési elvének, szabályozási lehetőségének bemutatása.
5. Gyártás-előkészítés berendezései gyakorlat	A vizsgázó ismerje és képes legyen bemutatni a raktár gazdálkodási, raktározási elveket, az anyagmozgatás eszközeit, aprító, daraboló, granuláló berendezések működési elvét, a szilárd és plasztikus anyagok keverésére alkalmas berendezéseket.
6. Gyártó berendezések gyakorlat	Az extruderek, kalanderek, sajtoló gépek, préselő gépek, fröccsöntő gépek működésének, a berendezésben lejátszódó fő folyamatok bemutatása. A termékkiszerező, csomagoló gépek felépítésének, működési elvének bemutatása.
7. Makromolekulák	A makromolekulák kémiája, a polimerek fizikai és kémiai tulajdonságai, gyártástechnológiájuk fő lépései, a polimerek jellemző kémiai reakciói.
8. Reológia	Az alapvető reológiai jellemzők, az ideális és a reális ömledék viselkedése. A rugalmas tulajdonságok hatása a gyártástechnológiára.
9. Anyag- és gyártmányismeret gyakorlat	A gumi- és műanyag-feldolgozás jellemző alapanyagai és azok tulajdonságai, az alkalmazott adalékanyagok hatása a feldolgozás technológiájára és a termékre. A receptúra kidolgozásának az elve, a műanyagok újrahasznosításának lehetőségei.

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A vegyész ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A vegyész ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatantárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt vegyipari ismereteknek, szakmai készségeknek, vegyész ágazatra jellemző szakmai, személyes, társas- és módszer kompetenciáknak és képességeknek.

A vegyész ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző a jól átgondolt, pontos megfogalmazás az elméleti ismeretek terén, a gyakorlati ismeretek alkalmazásszintű számonkérés. A vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó megfelelően tájékozott-e

- a kémiai laboratóriumi ismeretekben,
- a vegyipari folyamatok jellegében,
- a fontosabb kémiai számítások körében,
- a recept alapján történő vizsgálati eredmények értékelésében,
- a fizikai és kémiai változások alapjait illetően,
- a környezetünkben, háztartásban előforduló anyagok tulajdonságaival, veszélyeivel kapcsolatban,
- az anyagok szerkezete és tulajdonságai közötti összefüggésekben,
- az alapvető fontosságú természettudományos tények, szabályok, törvények magyarázatában,
- a vegyiparban előforduló leggyakoribb anyagok fizikai, kémiai tulajdonságaiban,
- a vegyiparban használatos szakkifejezések, műszaki nyelvezet terén,
- a biztonságos munkavégzés szabályai terén,
- a környezetvédelmi előírások területén,
- a mérési, számítási adatok megfelelő pontossággal való kezelése terén.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi képességekkel, kompetenciákkal:

- szakmai szöveg megértése írásban és szóban,
- szakmai számolási készség, egyenletek megoldása,
- rendszerező képesség,
- absztrakt (elméleti) gondolkodás.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Vegyipari ismeretek	A vegyszerek biztonságos kezelése, tárolása. A fizikai alaphenyységek mérésének elvi alapjai. Oldatkészítési számítások. Szakmai számítások termékekre és alapanyagok. Laboratóriumi műveletek elméleti alapjai. Kémiai elválasztó műveletek elvi alapjai. Szervetlen preparátumok készítésének elvi alapjai. Szervetlen ionok kimutatásának elvi alapjai. Titrimetriás meghatározások elméleti alapjai és számításai. Gravimetriával kapcsolatos számítások.

2. Szakmai kémia	Az anyagi halmazok kölcsönhatásai. A kémiai reakciók energiaváltozásai, a reakciók csoportosítása és általános jellemzése. A fémek és nemfémek elemek és vegyületeik. A szénhidrogének. Az oxigéntartalmú szénvegyületek. A légköri gázok. A víz környezeti és ipari jelentősége. A szerves kémiai anyagok.
3. Műszaki ismeretek	A szilárd, a folyékony és a gáz halmazállapotú anyagok tárolása. Az alapanyagok előkészítése. Az anyagok melegítése vagy hűtése.
4. Fizikai kémia	A gáz, a folyadék és a szilárd halmazállapot. A halmazállapot-változások. A homogén többkomponensű rendszerek jellemzői. A kémiai egyensúlyok.
5. Laboratóriumi alapgyakorlat	A fizikai alaptulajdonságok és a jellemzők mérése. Oldatkészítés szilárd anyagból.
6. Szervetlen laboratóriumi gyakorlat	A szervetlen anyagok előállítása. A kvalitatív vizsgálatok.
7. Analitikai gyakorlat	Tömeg szerinti elemzés. Térfogat analízis.
8. Laboratóriumi gyakorlat	A szerves laboratóriumi szerelések. A szerves laboratóriumi munka előkészítés. A szerves preparatív feladatok kivitelezése. Összetett vizsgálatok. Az egyszerű műszeres vizsgálatok.

ÉPÍTŐIPAR ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

Az építőipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

Az építőipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

Az építőipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga feladataira jellemző az ismeretek alkalmazási és integrálási képességének magas szintű mérése.

Az építőipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja, annak megállapítása, hogy a vizsgázó:

- megfelelően tájékozott-e
- a statika,
- az építési ismeretek,
- az építésszervezési alapismeretek,
- a kitűzési ismeretek,
- a kitűzési gyakorlat,
- az építési gyakorlat,
- az építőanyagok gyakorlat,
- az építőanyagok,

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- az ábrázoló geometria,
- a műszaki ábrázolás gyakorlat,
- a CAD alapismeretek gyakorlat,
- a munka- és környezetvédelem, témaköröket illetően;
- rendelkezik-e elég információval e területekről, ahhoz, hogy a gyakorlatban részt tudjon venni különböző építőipari tevékenységek szabályos és szakszerű lebonyolításában,
- tudja-e alkalmazni munkája során az építőipari tevékenységet érintő jogszabályokat.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- felelősségtudat,
- visszacsatolási készség,
- rendszerező képesség,
- saját döntési körén keresztül rendelkezik-e megfelelő döntési képességgel, helyzetfelismeréssel.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Statika	A statikai alapfogalmak, erőrendszerek ismerete. Az eredő erő és az egyensúlyozó erők nagyságának meghatározása. Különböző tartók, támaszerők nagyságának meghatározása. A rácsos tartók rúderői. A tartók helyzeti állékonyságának különböző esetei, vizsgálatai, feladatai. Az igénybevételek nagyságának meghatározása és azok jellemző ábrákon történő bemutatása. Keresztmetszeti jellemzők meghatározása.
2. Építési ismeretek	A rajzi ábrázolás alapfogalmai. Az építészeti alapfogalmak. Az épületszerkezetek rendszerezése. A különböző talajok, földmunkák, dúcolások ismerete. A különböző alapozási és alépítményi víz- és hőszigetelési megoldások ismerete. A különböző függőleges, vízszintes, íves és ferde teherhordó szerkezetek ismerete. A különböző hő- és hangszigetelések ismerete. A felsorolt szerkezeteket ábrázoló rajzfeladatok, részletrajzok elkészítése.
3. Építésszervezési alapismeretek	Az építés előkészítésének folyamata, résztvevői és kapcsolatuk. A kivitelezés előkészítésének, és az építés folyamatának lépései, sorrendje, résztvevői és kapcsolatuk.

4. Kitűzési ismeretek	A geodéziai alapfogalmak ismerete. A vízszintes mérések fajtái, az alkalmazott eszközök, a mérések folyamata. A magasságmérések fajtái, az alkalmazott eszközök, a mérések folyamata. A különböző térképek és helyszínrajzok, ábrázolási módszerek.
5. Kitűzési gyakorlat	A kitűzési ismeretek elmélete. Egyszerű kitűzési feladatok elvégzése. Különböző vízszintes és magasságmérési feladatok elvégzése. Épületek és építmények kitűzése.
6. Építési gyakorlat	Földmunkák, alapozási, alépítményi víz- és hőszigetelési munkák végzése. Függőleges, vízszintes, íves és ferde teherhordó-szerkezetek kivitelezése.
7. Építőanyagok gyakorlat	Az építőanyagok különböző gyártástechnológiái. A felhasznált alapanyagok és vizsgálati módszerek. A késztermékek fajtái és vizsgálati lehetőségei.
8. Építőanyagok	Az építési anyagok tulajdonságai. A természetes építőanyagok fajtái, tulajdonságai, jellemzői. A mesterséges építőanyagok fajtái, tulajdonságai, jellemzői.
9. Ábrázoló geometria	A különböző síkmértani szerkesztések. A térmértani alapfogalmak. Tételek, testek ábrázolása, szerkesztési feladatok elvégzése. Különböző ábrázolási módok.
10. Műszaki ábrázolás gyakorlat	Különböző szabadkézi rajzi feladatok elvégzése, kapcsolódó fogalmak. Építészeti tervdokumentációk fajtái. Különböző léptékű rajzfeladatok megrajzolása, az elkészítésre vonatkozó előírások.
11. CAD alapismeretek gyakorlat	A tervezőprogramok felépítésének és használatának ismerete.
12. Munka- és környezetvédelem	A munkavédelem fogalomkörei, különböző munkafolyamatok biztonságtechnikája, munkavédelmi feladatok. A tűzvédelem és a környezetvédelem fogalomkörei.

KÖNNYŰIPARI ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA I- ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A könnyűipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A könnyűipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

A könnyűipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga feladataira jellemző az igényes felépítés, az ismeretek alkalmazásának és integrálásának összetett, magas szintű mérése.

A könnyűipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- megfelelően tájékozott-e
 - a könnyűipari termékek gyártástechnológiájában,
 - a termékgyártáshoz szükséges alapanyagok, kellékek, gépek, eszközök kiválasztásában,
 - a könnyűipari munkahelyre előírt gyártási munkamódszerek, munkakörülmények szervezésében,
 - a termelési egységben dolgozók tevékenységének összehangolásában, munkabeosztásuk elkészítésében,
 - a termelő üzemek közötti kapcsolattartásban,
 - a számítógéppel támogatott gyártáselőkészítő rendszerek alkalmazásában,
 - az informatikai eszközök kezelésében, termelési adatok rögzítésében, költségbecslések, nyilvántartások és beszámolók készítésében,
 - a biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában.
- rendelkezik-e elegendő információval e területekről ahhoz, hogy a gyakorlatban részt tudjon venni
 - a vevő igényeinek megfelelő terméktervezési, gyártmány- és gyártáselőkészítési folyamatban,
 - egy könnyűipari üzem részegységében a termelési folyamat, az ott dolgozók és más, a termelésben részt vevők tevékenységének irányításában, összehangolásában, felügyeletében és ellenőrzésében.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- szakmai nyelv megértése és használata,
- információforrások kezelése,
- elemi számolási készség,
- szervezőkészség, irányítási készség,
- rendszerező és áttekintő képesség.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
------------------	----------------------

<p>1. Termelésstervezés</p>	<p>A vevői elvárásoknak megfelelő, korszerű, új termék kialakítása manuálisan és számítógéppel támogatott tervező-rendszer segítségével is.</p> <p>A könnyűiparban alkalmazott alapvető CAD technológiai rendszerek egyikének ismerete és használata.</p> <p>Műszaki leírást készítése, technológiai utasítás értelmezése.</p> <p>Új termékhez alapanyag, kellékek, gépek és eszközök hozzárendelése.</p> <p>A megfelelő munkamódszerek, munkakörülmények szervezési ismeretek birtokában ésszerűségi szempontok alapján adott technológiához munkahely kialakítása.</p> <p>Az alapvető anyaghányad számítási módszerek alkalmazása. A folyamatszervezésben alkalmazható informatikai eszközök és rendszerek használata.</p> <p>A könnyűiparban alkalmazott alapvető CAM technológiai rendszerek egyikének ismerete és használata.</p> <p>Alkalmazási szintű termelési feladatok ütemezése.</p> <p>A biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosítása.</p>
<p>2. Gyártásszervezés</p>	<p>A gyártásszervezés alapjai, az alapanyagok és kellékek logikus rendszerezése, raktározása, a készlegazdálkodás.</p> <p>A feldolgozandó anyagok átvétele.</p> <p>A különböző bevizsgálási módszerek, tárolási módok, a helytelen tárolásból adódó károk ismerete.</p> <p>Az ésszerű munkahely kialakítása, a mozgászónák és formák összehangolása.</p> <p>A termék előállításához szükséges műveletek megfelelő sorrendjének kialakítása a minőségbiztosítás valamint a munka- és környezetvédelmi szabályok figyelembevételével, betartásával.</p>
<p>3. Könnyűipari anyagok tulajdonságai, anyagvizsgálatok</p>	<p>Alkalmazási szintű ismeret a textilipari nyersanyagok (szálasanyagok, fonalak, cérnák, szövetek, kelmék, bőrök, nem szőtt textíliák) fajtáiról, általános jellemzőiről, tulajdonságairól.</p> <p>Az előállítási és kikészítési módok, felhasználási területeik.</p> <p>A termékek anyagösszetétel meghatározása az alapvető vizsgálati módszerek ismeretében.</p> <p>A könnyűipari alapanyagok generációi, fejlesztés irányzatai, a funkcionális és intelligens textíliák, termékek alkalmazási előnyei, lehetőségei.</p> <p>A megfelelő vizsgálati módszerekkel textilipari nyersanyagok, szövetek, kelmék összetételének meghatározása.</p> <p>A kezelési útmutató jelképeinek értelmezése és kezelési útmutató készítése önállóan.</p> <p>A konfekcionálás (varrás-, ragasztás-technológia) különböző vizsgálati módszerei, az eredmények és a feldolgozás összefüggései.</p>

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

FAIPAR ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A faipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A faipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy, amely követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismeretek, készségek és képességek.

A faipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző az ismeretek alkalmazási és integrálási képességének mérése, a feladatok nehézségének az emelt szintű érettségihez igazított szintje.

A faipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- megfelelően tájékozott-e

- a faipari szakrajz alapfogalmait,
- a fakötéseket,
- az élő fa szerkezetét, a fa makroszkópiáját,
- a faanyag nedvességtartalmát,
- az iparban használt legfontosabb fafajokat,
- a fa hibáit és betegségeit,
- a fából készült fontosabb ipari választékokat,
- a forgácsolás elméletét,
- a fa és fahelyettesítő anyagok megmunkálását,
- az fűrészáru természetes és mesterséges szárítását,
- az egyszerű bútorok szerkezeteit

illetően,

- rendelkezik-e elegendő információval e területekről ahhoz, hogy gyakorlatban részt tudjon venni faipari alapszerkezetek, egyszerű bútorok elkészítésében,
- alkalmazni tudja-e munkája során a megszerzett ismereteket.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- szakmaspecifikus ábrázolási ismeretek,
- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédképesség,
- célirányos műszaki feladatmegoldó képesség.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Faipari alapanyag ismeret	
1.1. Faanyagismeret I.-II.	<p>A fa szerkezete (bél, évgűrű, kambium, háncs, kéreg, geszt-szíjács).</p> <p>A faanyag makroszkopikus szerkezete (bütü-, sugár- és húrmetszet).</p> <p>A magyar iparban használt tűlevelű és lombos fák makroszkopikus jellemzői, felhasználási lehetőségei.</p> <p>A fatörzs alaki, fejlődési rendellenességei és kezelési (helytelen technológia, helytelen szállítás és tárolás okozta) hibái!</p> <p>A leggyakoribb farontó rovarok, gombák, ezek faipari szaknyelvi megnevezései.</p> <p>Fűrészipari termékek, furnérok (hámozott, hasított), rétegelt lemezek, bútór-, forgácslapok és farostlemezek fogalma és felhasználási területei.</p>
1.2. Szárítás-gőzölés	<p>A fa nedvességtartalmának előfordulási formái és megoszlása fatesten belül.</p> <p>Jellemző nedvességtartalmi fokok.</p> <p>A faanyag nedvességtartalmának változása következtében a faanyagban fellépő méret- és alakváltozások (zsugorodás, dagadás).</p> <p>A nedvességtartalom változása okán várható méretváltozás mértéke, számítása.</p> <p>Természetes szárítás lehetőségei, máglyázási módok, a máglyanyilvántartás fogalma. Ismeri a mesterséges szárítás definícióját.</p> <p>Gőzölési eljárások.</p>
1.3. Laptermékek	<p>Furnéralapú rétegelt termékek fajtái, jellemzői.</p> <p>Rétegelt lemez tulajdonságai, felhasználási területe.</p> <p>Bútorlapok tulajdonságai, felhasználási területe.</p> <p>Farostlemez fogalma.</p> <p>MDF lemez jellemzői, felhasználási területe.</p> <p>HDF lemez jellemzői, felhasználási területe.</p> <p>Forgácslap fogalma.</p> <p>Forgácslapok csoportosítása, jellemzői.</p> <p>Forgácslapok felhasználási területe.</p> <p>OSB lapok jellemzői, felhasználási területe.</p>
2. Bútoripari szakrajz	
2.1. Ábrázoló geometria-szakrajz	<p>Egyszerű mértani testek vetületei (síklapú testek, forgástestek vetületei).</p> <p>Axonometrikus ábrázolási módok.</p> <p>Egyszerű mértani testek axonometrikus ábrázolása.</p> <p>Csonkított és összetett testek vetületei és axonometrikus ábrázolása.</p> <p>Axonometrikus ábráknak vetületi képekkel való egyeztetése.</p> <p>Rajzolás, rajzolvadási feladatok.</p> <p>Síkmetszés, a metszősík fogalma és jelölése, a sík</p>

	<p>nyomvonalai.</p> <p>A valódi nagyság meghatározása, ferde helyzetű egyenesek és alkatrészek valódi alakja, ferdén csonkított mértani testek vetületei, ferde lap valódi alakja (hasáb, henger, gúla, kúp).</p> <p>Metszet fogalma, metszet képzése, metszetfelületek jelölése. Metszetek csoportosítása (teljes metszet, félmetszet-félnézet, kitörés, összetett metszet, lépcsős metszet, befordított metszet, befordított lépcsős metszet, kiterített metszet).</p> <p>Ábrázolás metszetekkel, anyagjelölésekkel (függőleges-, vízszintes-, homlok-metszet) készítése.</p> <p>Csomóponti vagy részletrajz fogalma.</p> <p>Darabjegyzék és műhelyrajz.</p>
2.2. Fakötések, alapszerkezetek	<p>A faipari szakrajzban alkalmazott ábrázolási rendszerek, rajzfajták.</p> <p>A faiparban alkalmazott legfontosabb fakötések, a faipari szakrajz anyagjelölései, méretezés szabályai, megfelelő vonalfajták, vonalvastagságok.</p>
2.3. Bútor szerkezettan-szakrajz I.-II.	<p>Alapvető bútorszerkezetek rajzai (egyszerű kávas asztal, konyhai ülőke, kávaszerkezetű szekrényke, fiókos konyhai ülőke, fiókos szekrényke, természetes faanyagokból).</p> <p>A bútorok fő méretei, rövid műszaki leírása és látványterve, jellegrajza megfelelő számú vetületben, illetőleg a szükséges vagy előírt számú szerkezeti csomópontok (M1:1) megszerkesztése.</p>
3. Bútorgyártástan	
3.1. Faipari gépek és szerszámok	<p>Az egyenes és körpályán mozgó forgácsolószerszámok jellemzői, a forgácsolás jellemző szögei (jellemző szögek hatása a felületi finomságra, a forgácsolás során szükséges mozgások: főmozgás, mellékmozgás).</p> <p>A forgácsolás jellemzői, a forgácsolás folyamán fellépő jelenségek, a forgácsolószerszámra ható erők, a forgácsoló erő fogalma.</p> <p>A forgácsolás kinetikája és ezek alapvető számításai.</p> <p>A forgácsolás jellemzői és a forgácsolt felület finomsága közti összefüggések.</p> <p>A fajlagos forgácsoló erő, a fajlagos forgácsolási ellenállás, a forgács leválasztásához szükséges mechanikai teljesítmény, forgácsolási és előtolási sebesség, egy élre eső előtolás és a forgács teljesítmény.</p> <p>A faiparban előforduló egyes megmunkálásokhoz szükséges optimális műszaki paraméterek meghatározása.</p>
3.2. Bútorgyártás ismeret I-II.	<p>A faanyag megmunkálásának fogalma, fajtái, a forgácsoló és forgácsmentes alakítások közti különbségek, az egyes megmunkálási módok rendszerezése.</p>

	A ragasztás fogalma, a bútoriparban alkalmazott ragasztóanyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználási területei. A bútoripari (mozgatást, zárást biztosító) szerelvények, valamint a kötőelemek fajtái, tulajdonságai, felhasználási területei.
4. Bútoripari gyakorlat	
4.1. Faipari gép- és szerszám gyakorlat	Kézi szerszámok, gépek használata.
4.2. Bútorgyártás gyakorlat I.	Szerkezeti kötések, alapszerkezetek készítése.
4.3. Bútorgyártás gyakorlat II.	Szekrények, asztalok gyártása.
5. Biztonságos munkavégzés alapjai	
5.1. Munka- és tűzvédelem	A munkavédelem célja, feladata, területei, szervezete és fontosabb jogszabályai.
5.2. Környezetvédelmi és technológiai szabályok	Ökológiai alapismeretek. A környezet- és természetvédelem fogalma, jelentősége. Környezetvédelem eszközei, módszerei.
5.3. Faipari alapgépek, szerszámok, eszközök biztonságtechnikája	Biztonságtechnika a faiparban.
6. Biztonságos munkavégzés gyakorlata	
6.1. Faipari szerszámok, eszközök biztonságtechnikája	Kézi szerszámok, eszközök biztonságos használata.
6.1. Faipari alapgépek biztonságtechnikája	Faipari gépek biztonságos üzemeltetése, karbantartása.
6.2. Munkabiztonság	Munkavégzéssel kapcsolatos biztonsági szabályok.

NYOMDAIPAR ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

I. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A nyomdaipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A nyomdaipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek. A nyomdaipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga feladataira jellemző az igényes felépítés, az alkalmazás és integrálás összetettségének magas szintű mérése. A nyomdaipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e műszaki szemlélettel és a műszaki műveltség részét képező nyomdászati alapismeretekkel,
- elsajátította-e a nyomdászat alapfogalmaihoz kapcsolódó összefüggések alkalmazását,
- képes-e megszerzett ismeretei felhasználásával műszaki összefüggéseket megmagyarázni és folyamatokat összehasonlítani,

- tudja-e alkalmazni a munkahelyi egészség és biztonság előírásait, a munkajogi alapismereteket,
- képes-e a gyártáselőkészítés és minőségügy értelmezésére és gyakorlására,
- rendelkezik-e az önfejlesztés, szervezőkészség, kapcsolatteremtő, határozottság, információgyűjtés készségeivel,
- elsajátította-e az ismereteket a vállalkozás létrehozásáról és működtetéséről,
- elsajátította-e az ismereteket a nyomdaiparban alkalmazott anyagok tulajdonságáról,
- elsajátította-e az ismereteket a színkezelés (color-management) alkalmazásáról,
- rendelkezik-e az alapfogalmak, a folyamatok, a jelenségek és törvényszerűségek integrálási képességével,
- képes-e az elsajátított ismereteket a gyakorlatban alkalmazni.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédképesség,
- ismeretek helyén való alkalmazása,
- rendszerező képesség,
- számítógépes és speciális nyomdaipari szoftverek alkalmazása,
- vállalkozói készség.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Munkahelyi egészség és biztonság	A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték, a munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei, a munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása, a munkahelyek kialakításának alapvető szabályai, a munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei. A munkahelyen alkalmazott munkaeszközök, munkavédelmi feladatok. A munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken és a munkahelyi munkavédelmi érdekképviselő.
2. Munkajog, munkabiztonság, munkavédelem	A különböző vállalkozási formák jellemzői, jogi alapfogalmak, a jog különböző ágai. A tanulói jogok és kötelességek, a szerződéskötéshez kapcsolódó szabályok, előírások. A munkavédelmi előírások, egészség- és balesetvédelmi előírások, tűzvédelmi előírások, katasztrófavédelmi előírások, környezetvédelmi előírások. A munkajogi szabályok, dokumentációk és adminisztráció.
3. Gyártáselőkészítés, minőségügy elmélete és gyakorlata	A tipográfiai szabályok, a nyomdatermékek fajtái, a nyomdatermékek jellemzői, a nyomtatvány típusok elemei, a szerzői jogi szabályok, a kiadványszerkesztés szabályai, a nyomdai eredetű, az adathordozók. A formakészítés technológiai lehetőségei, a nyomtatás technológiai lehetőségei, a kötészet technológiái. A szakmai számítások és a kapcsolódó szoftverek, a termelésprogramozás és anyaggazdálkodás, ügyfélkezelés.
4. Anyagismeret elmélete és gyakorlata	A nyomathordozók csoportosítása, alapanyagai, a szabványos papírméretetek. A papír- és műanyagalapú nyomathordozók és a fémfóliák tulajdonságai, a tulajdonságok vizsgálati módszerei.

	<p>A nyomdafestékek, a lakkok fajtái, tulajdonságai, kezelése, a tulajdonságok vizsgálati módszerei.</p> <p>A nyomtatási eljárások nyomóformái, készítésük technológiai folyamatai.</p> <p>A ragasztók és az egyéb segédanyagok fajtái, rendszerezése, alkalmazásának módjai, tulajdonságainak vizsgálata.</p>
5. Színkezelés (Color-management) elmélete és gyakorlata	<p>Fénytani és színtani alapismeretek.</p> <p>A képfeldolgozás eszközei, a képfeldolgozó programok lehetőségei.</p> <p>A színvisszaadás technikai mechanizmusának, a különböző be- és kimeneti eszközök, műszerek és anyagok szabvány szerinti összehangolásának módszerei.</p> <p>Az analóg és digitális próbanyomatok készítésének folyamatai, a próbanyomatok lehetőségei, korlátai.</p>

KÖZLEKEDÉSEPÍTŐ ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A közlekedésépítő ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A közlekedésépítő ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

A közlekedésépítő ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző az ismeretek alkalmazási és integrálási képességének magas szintű mérése.

A közlekedésépítő ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó megfelelően elsajátította-e:

- a közlekedésépítés alapfogalmait,
- az egyszerű rajzkészítés (alaprajz, metszet), tervolvasás, térlátás készségét,
- az építőanyagok és talajok helyes kiválasztásának, alkalmazásának, minőség-meghatározásának, gyakorlati tapasztalatait,
- a közlekedésépítés (híd-, út-, vasútépítés) kapcsolatrendszerét, összefüggéseit,
- a statika, szilárdságtan és vasbetonszerkezetek alapismereteit,
- az egyszerű geodéziai mérések elméleti és gyakorlati alkalmazását.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai képességekkel, kompetenciákkal:

- térlátás, pontosság,
- elemi számolási készség,
- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédképesség.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Műszaki rajz elmélete és gyakorlata	<p>Egyszerű alaprajzok, metszetek készítése és értelmezése.</p> <p>A vízszintes és magassági vonalvezetés, a keresztszelvények rajzolási és térlátási feladatainak értelmezése.</p>

	Pontos, precíz rajzolás módszere.
2. Építőanyagok elmélete és gyakorlata	Az építőanyagok helyes kiválasztásának, alkalmazásának, minőség-meghatározásának elméleti és gyakorlati, tapasztalatai. A jegyzőkönyvek alapján következtetések levonása, a mérési eredmények értékelése.
3. Talajmechanika elmélete és gyakorlata	A talajok fizikai jellemzőinek, vízmozgásainak, feszültségeinek, alakváltozásainak elméleti és gyakorlati tapasztalatai. A jegyzőkönyvek alapján következtetések levonása, a mérési eredmények értékelése.
4. Statika és szilárdságtan	Egyszerű tartók támaszerői, igénybevételei, alakváltozásai és ezek számítása. Az erők – hatások - alakváltozások, a tartók anyaga - tartók mérete közötti összefüggések.
5. Közlekedésépítés elmélete és gyakorlata	Az út-, híd-, vasútépítés összefüggésrendszere.
6. Geodézia alapjai elmélete és gyakorlata	A földméréstan szerepe a közlekedésépítés mindhárom ágazatában. Egyszerű mérési módszerek, kész jegyzőkönyvek elemzése, azokból következtetések levonása.
7. Vasbetonszerkezetek	Egyszerű tartók méretezése. Tervolvasás. A vasbeton létesítmények fajtái.

KÖZLEKEDÉS ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A közlekedés ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A közlekedés ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

A közlekedés ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző az ismeretek alkalmazási és integrálási szintjének magas szintű mérése.

A közlekedés ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- megfelelően tájékozott-e

- a közlekedési ismeretek elméleti és gyakorlati alapjait,
- a közlekedési földrajzot,
- a közlekedés üzemviteli ismereteket,
- a közlekedésgazdasági és jogi ismeretek alapjait illetően,

- rendelkezik-e elegendő információval e területekről ahhoz, hogy gyakorlatban részt tudjon venni a közlekedés szabályos és szakszerű lebonyolításában,

- tudja-e alkalmazni munkája során a közlekedést érintő jogszabályokat.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédkészség,
- elemi számolási készség,
- rendszerező képesség.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Közlekedési alapismeretek	A közlekedés kialakulása, a közlekedési alapfogalmak, az egyes közlekedési ágak technikája és üzemvitel. Az egységrakomány képzés és a kombinált fuvarozás ismerete.
2. Közlekedési földrajz	Az általános közlekedési földrajzi ismeretek, és az egyes közlekedési ágak pályái által alkotott hálózatok jellemzői.
3. Közlekedés üzemvitel	A díjszabás alapjai, az egyes közlekedési ágak járművei, azok igénybevételének feltételei és azok díjszabásai, a közlekedés teljesítményei, és a jellegzetes üzemtani mutatószámai.
4. Közlekedésgazdasági és jogi ismeretek	Statisztikai és a közlekedés gazdaságtani módszerek segítségével a közlekedési vállalatok egyes gazdasági tevékenységeinek elemzése. A fontosabb gazdasági és statisztikai alapfogalmak, módszerek. Magyarország Alaptörvényének ismerete és a közlekedési szakma gyakorlásához szükséges jogi alapismeretek.
5. Közlekedési alapismeretek gyakorlat	A szükséges szakszámítások elvégzése.
6. Közlekedés üzemvitel gyakorlat	A különböző közlekedési ágak menetrendjei, a személyszállítás és az áru fuvarozás díjszabása.
7. Közlekedésgazdasági és jogi ismeretek gyakorlat	Statisztikai alapeladatok megoldása.

KÖZLEKEDÉSGÉPÉSZ ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A közlekedésgépész ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A közlekedésgépész ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

A közlekedésgépész ismeretek ágazati érettségi vizsgára jellemző az ismeretek alkalmazási és integrálási képességének magas szintű mérése.

A közlekedésgépész ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- megfelelően tájékozott-e

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- a közlekedési alapfogalmakat, a közlekedés technikai elemeit,
 - a műszaki ábrázolás, a jelképes ábrázolás és a villamos kapcsolási rajzok sajátosságait,
 - a közlekedésgépészetben leggyakrabban előforduló gépelemek funkcióját és a hajtásláncok, mechanizmusok felépítését,
 - a technológiai alapismereteket,
 - a mechanikai alapismereteket,
 - elektronikai, elektrotechnikai ismereteket, villamos mérési ismereteket és alpméréseket,
- illetően,
- rendelkezik-e elegendő információval e területekről ahhoz, hogy részt tudjon venni a mechanikai gépek összeszerelésében,
 - tudja-e alkalmazni munkája során a közlekedést érintő jogszabályokat, szabványokat és előírásokat.

A fent felsoroltakról történő tudásmérés során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- gépészeti dokumentációk olvasása, értelmezése, készítése,
- elektromos dokumentációk olvasása, értelmezése, készítése,
- pontosság,
- megbízhatóság.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Közlekedési ismeretek	Ismerje a közlekedési alágazatok történeti áttekintését, technikai jellemzőit, valamint a közlekedésbiztonságot befolyásoló tényezőket, a pálya és a jármű kapcsolatát, a vonóerőigényt, a teljesítmény-szükségletet.
2. Műszaki rajz	Ismerje, tudja olvasni és használni az eredeti vagy a felújítási dokumentációban szereplő műszaki rajzokat. Tudja alkalmazni a gépszerkezetek elemeinek egyszerűsített, egyezményes és jelképes ábrázolási módjait. Képes legyen egy alkatrész legyártásához olyan, szabványosan beméretezett, túrésezett és illesztéssel ellátott, megfelelő vázlatot, vagy műszaki rajzot készíteni, amely alapján azt az alkatrészt le tudják gyártani.
3. Mechanika	A mechanika tantárgy tanításának célja, hogy fejlessze a tanulók logikai készségét, alapozza meg a szakmai tantárgyak feldolgozását. A tanulók tanulási folyamata fejlessze tovább a fizika tantárgyban megismert természettudományos szemléletet, alakítsa ki általános műszaki szemléletmódot. Alapozó tárgyként alakítsa ki a műszaki életben elengedhetetlenül szükséges belső igényességet, lelkiismeretes és felelősségteljes munkavégzést, fejlessze a számítási feladatok, szerkesztések, méretezések algoritmusát és a problémamegoldó készséget. Ki kell fejleszteni a műszaki életben alkalmazott mértékegységek alkalmazásának

	készségét, a tanulók esztétikai érzékét a szerkesztési és számítási feladatok áttekinthető, szép kivitelű megoldásaira. Az alapösszefüggések gyakorlatias alkalmazásával alakítson ki olyan készségeket, amelyek segítségével képesek lesznek a tanulók egyszerűbb alkatrészek terhelésének megállapítására.
4. Gépelemek-géptan	A tanulók tudjanak számot adni a járművek nyomaték- és teljesítményátvitel megoldásairól, szerkezeti kialakításukról. Ismerje a mechanizmusok fajtáit, jellemzőit, alkalmazási területeit. Legyen tisztában a mechanizmusok alkotóelemeivel, kialakításukkal, szerepükkel.
	A vizsgázó ismerje a gépészetben használatos anyagok alapvető fizikai, kémiai, mechanikai és technológiai tulajdonságait, anyagvizsgálati módszereket, hibakereső vizsgálatokat. A vizsgázó legyen képes az anyag kiválasztás, megmunkálás, igénybevétel és üzemeltetés közti összefüggéseket értelmezni, jellemzőket kiszámolni.
5. Technológiai alapismeretek	Fejlessze a vizsgázó logikai készségét, alapozza meg a szakmai tantárgyak feldolgozását, fejlessze a tanulók számolási készségét, biztonságát és a nagyságrendi érzék kialakulását. Alapozza meg a vizsgázók villamossággal és elektronikával kapcsolatos szakmai ismereteit.

KÖRNYEZETVÉDELEM-VÍZGAZDÁLKODÁS ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A környezetvédelem-vízgazdálkodás ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A környezetvédelem-vízgazdálkodás ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

A környezetvédelem-vízgazdálkodás ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga feladataira jellemző az elméleti ismeretek és azok alkalmazásának az összekapcsolása.

A környezetvédelem-vízgazdálkodás ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak mérése, hogy a vizsgázó

- milyen szinten ismeri
 - a környezetvédelem és a vízgazdálkodás elméleti alapjait,
 - a környezettechnikai eljárások főbb csoportjait, alapvető berendezéseit és működési elvüket,
 - a minták típusait, a mintavétel szabályait,
 - a vízügyi szakterületen alkalmazott mérések alapelveit, mérőeszközeit.
- képes-e részismereteit olyan módon integrálni és alkalmazni, hogy a gyakorlatban is részt tudjon venni a képzettségi szintjének megfelelő vízügyi szakterületi munkákban és

környezet-ellenőrző vizsgálatokban.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- olvasott szakmai szövegek megértése,
- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédkészség,
- logikus gondolkodás,
- megbízhatóság.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Ökológiai alapfogalmak	A környezetvédelem ökológiai alapjainak ismerete.
2. A természetvédelem alapjai	A természetvédelem fogalma, a környezetvédelem és a természetvédelem kapcsolata. A természeti értékek csoportosítása, a védett természeti értékek és területek jellemzése. Hazánk védett természeti értékeinek és területeinek ismerete.
3. A víz, mint környezeti elem	A víz minőségét meghatározó jellemzők. A leggyakoribb vízszennyezéshez köthető jelenségek, azok hátterének és következményeinek ismerete. A vízminták típusai, a mintavétel szabályai..
4. A levegő és a talaj, mint környezeti elem	A talaj képződésében és a talaj degradációban szerepet játszó tényezők, a talajok jellemző tulajdonságai. A légkör szerkezete, a levegő összetétele, a levegőtisztaság-védelem alapjai, a légszennyezéshez köthető jelenségek, azok háttere és következményei. A talajminták típusai, a mintavétel szabályai. Az üledék por mintavételi módja és mennyiségének meghatározása.
5. Település környezetvédelme	A településekhez kapcsolódó környezeti problémák, azok okai. A zaj, a radioaktív sugárzás jellemzői, valamint a hulladékgazdálkodás alapjai.
6. Hidrometeorológia és vízkészlet-gazdálkodás	A hidrometeorológiai jellemzők, a víz körforgásának folyamata, a vízkészlet változásának összefüggései.
7. Hidrológia-hidraulika	A felszíni- és a felszín alatti vizek hidrológiai jellemzői. A hidrosztatika és a hidrodinamika alapvető összefüggései, a gravitációs- és a nyomás alatti vízmozgások állapotjelzői és az azok közötti kapcsolatok.
8. Vízmérés	A vízállás és a vízhozam mérésének alapelvei, módszerei, mérőeszközei.
9. Geodézia	A vízszintes és a magassági geodéziai mérési eljárások, a végrehajtásukhoz szükséges eszközök, műszerek.
10. A fizikai eljárások alapelvei	A sűrűség- és a méretkülönbség elvén működő környezettechnikai eljárások témaköreiben való tájékozottság (ülepítés, felúszás, flotáció, szűrés). Az egyéb fizikai eljárások (levegőtisztítás, adszorpció,

	membrán eljárások).
11. Kémiai eljárások, műveletek	A környezettechnikában használt kémiai eljárások alapelvei, berendezései és azok működési módja (közömbösítés, vízlágyítás, oxidáció (fertőtlenítési), derítés, ioncsere).
12. Biológiai eljárások alapjai	A biológiai eljárások mikrobiológiai alapjai, a mikroszervezetek életműködési sajátosságai, azok szerepe az egyes környezettechnikai eljárásokban. Az aerob- és anaerob elven működő berendezések, működési módjuk.

KÖZGAZDASÁG ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A közgazdaság ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A közgazdaság ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek. A közgazdaság ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző az igényes felépítés, az ismeretek és azok alkalmazásának összetettsége, magas szintű mérése.

A közgazdaság ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- megfelelően felkészült-e

- a gazdaság különböző területeihez kapcsolódó fogalmak megértése és helyes használata,
- a vállalkozás indításának, megszűnésének alapvető kérdései,
- a különböző gazdasági tevékenységek és szereplők közötti kapcsolatrendszer elemei és kölcsönhatásai, a vállalkozás gazdálkodásának elméleti alapjai,
- a gazdasághoz kapcsolódó alapvető jogi folyamatok,
- a gazdasági és társadalmi élet számokkal történő elemzése, értelmezése,
- az alapvető pénzügyi szolgáltatások és az azokhoz kapcsolódó intézményrendszer,
- a magyar adórendszer működése, a főbb adónemek,
- az alapvető számviteli ismeretek tekintetében.

A közgazdaság ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgán szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi képességekkel, kompetenciákkal:

- olvasott és hallott szakmai szöveg megértése,
- precizitás (pontosság),
- kapcsolatteremtő készség,
- áttekinthető és rendszerező képesség.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
-----------	---------------

1. Gazdasági és jogi alapismeretek	<p>A gazdaság különböző területeihez kapcsolódó fogalmak, azok értelmezése és helyes használata.</p> <p>A gazdasági élet szereplői közötti kapcsolatrendszer, az állam és a piac gazdasági szerepe.</p> <p>A piac elemei, működése.</p> <p>Különböző piaci formák és összehasonlításuk.</p> <p>Vállalkozás eredményének, vagyonának kimutatása és a működés, gazdaságosság szempontjából történő elemzése.</p> <p>A nemzetgazdaság legfontosabb mutatói és összefüggései.</p> <p>A jogalkotás hierarchikus rendszere.</p> <p>A gazdaság és a jog közötti viszony, a jogrend szerepe a gazdaságban.</p> <p>Vállalkozási formák és azok létesítésének és megszűnésének legfontosabb kérdései.</p> <p>A gazdasággal összefüggő alapvető polgári jogi és társasági jogi szabályok.</p> <p>A szerződésekkel kapcsolatos jogi szabályozás.</p> <p>A marketing jelentősége és eszközei, gazdasági szerepe.</p>
2. Általános statisztika és statisztika gyakorlat	<p>A legfontosabb statisztikai alapfogalmak.</p> <p>Statisztikai mutatók és értelmezésük.</p> <p>Adatforrásokból egyszerű statisztikai kimutatások készítése (statisztikai sor és tábla, grafikus ábrázolás).</p> <p>Alapvető statisztikai számítási módszerek (viszonyszám, középérték, index).</p>
3. Pénzügyi alapismeretek	<p>A bankrendszer működése, a jegybank szerepe.</p> <p>A pénz fogalma, funkciói.</p> <p>A pénzforgalom általános szabályai.</p> <p>A különböző fizetési módok.</p> <p>A pénzügyi szolgáltatások köre, a vállalkozás pénzmozgásához illeszkedő legalkalmasabb pénzintézet és szolgáltatások.</p> <p>A Magyarországon működő pénzintézetek felügyelete és a befektetők védelmét szolgáló intézmények, a legfontosabb nemzetközi pénzügyi szervezetek.</p> <p>A finanszírozás lehetséges forrásai.</p> <p>A pénzügyi piacok jellemzői, megtakarítási lehetőségek, pénzpiaci termékek alapvető tulajdonságai, kockázataik és előnyeik.</p> <p>Biztosítási alapfogalmak.</p> <p>A biztosítási szerződés lényege.</p>
4. Pénzügy gyakorlat	<p>A pénzforgalom lebonyolításának eszközei (bankszámla, bankkártya, átutalás, netbank).</p> <p>A pénz időértéke.</p> <p>A deviza és a valuta árfolyam értékek.</p> <p>A megfelelő biztosítási forma kiválasztása.</p>

5. Adózási alapismeretek	Az államháztartás alrendszerei, az adótörvények általános szabályai a legfontosabb adónemek tekintetében (szja, áfa, helyi adók). Az adó fogalma. A legfontosabb adónemek és alkalmazási területük.
6. Adózás gyakorlat	A személyi jövedelemadó, az általános forgalmi adó és a helyi adó törvények általános szabályai és alkalmazásuk.
7. Számviteli alapismeretek	A vállalkozás vagyonának számbavétele és értelmezése analitikus és főkönyvi szinten. Alapvető gazdasági műveletek könyvelése bizonylatok és megfogalmazott gazdasági események alapján a felsorolt ismeretkörökben: tárgyi eszköz elszámolása, vásárolt készletek elszámolása, jövedelem elszámolás, a saját termelésű készletek elszámolása, termékértékesítés elszámolása. A számviteli törvény alapvető követelményei (beszámoló készítés, számviteli politika, számviteli elvek).
8. Számvitel gyakorlat	Egyszerű gazdasági események bizonylatainak elkészítése. A bizonylatok tartalmi és formai követelményei, a javítás módja.

ÜGYVITEL ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

Az ügyvitel ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

Az ügyvitel ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

Az ügyvitel ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző az ismeretek alkalmazási és integrálási képességének magas szintű mérése.

Az ügyvitel ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- megfelelően tájékozott-e

- a számítógép és perifériáinak alkalmazói szintű használatát,
- a szövegszerkesztő programok kezelését,
- a dokumentumok típusait, készítésük, szerkesztésük szabályait,
- a hivatalos iratok, levelek fajtáinak tartalmi, formai, nyelvi jellemzőit,
- a táblázatkészítés műveleteit,
- az adatbázis készítésének műveleteit,
- a sablonok készítésének, használatának szabályait,
- a levelezés hagyományos és digitális formáit,
- az iratkezelés, -tárolás szabályait, dokumentumainak készítését,
- az irodai munkavégzés alapvető követelményeit,
- az adatkezelés és adatvédelem alapvető szabályait,

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- a kommunikációs formákat és technikákat,
 - a nyelvhelyességi, nyelvhasználati szabályokat,
 - az üzleti magatartást, annak etikai és protokoll szabályait,
 - a munkahelyi viselkedéskultúrát,
 - a gazdálkodó szervezetek más gazdasági szereplőkkel fennálló kapcsolatait,
 - a gazdaság alapelemeit, működési mechanizmusát,
 - az alapvető jogi normákat (a tulajdonjog, kötelmi jog, gazdasági jog, állampolgári jogok, közjog, munkajog területén) és a jogérvényesítés lehetőségeit,
 - a munkavégzéshez kapcsolódó jogszabályok alkalmazását,
 - a szerződéses jogviszonyokat,
 - az Európai Unió főbb szerveit és feladatait, valamint az EU-tagság előnyeit és hátrányait,
 - a vállalkozások gazdasági tevékenységét, nyilvántartását és dokumentálását illetően,
- rendelkezik-e elegendő információval e területekről ahhoz, hogy a gyakorlatban részt tudjon venni az ügyviteli feladatok lebonyolításában,
- alkalmazni tudja-e munkája során az ügyviteli tevékenységet érintő jogszabályokat, előírásokat, magatartási normákat.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi képességekkel, kompetenciákkal:

- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédkészség,
- precíz, gyors, megbízható munkavégzés,
- jó kommunikációs képesség szóban és írásban.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Gépírás és iratkezelés gyakorlat	A tízujjas vakírás szabályos technikája. Minimum 150 leütés/perc sebességgel különböző forrásanyagból adatbeviteli tevékenység (másolás nyomtatott szövegről) végezése. Dokumentumkészítési, szövegszerkesztési, táblázatkezelési, adatbázis-kezelési ismeretek.
2. Levelezési ismeretek és gyakorlat	Az iratok készítésének alapvető követelményei (tartalmi, nyelvi, formai). A belső iratok és a külső levelek tartalmi, formai követelményei. Levélsablon létrehozása, alkalmazása. Az adatvédelem és a biztonságos adathasználat szabályai. Különböző nyomtatványok, űrlapok, sablon jellegű iratfajták. A hivatali, az üzleti és a magánlevelezéssel kapcsolatos szabályok, hasonlóságok és különbségek. Levelezés különböző partnerekkel (hagyományos és digitális formában), az írásbeli kapcsolattartáshoz szükséges információk megkeresése, feldolgozása és továbbítása az adatvédelmi szabályok betartásával. Egyszerűbb szóróanyagok, ismertető, programleírások, meghívók, stb. tervezése, összeállítása.

	Az iratkezelés és –tárolás teendői, dokumentumai. Irodai körülmények, az egészséges és biztonságos munkavégzés szabályai.
3. Kommunikáció alapjai, az üzleti kommunikáció gyakorlata	A kommunikáció elemei, folyamata és különböző formái, az üzleti kommunikáció fontossága. A protokoll, az etikett és az etika, valamint a nyelvhelyesség és nyelvhasználat szabályai különböző üzleti kommunikációs helyzetekben. Az álláskereső klasszikus és korszerű lehetőségei.
4. Gazdasági alapismeretek	A gazdaság működési mechanizmusát, a gazdaság alapelemei, a piaci folyamatok, a nemzetgazdaság ágazati szerkezete, az állam szerepe a piacgazdaságban. A pénz fogalma, funkciói, a magyar bankrendszer felépítése, feladatai, szerepe, a pénzintézetek funkciói, főbb szolgáltatásai, a pénzforgalom lebonyolítási módjai, technikái. A gazdasági társaságok, a háztartások, az állam gazdálkodási tevékenysége, a különböző adófajták.
5. Jogi ismeretek	Jogi alapfogalmak, jogforrások, a jogágak alapvető jellemzői, az EU legfontosabb szervezetei, feladatai. A szerződések fajtái, a szerződéskötés és érvényességének szabályai, a szerződésszegés jogkövetkezményei, különös tekintettel az adásvételi és a munkajogi szerződésekre. A pályázati dokumentációk.
6. Vállalkozási ismeretek	A vállalkozások jellemzői, szervezeti formái, a vállalkozás alapításának, működésének és megszüntetésének dokumentumai. A vállalkozások erőforrásai, a működésükkel kapcsolatos teendők és dokumentumok. A közbeszerzés alapfogalmai, az eljárások általános szabályai.

KERESKEDELEM ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A kereskedelem ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A kereskedelem ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek, és képességeknek. A kereskedelmi ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző az ismeretek alkalmazási és integrálási képességének magas szintű mérése.

A kereskedelem ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- megfelelően tájékozott-e

- a marketing tevékenység elméleti alapjait és a marketing kereskedelemben történő gyakorlati alkalmazását,

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány állásponjtjának.

- a beszerzés, a készletgazdálkodás és az értékesítés kereskedelmi összefüggésrendszerét,
 - az áru minőségét, minőségének, állagának megóvását,
 - a költségekhez, a bevételhez és az eredményhez kapcsolódó gazdasági mutatókat,
 - az üzleti levelek tartalmi és formai követelményeit, a kereskedelemben használatos levéltípusokat, dokumentumokat,
 - az adózási alapismereteket,
 - a humán erőforrás gazdálkodás alapjait,
 - a vezetés funkcióit, módszereit illetően,
- rendelkezik-e elegendő információval e területekről ahhoz, hogy részt tudjon venni az áruforgalom szabályos és szakszerű lebonyolításában,
- alkalmazni tudja-e munkája során a kereskedelmet érintő jogszabályokat.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai képességekkel, kompetenciákkal:

- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédképesség,
- elemi számolási készség,
- megbízhatóság.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. A marketing alapjai	A marketing jelentősége, gazdasági szerepe, történeti kialakulása, a kereskedelmi marketing lényege, eszközei. A marketing-kommunikáció fogalma, jelentősége, a marketingen belül elfoglalt helye, a kommunikáció közvetlen, közvetett eszközeivel kapcsolatos ismeretek. Az imázs fogalma, fajtái, szükségessége, a vállalati arculat lényege, kialakításának fontossága, tartalmi és formai elemei.
2. Marketing a gyakorlatban	A piackutatás, kérdőív-készítés, új termék bevezetése. A reklám- és PR eszközök alkalmazása.
3. Az üzleti tevékenység tervezése, elemzése	A beszerzés, a készletgazdálkodás és az értékesítés kereskedelmi összefüggésrendszere. Az adózás rendszere. Elemzés statisztikai és közgazdasági módszerek segítségével. A kereskedelmi vállalkozások gazdasági tevékenysége, a bevétel, a költség, a profit eredménykimutatásban szereplő kategóriái. Következtetések a vállalkozás gazdálkodására vonatkozóan a könyveléstől kapott információk és/vagy az általuk végzett alapvető gazdasági számítások alapján. A pénz- és áruforgalom bizonylatai, valamint a kitöltésükre vonatkozó szabályok. Az irodatechnikai eszközök szerepe, használata, az iratkezelés szabályai.

4. Vezetési ismeretek	A vezetés alapfogalmai, funkciói, a vezetéselméletekből származó vezetési módszerekkel kapcsolatos ismeretek. A modellek és a munkahelyről szerzett tapasztalatok összehasonlítása. Egy kereskedelmi vállalat munkafolyamatainak feltérképezése, és az ehhez kapcsolódó hatékony munkaerő gazdálkodás és a munkajog alapvető szabályainak alkalmazása.
5. Üzleti tevékenység a gyakorlatban	Az áruforgalomhoz, pénzkezeléshez, pénzügyi tranzakciókhoz kapcsolódó bizonylatok, üzleti levelek. Statisztikai mutatószámok a forgalom, a készletek, a beszerzés alakulása, összetétele, valamint a vállalkozás tevékenységének eredményessége. A kiszámított és rendelkezésre álló mutatók alapján következtetések levonása.
6. Áruforgalom	Az árurendszerek, a minőségbiztosítás és minőségtanúsítás teendői, a csomagolás szerepe. Az áruforgalmi folyamat egyes szakaszai, a beszerzés, a készletezés és az értékesítés lebonyolításának folyamata, az ezekben ellátandó kereskedői feladatok, a különböző értékesítési módok.
7. Áruforgalom gyakorlata	Az áruforgalmi folyamat egyes szakaszaiban jelentkező gyakorlati feladatok megoldásához szükséges eljárások, szabályok. Ezek alkalmazása, az optimális döntés, az egyes szakaszokhoz kapcsolódó bizonylatok kitöltése, helyességük ellenőrzése.

VENDÉGLÁTÓIPAR ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A vendéglátóipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A vendéglátóipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

A vendéglátóipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző az ismeretek alkalmazási és integrálási képességének magas szintű mérése.

A vendéglátóipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- ismeri-e a gazdálkodás elemeit, a vendéglátás alapjait,
- képes-e jellemezni a vendéglátó üzletköröket és üzlettípusokat, azok tárgyi és személyi feltételeit,
- rendelkezik-e az alapvető adózási ismeretekkel, ismeri-e az adózással kapcsolatos alapfogalmakat, a finanszírozás formáit,
- rendelkezik-e a szakmai számításokhoz szükséges ismeretekkel, meg tudja-e oldani az alapvető szakmai számításokat,

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány állásponjtjának.

- tisztában van-e a viszonyszámokkal,
- képes-e az árképzéssel, a bevételekkel, a készletgazdálkodással, az elszámoltatással, a létszám- és bér-gazdálkodással és a jövedelmezőséggel kapcsolatos ismeretek alkalmazására, feladatok megoldására,
- ismeri-e a piac elemzésének módszereit, az eredmények gyakorlati alkalmazásának lehetőségeit, a marketing-mix meghatározását, a marketingkommunikáció jelentőségét, a vendéglátásban alkalmazandó viselkedéskultúrát,
- elsajátította-e az élelmiszer ismerettel kapcsolatos tudnivalókat, mint például ismeri-e az állati és a növényi eredetű élelmiszereket, az édesítőszeret és édesipari termékeket, a koffeintartalmú élvezeti árukat, a fűszereket és ízesítőket, az italokat, valamint a higiéniai és fogyasztóvédelmet,
- be tudja-e mutatni a termelés üzemi ismereteit, a magyar konyha jellemzőit,
- ismeri-e konyhatechnológiai műveleteket, a főzelékek, köretek, saláták, levesek, mártások, meleg- és hideg előételek fajtáit, jellemzőit, készítésük folyamatát,
- ismeri-e az értékesítés fajtáit, eszközeit, folyamatát, be tudja-e mutatni a vendégtípusokat, a célszerű bánásmódokat, a hazai és nemzetközi étkezési szokásokat,
- elsajátította-e az értékesítés higiénijával, az üzleti árukezeléssel kapcsolatos ismereteket, ismeri-e a pultosként kiszorgálandó termékek értékesítésének folyamatát, szabályait,
- rendelkezik-e az alapfogalmak, a folyamatok és a jelenségek integrálási képességével a vendéglátásra vonatkozóan,
- képes lenne-e az elsajátított ismereteket a gyakorlatban alkalmazni.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi képességekkel, kompetenciákkal:

- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszéd-készség,
- rendszerező képesség,
- logikus gondolkodás,
- gyakorlatias feladatelemzés képessége,
- elemi számolási készség.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

Témakörök	Követelmények
3. Vendéglátó gazdálkodás	A gazdálkodás elemei, a vendéglátás alapjai. A vendéglátó üzletkörök és üzlet típusok, azok tárgyi és személyi feltételei. Adózással kapcsolatos ismeretek (adók csoportosítása, a tevékenységhez kapcsolódó befizetési kötelezettségek). A vállalkozás eszközei és forrásai, a finanszírozás formái.
4. Szakmai számítások	Alapvető matematikai készségek, alapvető szakmai számítások elvégzése. Statisztikai alapismeretek, viszonyszámokkal kapcsolatos feladatok számolása. Az árképzéssel, a bevételekkel, a készletgazdálkodással, az elszámoltatással, a létszám- és bér-gazdálkodással, valamint a jövedelmezőséggel kapcsolatos fogalmak. Az árképzéssel, a bevételekkel, a készletekkel, az elszámoltatással, a létszám- és bér-gazdálkodással, valamint a jövedelmezőséggel kapcsolatos feladatok megoldása.

5. Marketing és kommunikáció a gyakorlatban	A marketing fogalma, a marketingtevékenység részfolyamatai. A piac elemzésének módszerei, azok alkalmazása a vendéglátásban. A marketing-mix lényege, marketingkommunikáció a vendéglátásban. A vendéglátásban szükséges viselkedéskultúra.
6. Élelmiszerismeret	Az állati és növényi eredetű élelmiszerek, azok felhasználási lehetőségei. Az édesítőszeres és édesipari termékek, koffeintartalmú élvezeti áruk. Fűszerek, ízesítők, zamatosítók és állományjavítók. Az italok, csoportosításuk, készítési módjaik. A higiéniai és fogyasztóvédelmi szabályok.
7. Termelés elmélete	A termelés tárgyi feltételei, technológiai folyamatai a beszerzéstől az értékesítésig. A magyar konyha jellemzői, konyhatechnológiai műveletek. A főzelékek, köretek, saláták, öntetek, levesek, levesbetétek, mártások, meleg- és hideg előételek fajtái, jellemzői, készítésük folyamata. A reggeli és uzsonna ételek és italok fajtái, készítésük folyamata. A gyorséttermi ételek fajtái, jellemzői, készítésük folyamata.
8. Értékesítés elmélete	Az értékesítés fajtái, jellemzői, tárgyi feltételei, folyamata. Az értékesítés etikett és protokoll szabályai. A vendégtípusok. A hazai és nemzetközi étkezési szokások, vallási előírások. Az értékesítés higiéniaja, valamint az üzleti árukezelés szabályai.

TURISZTIKA ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A turisztika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A turisztika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

A turisztika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző az igényes felépítés, az alkalmazás és integrálás összetettségének magas szintje.

A turisztika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e turisztikai szemlélettel és a szakmai műveltség részét képező turisztikai alapismeretekkel,
- képes-e a megszerzett ismeretei felhasználásával a turisztikai trendeket felismerni,
- elsajátította-e a turizmus szakmai nyelvezetét, és képes-e a szakkifejezések pontos használatára,
- képes-e a fogalmak szabatos magyarázatára,
- rendelkezik-e a turisztikai piac szereplőinek és működési mechanizmusának ismeretével,
- képes-e a hazai kulturális és természeti értékek, vonzerők bemutatására és ajánlására,
- jártas-e a hazai borvidékek kínálatában,
- tájékozott-e különböző turizmus ágak tekintetében,

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány állásponjtjának.

- tisztában van-e a turisztikai szereplők feladataival és kapcsolatrendszerével,
- meg tudja-e különböztetni az eltérő profilú és minőségű vendéglátó üzleteket és szálláshelyeket,
- elsajátította-e az interperszonális kommunikáció írott és íratlan szabályait, és képes-e ezek alkalmazására,
- tisztában van-e a turizmusmarketing sajátosságaival és eszközeivel,
- tudja-e használni piackutatási ismereteit alapvető információk gyűjtésére,
- képes-e egyszerűbb ügyviteli feladatok elvégzésére, statisztikai adatok értelmezésére és adatszolgáltatásra,
- ismeri-e a jelentősebb helyfoglalási rendszereket és ezek működését,
- képes-e az internet alapú szoftverek, weblapok és közösségi portálok használatára
- rendelkezik-e az alapfogalmak, a folyamatok, a jelenségek és törvényszerűségek integrálási képességével,
- képes-e az összefüggések magyarázatára,
- képes-e az elsajátított ismereteket a gyakorlatban alkalmazni.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi képességekkel, kompetenciákkal:

- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédképesség,
- rendszerező képesség,
- logikus gondolkodás,
- gyakorlatias feladat értelmezés képessége,
- kommunikációs rugalmasság.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Turizmus alapjai	<p>A turisztikai piac alapkategóriái, szereplői és azok sajátosságai.</p> <p>A hazai kínálati és keresleti szereplők (szakmai irányítás intézmény rendszere, turisztikai szolgáltatók, és a kereslet motivációi, viselkedése), a köztük lévő kapcsolatok.</p> <p>A hazai turisztikai értékek, adottságok, termékek és ezek bemutatása, ajánlása, értékesítése.</p> <p>A jelentősebb európai turisztikai vonzerők. Kapcsolatrendszer kiépítése a turisztikai szolgáltatókkal (szálláshelyek, vendéglátó egységek, utazásszervezők és –közvetítők, programszolgáltatók, stb.) és a szakmai szervezetekkel.</p> <p>A hazai és nemzetközi turizmus jelentősége és tendenciái.</p>
2. Kultúr- és vallástörténet	<p>Magyarország kulturális hagyományai és kultúrtörténeti értékei.</p> <p>A hagyományok szerepe a turisztikai programok ajánlásakor.</p> <p>A hagyományörző és egyéb kulturális rendezvények tartalma.</p> <p>A világvallások – turisztikai szempontból fontos –</p>

	sajátosságai.
3. Vendéglátás és szálláshely ismeretek	Az eltérő vendéglátó profilok és szálláshely típusok jellemzői. A hazai tájegységek gasztronómiai sajátosságai. Hungarikumok és azok bemutatása. A hazai borvidékek kínálata és ezek turisztikai jelentősége.
4. Üzleti kommunikáció gyakorlata	A társalgási protokoll szabályai és ezek alkalmazása a különböző partnerekkel történő kapcsolattartás során. Hivatalos levél írása és az infokommunikációs eszközök használata.
5. Marketing alapjai	A vállalkozások marketing tevékenységének célja, feladatai és eszközei. A turizmus marketing sajátosságai, jellemző piackutatási módszerei és piacbefolyásolási eszközrendszere. A vállalati és országimázs fontossága, kialakításának eszközei.
6. Ügyviteli ismeretek	Az ügyviteli folyamatok és tevékenységek fajtái, dokumentumai. Egyszerűbb adatgyűjtési, adatszolgáltatási és adatellenőrzési feladatok elvégzése. A pénzügyi tranzakciók alapfogalmai, fajtái, bizonylatai.
7. Informatika a turizmusban	Az ügyviteli munkafolyamatokhoz kapcsolódó informatikai programok.
8. Levelezési ismeretek	A hivatalos levelezés hagyományos és digitális formája. A formai és tartalmi elvárások alkalmazása az üzleti levél és egyszerű statisztikai kimutatások készítésekor.

OPTIKA ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

Az optika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

Az optika ismeretek ágazati vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismeretek, készségek és képességek.

A feladatok megoldására jellemző az igényes felépítés, az alkalmazás és integrálás összetettsége.

Az optika ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó
megfelelően tájékozott-e

- a különböző fotográfiai eszközök technikai jellemzőit, működésük módjait és a fotótechnika történetét illetően,
- a szaktörténeti fogalmakat, valamint szakrajzi feladatokat illetően, tudja-e munkája során a fotótörténet és a fotóesztétika megfelelő alkalmazását hasznosítani, a fotótörténeti és fotóesztétikai ismeretei képessé teszik-e arra, hogy munkáját igényesen lássa el,

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- kiválasztani a megfelelő eszközöket saját mondanivalójának kifejezése, vagy az alkalmazott fotográfiai feladat érdekében,
- kellő megalapozottsággal rendelkezik-e a szaktörténet elsajátításával kapcsolatban úgy, hogy a későbbiekben szakmai munkáját magas színvonalon végezze el,
- képes-e elképzeléseit, koncepcióját digitális eszközöket használva megjeleníteni, továbbá kiállítást tervezni, rendezni, digitális prezentációt készíteni.

A fent felsoroltakról történő felmérés során szükséges meggyőződni, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi képességekkel, kompetenciákkal:

- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédképesség,
- ismeretek helyén való alkalmazása,
- precizitás.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Fotográfiai ismeretek	A komponálás alapeseteinek, a mélységélességnek és a bemozdulásnak az ismerete. Fénymérési módok, a tónusterjedelem, a dinamikai tartomány értelmezése. A fotográfia nyelv ismerete, önálló értelmezése.
2. Fotográfiai ismeretek gyakorlata	Az analóg laborálás ismerete. A digitális felvételek kidolgozására szolgáló eszközök használatának ismerete. A számítógépek és perifériái használata. Képfeldolgozó programok használata. Digitális felvételek megtekintésére szolgáló berendezések használata.
3. Művészettörténeti alapismeretek	Jelentős alkotók és kiemelkedő alkotásosaik ismerete. Az időszaki kiállítások és a kortárs alkotók ismerete. A komponálás szabályai. A színek törvényszerűségei és kifejezőerejük. A fény-árnyék viszonyok megjelenítései, kontraszthatások – a tónusképzés lehetőségei. A látvány egyszerű rögzítését meghaladó ábrázolási formák, az átlényegítés, az absztrakció.
4. Szakrajz gyakorlat	A komponálás szabályainak ismerete. A fény-árnyék viszonyok megjelenítése, kontraszthatások – a tónusképzés lehetőségei. A látvány egyszerű rögzítését meghaladó ábrázolási formák, az átlényegítés, az absztrakció. Az analóg és a digitális képalkotó eszközök alkalmazása. A számítógépes képfeldolgozás módjainak ismerete.

SZÉPÉSZET ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A szépsézet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A szépsézet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményeinek részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

A szépsézet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző az ismeretek alkalmazási és integrálási képességének magas szintű mérése. A szépsézet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó- megfelelően tájékozott-e

- a szépségszalon üzemeltetése,
 - a szolgáltatást megalapozó anatómiai, szakmai és anyagismeretek, valamint
 - a kézápolás vonatkozásában;
- rendelkezik-e elegendő információval e területekről ahhoz, hogy részt tudjon venni a szépsézet szolgáltatóegység üzemeltetésében,
- tudja-e alkalmazni a munkája során a szépsézet szolgáltatást érintő jogszabályokat.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- ismeretek alkalmazása,
- szakmai nyelvezetű beszédképesség,
- logikus gondolkodás.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Kézápoló szakmai ismeretek	<p>Diagnosztizálási ismeretek alapján a szolgáltatást kizáró és befolyásoló tényezők felismerése, a szolgáltatás megtervezése a tapasztaltak alapján kezelési terv elkészítése.</p> <p>A szolgáltatás előkészítéséhez szükséges anyagok, eszközök körének meghatározása, azok biztonságos használatának módja, tulajdonságai.</p> <p>A különböző manikúrtechnológiák, azok lépéseinek, anyagainak, eszközeinek ismerete.</p> <p>A különböző kézápolási, köröm-, és bőrdíszítési módok ismerete, javallatai, ellenjavallatai.</p> <p>Szakszerű tanácsadás a házi ápolásra vonatkozóan.</p>
2. Munka- és környezetvédelem	<p>A szépségszalon üzemeltetése során felmerülő munka-, környezet- és tűzvédelmi feladatok ellátása az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés érdekében.</p> <p>Ismeretek</p> <ul style="list-style-type: none"> – az elsősegélynyújtó kötelelességeinek, – az elsősegélyt igénylő helyzetek, – az elsősegélynyújtás szabályainak, – a tűzvédelmi előírások köréből. <p>A tűz megelőzésének lehetőségeinek, továbbá tűz esetén teendők ismerete.</p>

3. Szépészeti szakmai ismeretek	A szolgáltatást megalapozó biológiai fogalmak ismerete. Az emberi szervezet felépítésének, működésének ismerete, különös tekintettel a bőr felépítésére és élettanára, kóroki vonatkozásaira. A masszázs szépészeti szakmára vonatkozó alkalmazásainak ismerete.
4. Szépészeti általános anyagismeret	A szolgáltatást megalapozó legfontosabb kémiai alapfogalmak ismerete. A szolgáltatáshoz használt készítmények alap-, segéd-, és hatóanyagainak, valamint azok legfontosabb jellemzőinek ismerete. A kozmetikumokkal kapcsolatos egyszerű kémiai számítások elvégzése.
5. Divattörténeti ismeretek	Az általános és szakmai műveltség szempontjából fontosnak tartott alapvető művészeti ismeretek. A szépészeti szakmák fejlődésének történetének ismerete. A fénytan és a színelmélet alapjainak, a természetes fény élettani hatásainak ismerete.

MEZŐGAZDASÁGI GÉPÉSZ ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli

A mezőgazdasági gépész ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A mezőgazdasági gépész ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

A mezőgazdasági gépész ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző az igényes felépítés, az alkalmazás és integrálás összetettségének magas szintű mérése.

A mezőgazdasági gépész ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- megfelelően tájékozott-e
 - az agrárműszaki alapok (géprajz, gépelemek, mechanika és anyagismeret) elméleti alapjait,
 - az agrárműszaki erőgépek szerkezeti felépítését, működését, beállítását és karbantartását, javítását, valamint a közlekedésben való részvétel műszaki és jogi előírásait,
 - a mezőgazdasági munkagépek szerkezeti felépítését, működését, beállítását, üzemeltetésre történő előkészítését,
 - a mezőgazdaságban alkalmazott gépek, gépkapcsolatok üzemeltetésnek, elméleti alapjait,
 - a mezőgazdasági ismereteket illetően,
- rendelkezik-e elegendő információval e területekről ahhoz, hogy gyakorlatban részt tudjon venni az adott munkafolyamatok szakszerű végzésében,
- alkalmazni tudja-e munkája során a munka- és tűzvédelmet, a közúti közlekedést és

környezetvédelmet érintő jogszabályokat.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédképesség,
- elemi számolási készség,
- megbízhatóság,
- önállóság, rendszerező képesség.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Géprajz, gépelemek, mechanika	Síkmértani szerkesztések, géprajzi alapfogalmak és ábrázolási módok. Kötőgépelemek, tengelyek, csapágyak, csapágyazások, tengelykapcsolók, fékek, vezetékelemek és kötések feladata, csoportosítása, kialakítása, a gépelemek igénybevételi módja. Az erő felbontásának és a síkbeli erőrendszerek eredőjének szerkesztéssel történő meghatározási módja. A kéttámaszú és befogott tartók egyensúlya, valamint a különböző módon terhelt tartók reakcióerőinek számítása, és nyomatéki, valamint nyíróerő ábráinak szerkesztése.
2. Anyagismeret	A vas-szén állapotábra, az acélok és öntött vasak csoportosítása, jellemző tulajdonságaik és felhasználási területeik. A legfontosabb vas-, réz-, alumínium- és egyéb fémötvözetek csoportosítása, jellemző tulajdonságaik és felhasználásuk, tüzelő és kenőanyagok csoportosítása, tulajdonságai. Hőkezelési eljárások, az acélok és öntöttvasak hőkezelési előírásai.
3. Agrárműszaki alapok gyakorlat	Az öntés, a képlékeny fém, valamint a szilárd fém alakítás módjai, a fémalakító szerszámok, fémek kézi és egyszerű gépi alakítási lehetőségei. Az egyes alpműveletek célja, szerszámai, a munka folyamata, a munkadarab rögzítésnek módja, az ellenőrző eszközök használata (élvonalzó, derékszög, sugármérő, sablonok, stb.). A hegesztési eljárások, a gépi forgácsolás technológiája.
4. Agrárműszaki erőgépek elmélete és gyakorlata	A motorok szerkezeti felépítése, működése, beállítása. Az Otto- és a dízelmotorok tüzelőanyag- és levegő-ellátó, valamint kipufogó rendszereinek csoportosítása, működésük jellemzői. A szabályozással kapcsolatos alapfogalmak, az automatikus szabályozók kialakítása, működése, valamint a kenési és hűtési rendszerek megoldásai és működése. A mechanikus és hidraulikus teljesítmény-átvitel szerkezeti felépítése, működése és beállítási. A tengelykapcsolók, sebességváltók, osztóművek, kiegyenlítőművek, végrehajtások és a teljesítmény-leadó tengelyek kialakítása, működése. A hidrosztatikus (hidraulikus) és hidrodinamikus

	teljesítmény-átviteli rendszerek alapelvei, szerkezeti felépítése, működése és beállítása. A járművek futómű megoldásai, kerékfelfüggesztése, rugózása, lengéscsillapítása, kormányzása.
5. Mezőgazdasági munkagépek elmélete és gyakorlata	A tápanyag-visszapótló gépek (híg-, istálló- és műtrágya kijuttatók) szerkezeti felépítése. A kijuttató gépek előkészítése, beállítása. A talajművelő gépek, vetés ültetés gépei, növényvédelem és növényápolás, szálatakarmány betakarító gépek, gabonabetakarító gépek, burgonya, cukorrépa betakarító gépek szerkezeti felépítése, működése, vonóerő szükséglete. Ezen munkagépek előkészítése, beállítása.
6. Mezőgazdasági gépek üzemeltetése	A tápanyag visszapótlás, a talajművelő gépek, a vetés ültetés, a növényápolás, a szálatakarmány betakarítás, a gabona-betakarítás gépeinek üzemeltetéséhez szükséges számítások elvégzése, az erőgép, munkagép kapcsolat kialakítása.
7. Mezőgazdasági ismeretek	A növények életműködése, a talajtan, talajművelés és trágyázás alapjai. A vetőmagok tulajdonságai, előkészítése. A termesztési és betakarítási módok. A fontosabb haszonállatok jellemzői.

ERDÉSZET ÉS VADGAZDÁLKODÁS ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

Az erdőszet és vadgazdálkodás ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

Az erdőszet és vadgazdálkodás ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

Az erdőszet és vadgazdálkodás ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga feladataira jellemző az ismeretek alkalmazási és integrálási képességének magas szintű mérése.

Az erdőszet és vadgazdálkodás ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- megfelelően tájékozott-e
 - az állattani ismereteket,
 - növénytani ismereteket,
 - termőhely-ismereteket,
 - műszaki ismereteket,
 - gazdasági és szervezési ismereteket illetően, valamint
- kellően felkészült-e ahhoz, hogy gyakorlatban részt tudjon venni az erdőszet és vadgazdálkodás munkáinak szakszerű és szabályos lebonyolításában,
- képes-e követni az erdőszet és vadgazdálkodás szakmai változásait, képes-e a folyamatos fejlődésre,
- tudja-e alkalmazni munkája során az erdőszetet és vadgazdálkodást érintő jogszabályokat.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédképesség,
- rendszerező képesség,
- megbízhatóság.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Állattan	<p>Az erdő- és vadgazdálkodás számára jelentőséggel bíró állatfajok, a fajok rokonsági kapcsolatai, a fontosabb fajok életmódja, viselkedése, erdőben betöltött szerepe, valamint azok morfológiai és anatómiai sajátosságai.</p> <p>Az erdőben élő állatok élőhelyük, életmódjuk és jelentőségük alapján.</p> <p>A vadászható, a gyakoribb erdei károsító és a gyakoribb védett állatok alaktani tulajdonságai, ökológiai igénye.</p>
2. Növénytan	<p>Az erdei növényvilág, a fás növények termőhelyi igénye, jelentősége, társulásképesége.</p> <p>Az erdei növények termőhelyi igénye, elterjedése és jelentősége.</p> <p>Gyakoribb erdőtársulás-csoportok.</p> <p>Gyakoribb erdei társulást jelző és védett növények, ezek vízgazdálkodást és talajkémhatást jelző tulajdonságai.</p>
3. Termőhely-ismerettan	<p>A termőhelyet meghatározó tényezők.</p> <p>A földrajzi fekvés és a domborzat szerepe a termőhely értékelésében.</p> <p>A klimatikus tényezők, ezek hatásai, a klíma szerepe a termőhely értékelésében.</p> <p>A talajok fizikai és kémiai tulajdonságai, a genetikai talajosztályozás, az erdészeti szempontból fontosabb genetikai talajtípusok.</p> <p>A hidrológiai viszonyok szerepe a termőhely értékelésében.</p> <p>Magyarország erdőgazdasági tájai.</p> <p>A termőhelytípus, altípus és változat meghatározása.</p> <p>Az optimális hozamot biztosító célállomány a termőhelytípus alapján.</p> <p>A talaj hibáit és a talajok javításának lehetőségei.</p>
4. Műszaki alapismeretek	<p>A géprajzi ábrázolások, az anyagismeret, a gépelemek és a motorok működésének, szerkezeti felépítésének, mechanikai törvényszerűségeinek szabályai.</p> <p>A gépészeti alapanyagok, azok jellemzői és felhasználásuk.</p> <p>A gépelemek, járműtechnikai alapfogalmak.</p> <p>A gépüzemeltetési alapfogalmak.</p>

5. Vállalkozási és szervezési ismeretek	<p>Gazdasági alapfogalmak.</p> <p>A vállalkozásra vonatkozó alapvető törvények, rendeletek. Vállalkozási formák, a vállalkozás létrehozásának feltételei, lépései, a vállalkozás működtetése, pénzügyei, a vállalkozás adminisztratív feladatai, megszüntetésének formái, gyakorlati teendői.</p> <p>A piac működésének szabályai.</p> <p>Üzleti terv készítése, üzleti levél írása.</p>
---	--

MEZŐGAZDASÁG ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A mezőgazdaság ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja:

A mezőgazdaság ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek. A feladatok megoldására jellemző az igényes felépítés, az alkalmazás és integrálás összetettsége.

A mezőgazdaság ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó:

- megfelelően tájékozott-e
 - a mezőgazdaság nemzetgazdasági szerepét,
 - az állattenyésztési, a takarmányozási és állategészségügyi ismeretek elméleti alapjait és azok kapcsolódási pontjait,
 - a gazdálkodási ismereteket és azok alkalmazását illetően.
- rendelkezik-e elegendő szakmai tudással a mezőgazdasági gazdálkodás (elsősorban állattenyésztés) területén ahhoz, hogy önálló feladatellátásra legyen képes, illetve munkacsoportot irányítson.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi képességekkel, kompetenciákkal:

- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédképesség,
- megbízhatóság,
- szakmai ismeretek alkalmazása.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Állattenyésztés I.	<p>Állattenyésztési alapfogalmak.</p> <p>Az állattenyésztés nemzetgazdasági és mezőgazdasági jelentősége és ágazatai. Alapvető általános állattenyésztési ismeretek.</p> <p>A gazdasági állatok elhelyezési módjai, ápolása.</p> <p>A ló szaporítása, felnevelése, takarmányozása, ápolása, elhelyezésének módjai.</p> <p>A tejre vonatkozó alapismeretek (jelentőség, tulajdonság, összetétel, mikrobák, tejhibák).</p> <p>A tejkezelés alapvető módszerei.</p>

2. Anatómia és élettan I.	A gazdasági állatok (ló, szarvasmarha, juh, sertés, baromfi) anatómiája és az egészséges állati szervezet élettani működése. Az állatok szaporodása és a gazdaságos termék-előállítás folyamata.
3. Takarmányozástan	A takarmányozási alapfogalmak, a takarmány alapanyagok, adalékanyagok és azok csoportosítása. A takarmány előkészítés módjai, eszközei, a takarmányozási technológiák, a takarmányadag összeállítás elméleti és gyakorlati szempontjai, a keveréktakarmányt gyártó üzemre vonatkozó ismeretek.
4. Takarmánynövény termesztés	A szántóföldön termesztett takarmánynövények termesztéséhez szükséges alapvető ismeretek. Talajművelő gépek, végzett munkájuk jellemzése. A szaporítóanyaggal szemben támasztott kritériumok, a vetés módjai, elvégzésének szakmai és minőségi követelményei. A növényápolás során végzett feladatok, azok szakmai és jogszabályi feltételrendszerének alapjai. A növények betakarítási ideje, módjai és technológiái, az egyes takarmánytípusok tárolásának szakmai követelményei.
5. Állatok egészségvédelme I.	Az állattartás és -tenyésztés optimális környezeti feltételeinek kialakítása, a gazdasági állatok elhelyezése, gondozása, jólétük biztosítása, egészségük megőrzése, és ezáltal a gazdaságos termék-előállítás megvalósítása. Az állatvédelmi nemzeti és uniós törvényi előírások.
6. Gazdálkodási alapismeretek	A különböző vállalkozási formák létrejöttének, átalakulásának, megszüntetésének és adminisztrációjának elméleti teendői. A munka világát szabályozó előírások, az alapvető munkajogi, adózási szabályok. Alapvető marketing, valamint európai uniós ismeretek.
7. Gazdálkodási alapgyakorlatok	A gazdálkodáshoz szükséges alapvető gyakorlati tudnivalók. Vállalkozás önálló indítása, működtetése, adatközlések megtétele. A bizonylatkitöltés szabályai, pénzforgalommal kapcsolatos alapbizonylatok önálló kitöltése. A pályázatírás alapjai.

KERTÉSZET ÉS PARKÉPÍTÉS ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A kertészet és parképítés ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A kertészet és parképítés ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

A kertészet és parképítés ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző az igényes felépítés, az alkalmazás és integrálás összetettsége.

A kertészet és parképítés ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- ismeri-e

- a kertészeti ismeretek elméleti alapjait és a kertfenntartás gyakorlati alkalmazását,
- az egyes növényfajok jellemzőit és a dísnövényfajtaikat,
- a kertészet és kertfenntartás műszaki alapjait,
- az alapvető gazdasági összefüggéseket és a kapcsolódó gazdasági mutatókat,

a kertészeti munkához kapcsolódó alapismereteket illetően

- rendelkezik-e elegendő információval e területekről ahhoz, hogy gyakorlatban részt tudjon venni a parkfenntartás munkálatainak szabályos és szakszerű lebonyolításában,
- képes-e követni a kertészet szakmai változásait, tájékozódni a kertfenntartás fejlődésének lehetőségeiről,
- alkalmazni tudja-e a munkája során az ágazatot érintő jogszabályokat.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédképesség,
- kommunikációs rugalmasság,
- ismeretek helyén való alkalmazása,
- rendszerező képesség,
- megbízhatóság.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. A növények külső, belső felépítése, növényrendszertan	A gyökér, a szár, a levél (fogalma, feladata, típusai, módosulásai). A virág, virágzat (fogalma, részei). A termés (fogalma, típusa, valódi és áltermés). A sejt élő részei. A sejt élettelen részei. A növényi szövetek. A növényi szervek működése. Történeti áttekintés. A rendszerezés alapjai: mesterséges, természetes rendszer, rendszertani kategóriák, faj, fajta, változat fogalma, kettős nevezéktan. A kertészetben jelentős törzsek, osztályok, családok ismerete: mohák, harasztok, nyitvatermők, zárvatermők. Fontosabb két- és egyszikű növénycsaládok.
2. A kertészeti termesztés tárgyi feltételei, talajművelés	A kertészeti termesztésben előforduló termesztő berendezések, kiegészítő építmények (tárolók), termesztőedények, kertészeti szerszámok, infrastruktúra, szaporítási módok ismertetése. A talajművelés célja és alapelvei. Talajművelési eljárások, azok eszközei, gépei: szántás, tárcsázás, kultivátorozás, boronálás, simítózás, hengerezés, a talajmaró és a mélylazító használata. Talajművelési rendszerek kialakítása.

<p>3. Trágyázás és öntözés, növényvédelem</p>	<p>A trágyázás célja. A trágyafélék csoportosítása: szerves trágyák, műtrágyák jellemzői, használatuk lehetőségei és tárolásuk. A szerves trágyázás és a műtrágyázás hatásának összefüggései, környezetvédelmi vonatkozásai. Az öntözés jelentősége. Az öntözés célja. Az öntözővíz tulajdonságai. Öntözési módok. Az öntözés időpontjának és az öntözővíz mennyiségének meghatározása. A növényvédelem jelentősége, tárgya, rövid története, feladata. Legfontosabb, a növényeket károsító élő szervezetek életfeltételei, károsításuk megjelenési formái. A kertészeti kultúrák legfontosabb gyomnövényei. Növényvédő hatóanyagok ismerete, felhasználása, tárolása. A növényvédelem módjai, előrejelzés, megelőzés, védekezés. A környezetvédelem szerepe a növényvédelemben. Komplex és integrált növényvédelem.</p>
<p>4. A termesztés, növényápolás gépei, üzemeltetésük</p>	<p>A talajművelő gépek. Az ekék feladata, típusai, az ágyeke fő részei, működése, beállítása. A boronák feladatai, típusai, működésük. A tárcsák, kultivátorok felépítése, működése, beállítása. A lazítók és a hengerek. A talajmarók. Az ásógép. Magágykészítők. Az istállótrágyaszóró felépítése, működése, szabályozása. A hígtrágya. A műtrágyaszórók felépítése, működése, szabályozása. A növényvédő gépek csoportosítása, cseppképzési módok. Hidraulikus porlasztású gépek, légporklasztásos gépek és szállítólevegős gépek fő részei, működése. Szórószerkezetek, a ködpermetezés gépei. A porozógépek, csávázók. Háti permetezők. A permetezőgépek automatikái. Permetlé összetétel számítása, növényvédelmi gépek beállítása, üzemeltetése, karbantartása, környezetvédelmi hatások. A szállítás, rakodás gépei. Biztonsági előírások a szállítás, rakodás gépeire. Az öntözési módok, az öntözőberendezések fő egységei stabil, félstabil öntözőtelep és eszközeik. Tápanyag-utánpótlás öntözéssel, mikroöntözés.</p>
<p>5. A gazdálkodás alapismeretei</p>	<p>A termelés erőforrásainak felsorolása. A termelés eszközrendszere (befektetett eszközök, forgóeszközök, termőföld, munkaerő). A termelés ráfordításai és költségei, a termelés eredménye. Fedezeti hozzájárulás.</p>

	<p>A termelés reálszférája. Beszerzés. Termelés. Készletezés. Minőségellenőrzés. Értékesítés. A termelés pénzügyei. A pénz szerepe a piacgazdaságban. Pénzügyi rendszer, pénzügyi tevékenysége. Pénzforgalom típusai, jellemzői. Hitelezés. Értékpapírok és tőzsde.</p>
6. A zöldfelületek csoportosítása, a zöldfelületi növénycsoportok fenntartása, a városi zöldfelületek jelentősége	<p>A parkfenntartásban használt mértékegységek. A zöldfelület, kert, park, zöldövezet fogalma. Zöldfelület gazdálkodás fogalma. Városi zöldfelületek történeti áttekintése. Zöldterületek csoportosítása; kerttípusok. Tervezés, építés, fenntartás kapcsolata; zöldterületek gazdasági jelentősége. Zöldfelületek osztályozása. Zöldfelületek fenntarthatósága, fenntartástervezés. Zöldfelület védelem. A zöldfelületek növénycsoportjainak fenntartása.</p>
7. Gépek, kézi eszközök üzemeltetése, karbantartása, munkavédelem a kertfenntartásban	<p>A kertfenntartás gépeinek, kézi eszközeinek üzemeltetése. Főbb karbantartási tevékenységek. Gépek, eszközök tisztítása. Tűzvédelmi eszközök és használatuk. Egyéni védőeszközök és használatuk. Közösségi védőeszközök és használatuk.</p>
8. Növényismeret	<p>Kettős nevezéktan (binominális nomenklatúra). Faj feletti rendszertani egységek. Faj alatti és természetes és mesterséges rendszertani egységek. A fajták elnevezésének szabályai. Növények származása – a növényföldrajz alapjai. A gyomnövények jellemzői. A dísnövények csoportosítása. A növényfajok és fajták felismerése.</p>

FÖLDMÉRÉS ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A földmérés ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A földmérés ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek az ismerete.

A földmérés ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző az igényes felépítés.

A földmérés ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- ismeri-e

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- a geodézia elméleti alapjait, azok gyakorlati alkalmazását,
 - a geodéziai alapszámításokat,
 - az alappont-sűrítési módszereket,
 - a térképi ábrázolás alapjait,
 - a domborzatábrázolás módszereit,
 - a földmérési, topográfiai és tematikus térképek készítésének módszereit,
 - a fotogrammetria alapjait,
 - az államigazgatási, jogi és ingatlan-nyilvántartási alapismereteket,
 - a térinformatika alapjait,
 - CAD-alapismereteket,
- rendelkezik-e elegendő tudással a fent felsorolt területekről ahhoz, hogy gyakorlatban részt tudjon venni geodéziai felmérési és feldolgozási folyamatokban,
- tudja-e alkalmazni a földmérési szabályzatok és jogszabályok előírásait munkája során.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel:

- szakmai nyelvhasználat,
- számolási készség,
- megbízhatóság.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Geodézia alapjai	A geodéziai alapok, a geodézia fogalma, feladata, helye a tudományágak között. A geodéziai és térképi alapszámítások, a vízszintes mérés egyszerű eszközei és módszerei, a szintezés elve és a szintezőműszer használata, a vetületi és alappont-hálózati ismeretek, a vízszintes és magassági szög mérés műszer, a teodolit, a mérés végrehajtása, a mérőállomás működése és használata, a műholdas helymeghatározás alapjai, a navigációs és a geodéziai helymeghatározás.
2. Térképismeret	A térképek fajtái és a térképi ábrázolás jellemzői, a jelkulcsolás. A földmérésben használatos mértékegységek. A katonai felmérések.
3. Topográfia	A terepfelszín idomai és a magasságábrázolás módszerei, különös tekintettel a szintvonalas és a kótált pontokkal történő ábrázolásra.
4. Geodéziai alapszámítások, geodézia gyakorlat	Alapvető számítási feladatok elvégzése: az I. és II. geodéziai alapfeladatok, a földmérésben használatos mértékegységek közötti átváltások, szögekkel végezhető alpműveletek, az alapvető alappont-sűrítési módszerek vízszintes és magassági értelemben, a szabályos alakzatok területosztása, szabálytalan alakzatok numerikus területszámítása.
5. Digitális térképkezelési	A hagyományos és számítógépes térképkészítési technológiák, a hagyományos térképek digitális átalakítása. A helyrajzi számozás lényege, és az ingatlan-nyilvántartás rendszerében meghatározandó területi

	adatok. A topográfiai és tematikus térképek.
6. Fotogrammetria	A fotogrammetria fogalma, feladata, módszerei, termékei és alapjai. A hagyományos fénykép és a digitális kép, a mérőkép jellemzői.
7. Jogi és ingatlan-nyilvántartási ismeretek	Az államigazgatás rendszere és működése, az államigazgatási eljárás általános szabályai, a földügyi szakigazgatás rendszere, a jogszabálytani ismeretek. Az ingatlan-nyilvántartási eljárás alapjai.
8. Térinformatika	A térinformatika és a térinformatikai rendszer alapjai, az adatszisztemek, a térinformatikában használatos térbeli adatmodellek, az adatminőség jellemzői és a meta adatok szerepe.
9. CAD ismeretek	A CAD-programok alapszolgáltatásai, felépítése, beállítási lehetőségei, a szerkesztés során alkalmazható lehetőségek és a használható geometriai alapelemek.
10. Munkahelyi egészség és biztonság	A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége, a munkahelyi környezeti hatások, valamint a munkavédelem szabályrendszere.

ÉLELMISZERIPAR ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

Az élelmiszeripar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

Az élelmiszeripar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

Az élelmiszeripar ismeretek ágazati érettségi vizsgára jellemző az igényes felépítés, az alkalmazás és integrálás összetettségének magas szintű mérése.

Az élelmiszeripar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó megfelelő élelmiszeripari szemlélettel és kellő mértékű ismerettel rendelkezik-e

- az élelmiszeripari műveletek, az élelmiszeripari gépek, berendezések,
- a középszintű műszaki ábrázolás,
- az élelmiszer-kémia és mikrobiológia területén,
- az élelmiszeriparban használt nyersanyagokkal és az azokat feldolgozó iparágakkal,
- a vállalkozások indításával, működtetésével kapcsolatban, valamint
- megfelelően tájékozott laboratóriumi vizsgálatok elvégzésében és kiértékelésében.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédképesség,
- rendszerező képesség,
- analitikus gondolkodás.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Élelmiszeripari műveletek és gépek	A közegáramlás törvényei, közegáramlással kapcsolatos műveletek jellemzői. Közegáramlás gépei és berendezései. A szétválasztó műveletek elméleti háttere, gépei és berendezései. A homogenizálás élelmiszeripari műveletének elméleti háttere, a gyakorlati megvalósítás gépei és berendezései. A szemcsés anyagokkal végezhető élelmiszeripari műveletek. A kalorikus műveletek elméleti háttere és gyakorlati végrehajtása. Az élelmiszeripari kalorikus műveletek gépei és berendezései. Élelmiszeripari anyagátadási műveletek. Élelmiszeripari anyagátadási műveletek gépei és berendezései.
2. Műszaki alapismeretek	Géprajzi és műszaki dokumentáció olvasása, értelmezése.
3. Laboratóriumi alapismeretek	A laboratóriumban használt anyagok, eszközök, számítások, az élelmiszeriparban használt alapvető laboratóriumi vizsgálatok. A vizsgálatok iparági besorolása.
4. Élelmiszeripari anyagismeret	Az élelmiszer előállítás anyagai: alapanyagok, segédanyagok és adalékanyagok, alkalmazásuk területei. A növényi és az állati eredetű nyersanyagok feldolgozási módszerei.
5. Élelmiszeripari technológiák	A malomipar, sütőipar, cukrászipar, tartósítóipar, tejipar, bor- és pezsgőgyártás, cukorgyártás, édesipar, erjedésipar, húsipar, baromfiipar technológiáinak alapjai és legfőbb jellemzői. Gépek és berendezések.
6. Élelmiszer-kémia	A nitrogéntartalmú szerves vegyületek, enzimek, szénhidrátok, lipidek szerkezete és tulajdonságaik. A fentiek élelmiszeriparban előforduló biokémiai reakciói, az élelmiszeripari folyamatok során bekövetkező változásai. Élelmiszertechnológiai adalékok.
7. Mikrobiológia	A mikroorganizmusok hasznos és káros tevékenységei, valamint a mikroorganizmusok életműködésének irányítási lehetőségei az élelmiszeriparban.
8. Élelmiszeripari vállalkozások működtetése	Vállalkozási formák és lehetőségek. A vállalkozások működtetésének gyakorlati feladatai.

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A sport ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A sport ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek. A sport ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgyra jellemző az ismeretek alkalmazási és integrálási képességének magas szintű mérése.

A sport ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e

- felelősségtudattal és tapasztalattal a munkakörnyezet és munkavégzés egészséggel összefüggő hatásaival,
- felelősségérzettel arra vonatkozóan, hogy az egészségkultúra-prevenció és az alkalmazkodás területén hozott döntései miként befolyásolják a teljesítményét,
- megfelelő erkölcsi-akaratú tulajdonságokkal az edzésstervezés és az edzések dokumentálása tekintetében,
- felelősségtudattal az edzésvezetés és a gimnasztika szerepével kapcsolatban,

- ismeri-e

- az emberi szervezet anatómiáját, felépítését, működését és szabályozásainak folyamatát,
- az aktív és passzív mozgatórendszer ismeretanyagából kiindulva a mozgások funkcionális tulajdonságait, működéseit,
- a motoros képességek mérésének és fejlesztésének céljait, módszereit, eszközeit,
- a gimnasztika céljait, alapvető testhelyzeteit, mozdulatait, szakkifejezéseit és rajzírását,

- képes-e

- felismerni az életmód, a sport és az egészségi állapot hármasságának egymásra utaló összefüggéseit,
- a gyakorlatban alkalmazni a teljesítményfokozás módszereit és eszközeit különböző életkorú és képességű személyeken,
- a motoros képességeket fejleszteni megfelelő eszközökkel és módszerekkel,
- a gimnasztikai gyakorlatokat alkalmazni általános és speciális hatású képességfejlesztő gyakorlatok összeállításánál,

- elsajátította-e azokat a teszteket, eszközöket, módszereket, amelyekkel megismerhető az emberi szervezet fizikai állapota,

- megszerezte-e azokat a gyakorlati elsősegélynyújtási ismereteket, melynek során alkalmazni tudja a biztonságos életmentő vagy az egészségi állapot romlását megelőző beavatkozásokat,

- tájékozott-e az edzéselmélet és motoros képességek alapfogalmairól és egymáshoz való viszonyukról.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédkészség,
- rendszerező és elemző képesség,
- precizitás, részletekre ügyelés és kiemelés képessége.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Egészségügy és elsősegélynyújtás	<p>Az edzések és sportfoglalkozások tervezésénél a szervezet anatómiai és élettani sajátosságainak és működésének figyelembevétele.</p> <p>A rendszeres testedzés, sportolás, helyes táplálkozás egészségre gyakorolt kedvező hatása mellett való érvelés, az ép és a fogyatékossgal élő emberek számára egyaránt.</p> <p>Az edzések tervezésekor és vezetésekör a sportsérülések és az edzésártalmak megelőzése (prevenció).</p> <p>A megengedett teljesítményfokozás eszközeinek szakszerű használata.</p> <p>A tiltott teljesítményfokozás veszélyeinek ismerete, meggyőző érvelés a fair play szabályainak betartása mellett.</p>
2. Edzéselmélet és gimnasztika	<p>A résztvevők életkorának, edzettségi (fittségi) állapotának figyelembevételével az edzés és egyéb sportfoglalkozások céljának, a terhelési tényezőknek a meghatározása.</p> <p>Edzésprogram összeállítása.</p> <p>Az adott motoros képesség fejlesztését célzó gyakorlatok és módszerek ismerete.</p> <p>Az edzés és más sportfoglalkozások feladatához igazodó, bemelegítés és levezetés szakszerűen lefolytatása.</p>

RENDESZET ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A rendészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményinek részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek. A rendészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgára jellemző az igényes fellépés, a megfelelő háttértudás, az alkalmazás és integrálás összetettségének magas szintű mérése.

A rendészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A rendészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- megfelelően tájékozott
 - a magyarországi rendvédelmi szervek (rendőrség, katasztrófavédelem, büntetés-végrehajtás), és a személy- és vagyonvédelem rendeltetésében, feladataiban, fellépéseiben, intézkedéseiben és szolgálatellátásában,
 - a rendőrség, a katasztrófavédelem, a büntetés-végrehajtás, valamint a személy- és vagyonvédelem szolgálatellátására vonatkozó jogszabályokban és egyéb szabályzóknak,

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- a rendőrség, a katasztrófavédelem, a büntetés-végrehajtás, valamint a személy- és vagyonvédelem erőiben és eszközeiben,
- a rendvédelmi szervek és a személy- és vagyonvédelem feladatrendszeréhez kapcsolódó egyéb tudnivalókban,
- képes-e
 - a rendvédelmi szervekhez és a személy- és vagyonvédelemhez kapcsolódó szolgálati intézkedéseket és fellépéseket szakszerűen ismertetni,
 - a személy- és vagyonvédelemhez kapcsolódó jogszabályi előírásokat, szabályokat ismertetni,
 - a rendvédelmi szervek hivatásos állományába és a személy- és vagyonvédelemhez tartozó személyek részére rendszeresített eszközöket és berendezéseket ismertetni, illetve azok használatát bemutatni.

A rendészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgán szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi készségekkel, kompetenciákkal:

- szakmai szókincs, beszédkészség, kommunikáció,
- ismeretek helyes és megfelelő alkalmazása,
- szabálytudat és szabálykövető magatartás,
- együttműködési készség.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT	
TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Intézkedések, fellépések és a szolgálatellátás alapjai	A rendvédelmi szervek alapvető tevékenysége. A rendvédelmi szervek intézkedései a közigazgatási jogalkalmazás rendszerében. Speciális munka-, baleset- és környezetvédelmi szabályok. A rendőrség által alkalmazható személyi szabadságot korlátozó és nem korlátozó intézkedések. Általános szolgálati ismeretek és alkalmazásuk. A szolgálatellátás általános szabályai. Tűzoltó, tűz megelőzési, polgári védelmi és iparbiztonsági, tűzvédelmi és katasztrófavédelmi hatósági alapismeretek. Büntetés-végrehajtási nevelésre, intézkedésre és fellépésre vonatkozó alapismeretek. Közlekedésrendészeti intézkedésre és fellépésre, határrendészeti intézkedésre és fellépésre vonatkozó alapismeretek. A személy- és vagyonvédelmi intézkedésre és fellépésre vonatkozó ismeretek.

<p>2. Jogszabályi és egyéb szabályzó előírások</p>	<p>Az állam-, alkotmány- és nemzetközi jogi alapismeretek, a polgári jogi alapok. A büntetőjog általános és a rendvédelmi szervekhez kapcsolódó része. A szabálysértés rendvédelmi szervek munkájához kapcsolódó alapismeretei. A helyszíni bírságra és egyes szabálysértésekre vonatkozó tudnivalók és alkalmazásuk lehetőségei. A büntetőeljárás jogi rendőrségi munkában betöltött szerepe. A büntetőeljárás és büntetés-végrehajtási jog rendvédelmi szervek feladatellátásához kapcsolódó alapismeretei. Közigazgatási alapismeretek, a közigazgatási hatósági eljárás lényege, menete. A rendvédelmi, valamint a személy- és vagyonvédelmi szervekre vonatkozó legfontosabb jogszabályok előírásai. Az általános vagyonvédelmi és szolgálati ismeretek, azok gyakorlata. Személyek és gépjárművek be- és kiléptetésének szabályai, a recepciós és bolti szolgálat ellátásának szabályai. A szállítmányok kísérésének és a járőrszolgálat ellátásának szabályai, a készenléti (kivonuló) járőrszolgálat ellátásának szabályai, valamint a speciális őrzés és védelem.</p>
<p>3. A rendvédelemben, a személy- és vagyonvédelemben alkalmazható eszközök</p>	<p>Kényszerítő- és a támadáselhárító eszközök és az alkalmazásukra vonatkozó alapkövetelmények. A rendőrségnél rendszeresített eszközök, berendezések, alkalmazásuk. A katasztrófavédelmi szerveknél rendszeresített eszközök, berendezések. A büntetés-végrehajtás rendelkezésére álló eszközök, berendezések. A rendvédelmi szerveknél, a személy- és vagyonvédelemben rendszeresített informatikai, számítástechnikai eszközök és használatuk. A közigazgatás informatikai támogatása. Híradástechnikai eszközök és alkalmazásuk. Fegyvertechnikai és lövészet alapismeretek. A testi kényszer lényege és alapfogásai. A fizikai erő fenntartásának és fejlesztésének módjai. A kommunikációs alapismeretek szellemében a fegyveres szervek sajátos kommunikációját használó hatékony kommunikáció. Szociológiai és pszichológiai alapismeretek, az összefüggések elemzése. A szociálpszichológia alapfogalmai; a személyiségfejlődés alapjai, az önismeret lényege.</p>
<p>4. A rendvédelemhez, a személy- és</p>	<p>Kriminálisztika alapjai. Kriminológiai alapjai.</p>

vagyonvédelemhez kapcsolódó egyéb ismeretek	A magyarországi fegyveres rendvédelmi szervek és magánbiztonsági szervezetek története. Egy modern rendvédelmi testület felépítés-modelljének bemutatása és elemzése. A rendvédelmi szervek etikai szabályzatának előírásai.
---	--

EGYHÁZZENÉSZ ISMERETEK ÁGAZATON KÍVÜLI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

Az egyházzenesz ismeretek szakmai érettségi vizsga célja

Az egyházzenesz ismeretek szakmai érettségi vizsga a szakképzési kerettanterv által előírt ismeretekre, készségekre és képességekre építi követelményeit.

Az egyházzenesz ismeretek szakmai érettségi vizsgára jellemző az igényes felépítés, az alkalmazás és integrálás magas szintű összetettsége.

Az egyházzenesz ismeretek szakmai érettségi vizsga azt hivatott megállapítani, hogy a vizsgázó

- elsajátította-e a zenei műveltség részét képező zenetörténeti alapismereteket,
- birtokában van-e azoknak az ismereteknek, melyek segítségével a zenetörténeti korszakokban, a különböző stílusokban, műfajokban tájékozódni tud,
- ismeri-e a legjelentősebb egyházzene történeti folyamatokat és azok liturgiai vonatkozásait
- ismeri-e az egyházi zene legjellegzetesebb műfajait és azok formai sajátosságait,
- tudja-e az elsajátított ismereteit (a tanulmányi szintjétől elvárható módon) az egyéb (közismereti és zenei) tantárgyak tanulása során szerzett ismereteivel összekapcsolni,
- képes-e az egyes zenetörténeti korszakok zenéinek liturgiába való integrálódását, és annak eltérő fokozatait egymástól megkülönböztetni,
- képes-e felvétel alapján zeneművet egy-egy jellegzetes részletéről felismerni,
- rendelkezik-e a műelemzéshez szükséges szempontokkal és technikákkal,
- képes-e az egyházzene történeti elméleti és gyakorlati ismereteit integráltan alkalmazni,
- képes-e a liturgikus kívánalmaknak megfelelően kiválasztani a zeneműveket, és azokat adekvát módon beilleszteni az istentiszteleti keretek közé.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi képességekkel, kompetenciákkal:

- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédképesség,
- a zenefelismerés,
- az emlékezőképesség.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Zenetörténeti és egyházzene-irodalmi ismeretek	<p>A zenetörténet periódusainak, legfontosabb történéseinek, ismerete.</p> <p>A legfontosabb zeneszerzők élettörténetének és munkásságának bemutatása.</p> <p>Egy-egy alkotó, mű jelentőségének átfogó szemlélete, a művek kortársakra és az utókorra gyakorolt hatása. Zeneművek bemutatása zenetörténeti összefüggésükben.</p> <p>Az egyházzene történetének legfontosabb eseményeinek, történéseinek, azok liturgiai vonatkozásainak, az énekes és (kisebb részben hangszeres) egyházi zene adott korszakokra jellemző műfajainak, azok formai sajátosságainak ismerete.</p> <p>A régebbi kottairások ismerete.</p> <p>A művek helyesen beillesztése a liturgikus keretekbe.</p>
2. Műelemzés	<p>Hallás és/vagy kottakép alapján zeneművek részleteinek elemzése, az azokban foglalt műfaji és egyéb stílusjegyek felismerése, a zenei összefüggésekre való rámutatás, a felmerülő zenetörténeti hasonlóságokra példák sorolása.</p> <p>A műelemzéshez szükséges szempontok és technikák ismerete és gyakorlati alkalmazása.</p> <p>Egyházi művek szóbeli elemzése esetén művek (vagy részleteik) élő megszólaltatása. Az elemzés során az egyházzenei szakkifejezések alkalmazása.</p>
3. Zenehallgatás	<p>A különböző zenetörténeti korszakokra jellemző hangzásvilág ismerete, ezek térben és időben való elhelyezése.</p> <p>Zeneművek felismerése egy-egy jellegzetes részletük alapján, az alkotás szerzőjének, címének, műfajának felismerése és megnevezése.</p> <p>Egyházzenei műveknél azok liturgikus helyének, vallásos alkalmazási lehetőségének felismerése.</p>

GYAKORLATOS SZÍNÉSZ ISMERETEK ÁGAZATON KÍVÜLI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A gyakorlatos színész ismeretek szakmai érettségi vizsga célja

A gyakorlatos színész ismeretek szakmai érettségi vizsgatárgy követelményeiben hangsúlyosan szerepelnek a szakképzési kerettantervben leírt ismeretek, készségek és képességek.

A gyakorlatos színész ismeretek szakmai érettségi vizsgára jellemző az igényes felépítés,

meghatározásuk az alkalmazás és integrálás összetettségét tartja szem előtt. A feladatok nehézségi fokának kialakításakor az emelt szintű érettségi vizsga általános elvárási szintje az irányadó.

A gyakorlatos színész ismeretek szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e a színészi tevékenységhez szükséges előadói készségekkel, technikai adottságokkal és ismeretekkel, koncentráló és kontrolláló képességekkel,
- elsajátította-e a színészi munka személyes feltételrendszerének (önismeret, empátia, kreativitás, koncentrálókéesség), valamint a szerepelemzési és szerepépítési technikáinak alapismereteit,
- birtokában van-e a színházművészet és színházelmélet, a drámairodalom főbb korszakaira, jelentős alkotásaira, valamint azok elemzésére, feldolgozására vonatkozó alapismereteknek,
- képes-e szöveges művészi alkotások vizsgálatán keresztül bemutatni a műelemzéshez szükséges alapfogalmakat, stratégiákat, szöveg-, helyzet- és szerepelemzési módszereket,
- fel tudja-e használni műelemző ismereteit a szépirodalmi verses, prózai és párbeszéd formájú szövegek tagolt, árnyalt és kifejező előadásakor, színpadi gyakorlata során,
- képes-e beszédsszervei valamint a színpadi középhangja tudatos és helyes használatának alkalmazására, fejlesztésére,
- fel tudja-e használni beszédtechnikai ismereteit a különböző szerkezetű, stílusú, műfajú szövegek (vers, monológ, dialóg) érzelmi, gondolati tartalmának színpadi előadásakor,
- elsajátította-e, és képes-e előadásában alkalmazni a színpadi éneklés technikájának (helyes légzés-, hangképzés, a beéneklés technika) alapjait,
- képes-e a kifejező színpadi szerepformáláshoz szükséges test-használatra; a testtartás, a testhelyzet, a helyváltoztatás, test- és arcjáték kifejező, karakterábrázoló alkalmazására.

A követelményekben

- hangsúlyosan szerepelnek a színészi ismeretekre és képességekre vonatkozó követelmények, valamint azon elemzési szempontok és elméleti ismeretek, amelyek ezek kibontakoztatásához szükségesek,
- nagy figyelmet kapnak a művészeti ág jellemzői, az alkotó tevékenység folyamatai, illetve azon ismeretek, amelyek a különböző szöveges, énekes, mozgásos szerepfeladatok igényes, alkotó szemléletű színészi bemutatásához, megformálásához szükségesek,
- fontos szerep jut a különböző elméleti és gyakorlati ismeretek szintetizáló, komplex jellegű alkalmazásának.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi képességekkel, szakmai módszerkompetenciákkal:

- előadói képességek,
- kreativitás, ötletgazdagság,
- figyelem-összpontosítás,
- emlékezőképesség, ismeretmegőrzés.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Színészmesterség gyakorlata	Szöveg nélküli helyzetgyakorlatok, etűdök alkotása. Szöveges helyzetgyakorlatok, etűdök alkotása. Zenés helyzetgyakorlatok, etűdök alkotása. Különböző hangulatú, egyszerű szerkezetű jelenetek előadása.

2. Vers- és prózamondás gyakorlata	Egyszerű szerkezetű, hangulat- és tájfestő lírai művek elemzése és előadása. Összetett szerkezetű, különböző verselésű lírai művek elemzése és előadása. Párbeszédes szerkezetű szövegek elemzése és előadása. Próza szövegek elemzése és előadása.
3. Beszédtechnika gyakorlata	Lazító és koncentrációs gyakorlatok bemutatása. Légzőgyakorlatok bemutatása. A hangadás (zöngé, hangerő, hangmagasság) gyakorlatainak bemutatása. Artikulációs és hangzójavító gyakorlatok bemutatása. Ritmus-, tempógyakorlatok bemutatása.
4. Ének- és hangképzés gyakorlata	Légzéstechnikai alapismeretek. Hangadási, valamint skála-gyakorlatok bemutatása. Népdalok, népdalfeldolgozások, virágénekek előadása. Sanzonok, táncdalok, duettek előadása.
5. Színpadi mozgás gyakorlata	Színpadi mozgás-tréning, koordinációs gyakorlatok bemutatása. Testtudat kialakítását célzó technikák bemutatása.
6. Színházi, drámai, szépirodalmi műalkotások története, elemzése, esztétikája	Irodalmi, poétikai és dramaturgiai alapismeretek. Szöveg- és műelemzési ismeretek. Jelentős művelődés- és művészettörténeti korszakok jellemzői. Jelmez-, viselet- és divattörténeti alapismeretek. A színházművészet elméletének, esztétikájának alapismeretei. Egyetemes színháztörténet. Magyar színháztörténet. Egyetemes drámatörténet. Magyar drámatörténet.

JAZZ-ZENÉSZ ISMERETEK ÁGAZATON KÍVÜLI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A jazz-zenész ismeretek szakmai érettségi vizsga célja

A jazz-zenész ismeretek szakmai érettségi vizsga követelményei részét képezik a szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

A jazz-zenész ismeretek szakmai érettségi vizsgára jellemző az igényes felépítés, az alkalmazás és integrálás összetettségének magas szintű mérése.

A jazz-zenész ismeretek szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e a zenei műveltség részét képező általános és jazztörténeti alapismeretekkel,
- tájékozódik-e az általános zenetörténeti korszakokban, a különböző stílusokban, műfajokban,
- ismeri-e a jazztörténet korszakait és a rájuk jellemző stílusjegyeket, műfaji sajátosságokat,
- képes-e felvétel alapján zeneművet egy-egy jellegzetes részletéről felismerni és kielemezni,
- elsajátította-e a műelemzéshez szükséges tudásanyagot, zenei szakkifejezéseket, jeleket,
- fel tudja-e használni a legjelentősebb zeneszerzők életműveinek ismeretét.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- kottaolvasási készség,
- áttekintő képesség,
- emlékezőképesség.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

Témakörök	Követelmények
1. Zenei műszavak, jelek, kifejezések értelmezése	A klasszikus és a jazz zene kottaképének, jelrendszerének, szakkifejezéseinek értelme, valamint ezek készség szintű alkalmazása.
2. Műelemzés, transzkripcióelemzés	Hallás és kottakép alapján zeneművek, transzkripciók részleteinek kielemezése, az azokban foglalt műfaji és egyéb stílusjegyek felismerése. A zenei összefüggések ismerete. Zenetörténeti hasonlóságokra példákat felhozni.
3. Egyetemes zenetörténeti korszakok	Az egyetemes zenetörténet nagy korszakainak ismerete, bemutatása, azok műfaji, történelmi sajátosságai. Az adott korszakhoz tartozó jelentős zeneszerzők és kompozíciók.
4. Jazztörténeti korszakok	A jazztörténet nagy korszakai, azok műfaji, történelmi sajátosságai. Az adott korszakhoz tartozó jelentős komponisták, zenekarok és azok meghatározó kompozíciói.
5. Komponisták, zenekarok, előadók munkássága	Az egyetemes és a jazztörténet legjelentősebb zeneszerzői, zenekarai, előadói munkásságuk, pályájuk legfontosabb állomásai.

KLASSZIKUS ZENÉSZ ISMERETEK ÁGAZATON KÍVÜLI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A klasszikus zenész ismeretek szakmai érettségi vizsga célja

A klasszikus zenész ismeretek szakmai érettségi vizsgatárgy a szakképzési kerettanterv által előírt ismeretekre, készségekre és képességekre építi követelményeit.

A klasszikus zenész ismeretek szakmai érettségi vizsgára jellemző az igényes felépítés, az alkalmazás és integrálás összetettsége.

A klasszikus zenész ismeretek szakmai érettségi vizsga azt hivatott megállapítani, hogy a vizsgázó

- elsajátította-e a zenei műveltség részét képező általános zenetörténeti alapismereteket,
- birtokában van-e azoknak az ismereteknek, amelyek segítségével a zenetörténeti korszakokban, a különböző stílusokban, műfajokban megbízhatóan tájékozódni tud,
- tudja-e az elsajátított ismereteit (a tanulmányi szintjétől elvárható módon) az egyéb (közismereti és zenei) tantárgyak tanulása során szerzett ismereteivel összekapcsolni,
- képes-e felvétel alapján zeneművet (zeneműrészletet) egy-egy jellegzetes részletéről felismerni,
- rendelkezik-e a műelemzéshez szükséges szempontokkal és technikákkal,
- fel tudja-e használni a megszerzett ismereteket saját hangszeres repertoárjának egy szélesebb zenei és művészeti kontextusba helyezésére.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi képességekkel, kompetenciákkal:

- szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédképesség,
- zenefelismerés képessége,
- emlékezőképesség.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

Témakörök	Követelmények
1. Zenetörténeti ismeretek	A zenetörténet kerettantervben meghatározott periódusainak, legfontosabb történéseinek, eseményeinek ismerete. A legfontosabb zeneszerzők élettörténetének és munkásságának bemutatása. Egy-egy alkotó, mű jelentőségének, hatásának átfogó szemlélete a kortársakra, az utókorra. Zeneművek összefüggésükben történő bemutatása.
2. Műelemzés	Hallás és/vagy kottakép alapján zeneművek részleteinek kielemezése, az azokban foglalt műfaji és egyéb stílusjegyek felismerése, a zenei összefüggésekre való rámutatás. A felmerülő zenetörténeti hasonlóságokra példák hozatala. A műelemzéshez szükséges szempontok és technikák ismerete és gyakorlati alkalmazása.
3. Zenehallgatás	A különböző zenetörténeti korszakokra jellemző hangzásvilág felismerése, ezek térben és időben való behatárolása. Zeneművek egy-egy jellegzetes részletük alapján való felismerése, az alkotás szerzőjének, címének, műfajának megnevezése.

NÉPZENÉSZ ISMERETEK ÁGAZATON KÍVÜLI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A népzeneész ismeretek szakmai érettségi vizsga célja

A népzeneész ismeretek szakmai érettségi vizsga azt hivatott megállapítani, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e a zenei műveltség részét képező általános- és népzene-történeti, népzeneelméleti alapismeretekkel,
- birtokában van-e azoknak az ismereteknek, melyek segítségével a zenetörténeti korszakokban, a különböző klasszikus és népzenei stílusokban, műfajokban tájékozódni tud,
- tudja-e az elsajátított ismereteit az egyéb közismereti és zenei tantárgyak tanulása során szerzett ismereteinek figyelembevételével értelmezni,
- képes-e autentikus népzenei felvétel alapján az elhangzott dallamról népzeneelméleti megállapításokat tenni,
- elsajátította-e a népdalelemzéshez, lejegyzések értelmezéséhez szükséges ismereteket,
- fel tudja-e használni főtárgyi ismereteit egy szélesebb művészeti kontextusban.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi képességekkel, kompetenciákkal:

- a néprajzi, népzenei és klasszikus zenei alapfogalmak helyes használata,
- a zenefelismeréshez kapcsolódó ismeretek,
- emlékezőképesség.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

TÉMAKÖRÖK	KÖVETELMÉNYEK
1. Zenetörténeti ismeretek	Az egyetemes zenetörténet nagy korszakainak, történelmi sajátosságainak, jellegzetes műfajainak ismerete és bemutatása. Az adott korszakhoz tartozó jelentős szerzők, művek felsorolása.
2. Népzenetörténeti ismeretek	A népzene kutatás történeti korszakainak, rendszerezéstörténetének, jelentős népzene kutatók munkásságának ismerete. Jelentős adatközlők, zenekarok és azok repertoárjának kiemelkedő dallamai.
3. Népzeneelméleti ismeretek	A magyar népzene stílusrétegei, műfajai, területi jellegzetességei, hangszerei. A zenealkalmak, jeles napok, az emberélet fordulói. A népzene és műzene kapcsolata.
4. Zenefelismerés	Hangfelvételtől a zeneirodalom jelentős alkotásainak felismerése egy-egy jellegzetes részletről. Autentikus népzenei hangfelvételtől a dallam stílusának, stílusrétegének, tájegységi besorolásának, hangszer összeállításának bemutatása.
5. Népdallejegyzés	Autentikus felvétel többszöri lejátszás utáni lejegyzése a népzenei lejegyzés jelrendszerének alkalmazásával, szabályainak betartásával.

SZÓRAKOZTATÓ ZENÉSZ ISMERETEK ÁGAZATON KÍVÜLI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A szórakoztató zenész ismeretek szakmai érettségi vizsga célja

A szórakoztató zenész ismeretek szakmai érettségi vizsga követelményei részét képezik a zenetörténet-zeneelmélet vizsgatárgy kerettanterv által előírt ismereteknek.

A szórakoztató zenész ismeretek szakmai érettségi vizsgára jellemző az átfogó zenetörténeti alapismeretek követelményeinek mérése az emelt szintű érettségihez igazított szinten.

A szórakoztató zenész ismeretek szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik a szakiránynak megfelelő zenetörténeti alpműveltséggel,
- tájékozódik-e az általános zenetörténeti korszakokban, a különböző stílusokban, műfajokban,
- képes-e felvétel alapján zeneművet egy-egy jellegzetes részletéről felismerni és kielemezni,
- rendelkezik-e megfelelő mértékben kiművelt és megbízható zenei hallással,
- képes-e az elsajátított ismereteket alkalmazni.

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi képességekkel, kompetenciákkal:

- megbízható és kiművelt zenei hallás, illetve emlékezőképesség,
- kottaírási és olvasási készség,
- figyelem-összpontosítás-pontosság-önállóság,
- kommunikációra való hajlam és rugalmasság.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

Témakörök	Követelmények
1. Zenetörténeti ismeretek	A legjelentősebb zeneszerzők, előadóművészek, munkásságuk, illetve műveik.
	A zenetörténeti korszakokban stílusok és műfajok.
	Kiművelt zenei hallás és emlékezőképesség.
2. Műelemzés	A zenei jelenségek, szakkifejezések, előadási jelek és utasítások.
	A zenetörténeti korszakok, stílusok és műfajok felismerése, műfaji sajátosságainak, jellegzetességeinek ismerete.
3. Zenehallgatás	Felvétel alapján zeneművek felismerése, annak egy-egy jellegzetes részletéről.
4. Könnyűzene történet (csak rock-pop, tánczene műfajban)	A legjelentősebb zeneszerzők, előadóművészek ismerete, azok munkássága és jelentősebb művei.
5. Népzene történet (csak népi-cigányzene, szalonzene műfajban)	A zenetörténeti korszakokban, stílusokban és műfajokban való tájékozódás, azok műfaji sajátosságainak, jellegzetességeinek ismerete.
6. Jazz történet	A legjelentősebb zeneszerzők, előadóművészek, azok munkássága és jelentősebb művei.

TÁNCOS ISMERETEK ÁGAZATON KÍVÜLI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A táncos ismeretek szakmai érettségi vizsga célja

A táncos ismeretek szakmai érettségi vizsga azt hivatott megállapítani, hogy a vizsgázó:

- rendelkezik-e a történeti (tánc-történeti) gondolkodásmód kialakulásához szükséges alapokkal,
- birtokában van-e az alapvető tánc-történeti korszakok szemléleteit és fordulópontjait meghatározó tényeknek,
- birtokában van-e a tánc-történet fejlődését meghatározó személyek (előadók, alkotók, stb.) életének, munkásságának tényeivel,
- tudja-e használni a tánc-történeti fogalmakat, a szaknyelvet,
- képes-e a tánc-történeti forrásokat - legyenek akár eredeti források, akár a múltról szóló feldolgozások - vizsgálni és elemezni, a múlt emberének táncéletét reálisan elképzelni,
- képes-e ismereteit szóban és írásban előadni,
- képes-e tánc-történeti ízlését a megszerzett tánc-történeti ismeretekkel nyitottá tenni,
- elsajátította-e azokat a képességeket és ismereteket, melyekkel a tánc-történeti ismereteit történeti alapismeretibe ágyazva, valamint művészettörténeti ismereteivel összekapcsolva át tudja tekinteni,
- fel tudja-e használni tánc-történeti ismereteit arra, hogy a jelenkor táncéletét és annak jelenségeit értelmezze,
- fel tudja-e használni tánc-történeti ismereteit arra, hogy azt a társ-művészetekkel összekapcsolja,
- képes-e a tánc-történeti ismeretekkel alátámasztott, árnyalt és tényszerű tánc-történeti értékeléseket előnyben részesíteni a leegyszerűsítő (giccs, sznobizmus, stb.) véleményekkel szemben.

A táncos ismeretek szakmai érettségi vizsgán

- hangsúlyosan szerepelnek a képesség jellegű követelmények, valamint azok az elemzési szempontok és tánc történeti ismeretek, amelyek a jelen kor táncéletének megértéséhez, rendszerezéséhez szükségesek,
- nagy figyelmet kapnak a tánc történeti folyamatok, korszakok, alkotók egymásra hatása, illetve azok a készségek és ismeretek, amelyek az egyes tánc történeti korszakok komplex, életszerű bemutatásához szükségesek és kialakítják a tánc történeti rálátást,
- nagy figyelmet kapnak azok a társadalmi változások, amelyek generálták a táncélet, táncművészet fejlődését,
- fontos szerep jut a politika- és eseménytörténet mellett a társadalom-, a gazdaság- és a művelődéstörténetnek.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi képességekkel, kompetenciákkal:

- tánc történeti források használata és értékelése,
- a szaknyelv alkalmazása,
- tánc történeti tájékozódás térben és időben,
- a tánc történeti eseményeket alakító tényezők feltárása,
- tánc történeti események és jelenségek problémaközpontú bemutatása.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

Témakörök	Követelmények
1. A tánc keletkezésétől a reneszánsz táncok világáig	Mágia és rítus az őskorban.
	A tánc keletkezése.
	A tánc társadalmi funkciója.
	Az ókori birodalmak táncélete.
	Táncélet Európában a középkortól a reneszánszhoz át az udvari balettig.
	A magyar táncélet a reneszánszban.
2. Az udvari balett kialakulásától a reformkori magyar táncéletig.	Udvari balett.
	A felvilágosodás hatása a táncművészetre, Noverre cselekményes balettje és a "Levelek..."
	A romantikus balett.
	A Magyar táncélet az Operaház megnyitásától.
3. A romantika másodvirágzásától az újítókig	A balett klasszicizálódása Oroszországban.
	Orosz klasszika.
	George Balanchine és a neoklasszikus stílusú balett megszületése.
	Gyagilev és az Orosz Balett.
4. A XX. század első felének táncélete	Az újítók megjelenése a táncművészetben.
	Néptánc mozgalmak és hivatásos néptánc együttesek Magyarországon.
	Az operaház és a vidéki magyar balettegyüttesek története a XX. század közepéig.

ARTISTA ISMERETEK ÁGAZATON KÍVÜLI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

Az artista ismeretek ágazaton kívüli szakmai érettségi vizsga célja

Az artista ismeretek ágazaton kívüli szakmai érettségi vizsgatárgy követelményeiben hangsúlyosan szerepelnek a szakképzési kerettantervben leírt ismeretek, készségek és képességek.

Az artista ismeretek ágazaton kívüli szakmai érettségi vizsgára jellemző az igényes felépítés, meghatározásuk az alkalmazás és integrálás összetettségét tartja szem előtt.

Az artista ismeretek ágazaton kívüli szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e az artista tevékenységhez szükséges előadói készségekkel, technikai és erőnléti adottságokkal és ismeretekkel, koncentráló és kontrolláló képességekkel,
- elsajátította-e az artista hivatás gyakorlásához szükséges zenei ismereteket, zeneelméleti alapismereteket, skála- és hangköztant, egyszerűbb zenei akkordok felépítését és jelölését, általános zenei jelölések, rövidítések, kifejezések, zenei ritmusok megfelelő alkalmazását,
- birtokában van-e az artista hivatás szakmai kifejezéseinek és azok megfelelő használatának képességével,
- elsajátította-e (a tanulmányi szintjétől elvárható módon) a választott szakiránynak megfelelő mozgásformák gyakorlatait.

A fent felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi képességekkel, kompetenciákkal:

- kockázatvállalás,
- kapcsolatteremtő készség,
- fejlődőképesség, önfejlesztés,
- elhivatottság, elkötelezettség,
- önfegyelem,
- kreativitás, ötletgazdagság.